

SEQUENCES

Self and external Evaluation of Quality in Europe to Nourish Childhood Education Services

SEQUENCES TOOLKIT

Toolkit for the Self and External Evaluation
of Early Childhood Education and Care provision

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Producerea acestui document a fost posibilă grație **sprijinului proiectului ERASMUS +: SEQUENCES - Self and external Evaluation of QQuality in Europe to Nourish Childhood Education Services** (2016-1-IT02-KA201-024628).

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru apariția acestei publicații nu constituie aprobarea conținutului publicației, conținut care reflectă strict opinia autorilor, drept pentru care Comisia își declină orice răspundere privind utilizarea informațiilor din cuprinsul prezentului document.

Coordonator:

FORMA.Azione s.r.l.
Via Luigi Catanelli 19
06135 Perugia, Italy
E-mail: liuti@azione.com
www.azione.com

LISTA DE ACRONIME

4C's	Gândire critică, comunicare, colaborare, creativitate
CCC	Consiliul orășenesc/județean de asistență a copilului
CCS	Community Childcare Subvention Programme (finanțat de guvernul irlandez)
CETS	Childcare Education and Training Programme (finanțat de guvernul irlandez)
DPC	Dezvoltare Profesională Continuă
CREA	Centre of Research on Theories and Practices that Overcome Inequalities
OSC	Organizații ale Societății Civile
DCYA	Department of Children and Youth Affairs
EICP	Educația și Îngrijirea Copiilor Preșcolari
ISSA	International Step by Step Association
NASI	National Aistear Síolta Initiative
AP	Autoritate Publică
PDCA Quality Cycle	Ciclul PDCA al Calității (Plan, Do, Check, Act)
PICL	Părinți implicați în procesul de învățare al copiilor
PTA/PTO	Asociație/Organizație părinți-profesori
QA	Evaluarea Calității
AES	Acțiune Educațională de Succes
PES	Plan Educațional de Succes
SEQUENCES	Self and External Evaluation of Early Childhood Education and Care provision
Obiective SMART	Specific, Measurable, Achievable, Realistic and Time-bound (related) objectives
SMARTER	Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound, Evaluate, Re-evaluate
SWOT	Strengths, Weakness, Opportunity, Threat
TQM	Managementul Calității Totale
VCO	Organizație Voluntară de Îngrijire a Copilului
VLE	Mediu de Învățare Virtual

Aistear – Irish Early Childhood Curriculum Framework

Síolta – Irish National Quality Framework for Early Childhood Education and Care

INDEX

INTRODUCERE

ACCES

1. Strategie de asigurare transparentizare va accesului
2. Carta Serviciilor
3. Plan pentru un serviciu EICP bazat pe incluziune
4. Analiza și planificarea nevoilor
5. Platformă de comunicare cu părinții
6. Activități pentru Toți Copii

FORȚĂ DE MUNCĂ

7. Reflectând la dezvoltarea profesională
8. Cultivarea relațiilor cu și între copii
9. Cultivarea mediilor de învățare
10. Cultivarea dezvoltării profesionale
11. Abilitarea personalului EICP

CURRICULUM

12. Programă școlară cu 4 piloni
13. Declarația de misiune a instituției EICP
14. Curriculum de educație ecologică
15. Părinți implicați în procesul de învățare a copiilor
16. Documentare pedagogică

SUPRAVEGHERE & EVALUARE

17. Centre de cercetare-acțiune în monitorizare și evaluare
18. Mentorat în monitorizare și evaluare
19. Grilă de autoevaluare
20. Evaluarea colegială (inter pares) în sistemul EIPC
21. Jurnal de bord (cu portofoliu)
22. Evaluarea copilului
23. Evaluare externă de către părinți

GUVERNANȚĂ & FINANȚARE

24. Coaching
25. Continuitate educațională verticală și orizontală (Tranziție)
26. Coordonator Servicii/Lider Pedagog
27. Premiul Grădinița Verde

DOMENIU COMUN

28. Planificare și monitorizare bugetară
29. Metoda Leadership Participativ
30. Ciclul PDCA
31. Obiective SMART
32. Analiză SWOT
33. Acțiune Educațională de Succes

DEFINIȚII PRINCIPALE

INTRODUCERE

PREFAȚĂ

Acest set de instrumente reprezintă unul dintre cele trei rezultate principale ale proiectului SEQUENCES și, mai ales, fundamentul pentru celelalte două. Setul de instrumente a fost inițial conceput ca un document destinat să sprijine personalul din sistemul de educație și îngrijire a copiilor preșcolari (EICP) să **perfecționeze practicile de autoevaluare și evaluare externă**. Setul de instrumente a fost elaborat **printr-o abordare de jos în sus**, grație cooperării diferitelor părți interesate și a integrării modurilor lor specifice de abordare și înțelegere a calității în educația și îngrijirea copiilor preșcolari. Instrumentele au analizat principalele caracteristici ale sistemelor locale/regionale și naționale din țările partenere - Italia, Malta, Lituania, Ungaria, România, Irlanda și Serbia (ca membre ale Asociației Europene a Părinților, implicate activ în pilotarea Setului de instrumente)- și este de așteptat să fie valabil transnațional la nivelul Europei.

Setul de instrumente se fundamentează pe nevoia partenerilor de a ajunge la o înțelegere comună și de a împărtăși bunele practici la nivel de furnizori, care vizează domeniile de calitate exprimate în Cadrul european de calitate¹, devenind astfel o sursă de inspirație practică pentru alți furnizori de EICP, care urmăresc să îmbunătățească calitatea serviciilor de educație și îngrijire a preșcolarilor.

PRINCIPII CHEIE

Proiectul SEQUENCES și procesul care a condus la redactarea documentului de față sunt susținute de o serie de principii și valori cheie legate de prima copilărie.

În contexte care vizează copiii de vârstă fragedă², **educația și îngrijirea sunt privite ca interdependente și inseparabile**. Accentul se pune pe educația pedagogică, în care procesul de învățare al copiilor este încorporat în relațiile de interacțiune cu ceilalți, bazate pe respect și receptivitate. Prin urmare, este vital ca instituțiile de educație și îngrijire a copiilor preșcolari să lucreze în parteneriat cu părinții, angajându-i în procesul de învățare al copiilor lor, dat fiindcă aceste instituții sunt considerate ca având potențialul de a acționa ca centre de sprijin pentru copii, părinți, familii și comunități. Familiile sunt încurajate să se implice, fiind recunoscute pentru contribuția lor valoroasă la crearea contextelor propice dezvoltării armonioase a copiilor în primii ani de viață. Aceste contexte dezvoltă copilul, prin interacțiuni, experiențe de învățare și prin furnizarea unor medii permissive și incluzive. Ele stimulează **dezvoltarea holistică a fiecărui copil în parte, de o manieră care răspunde nevoilor, abilităților și intereselor sale personalee**.

Prima copilărie este văzută ca o etapă esențială a vieții, **rolul educatorului fiind acela de a sprijini copilul în prezent, și nu de a se concentra asupra dezvoltării lui viitoare și complementare**

¹ *Proposal for Key Principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*, Report of the Working Group on Early Childhood Education and Care under the auspices of the European Commission, October 2014.

² Pentru definiția instituției preșcolare, a se vedea capitolul **DEFINIȚII PRINCIPALE**.

educației familiale. Copiii sunt văzuți ca cetățenii activi și angajați ai prezentului, mai degrabă decât ca cetățenii viitorului. În plus, practica educațională de calitate, aplicată la copiii de vârstă preșcolară, se bazează întotdeauna pe drepturile copilului, pe principiul autorității și independenței copilului, încurajând și susținând dezvoltarea puterii decizionale a acestuia. Contextele de formare a preșcolarilor joacă un rol-cheie în promovarea libertății de expresie și în creșterea vizibilității celor mai tineri cetățeni ai societății.

Principiul potrivit **căruia copilul trebuie privit ca elev capabil și competent** este esențial în educația și îngrijirea copiilor preșcolari. În conformitate cu această viziune, copilul, educatorul și părinții sunt invitați să chibzuiască asupra punctelor forte și a laturilor pozitive ale copilului, precum și asupra altor domenii de interes, care ar putea fi urmărite și încurajate.

Jocul este recunoscut ca **metodologia esențială** în procesul de învățare al copiilor. Copiii sunt sprijiniți să descopere sensuri și să construiască activ experiențe prin intermediul jocului. În concordanță cu această abordare activă a învățării, programa școlară este flexibilă, interactivă și adaptată intereselor copilului. Aceasta reprezintă o schimbare de paradigmă, în sensul trecerii de la o abordare didactică tradițională a învățării, în care copiii sunt văzuți ca receptori de cunoștințe, la o abordare în care copiii **sunt ei înșiși creatori de cunoștințe**, aducând cu ei experiențe și cunoștințe, care formează baza învățării lor. Creativitatea este, de asemenea, foarte apreciată și susținută în contextele preșcolare, copiii având ocazia de a explora și de a exersa diverse forme de artă.

Practica reflexivă este o trăsătură cheie a contextelor preșcolare receptivă și de înaltă calitate, care se adaptează continuu la nevoile și cerințele în schimbare ale copiilor și familiilor lor. Aceste contexte educaționale sunt dotate cu Profesioniști în domeniul educației preșcolare, care analizează și dezbate în permanență practica educațională, pentru a vedea ce anume funcționează bine și a identifica ariile în care este loc de îmbunătățire, în colaborare cu copiii, părinții și familiile. Din nou, această practică este încorporată în relații bazate pe susținere și respect reciproc, care încurajează dezvoltarea profesională și permite Profesioniștilor în educația preșcolară să-și împărtășească în mod deschis practicile și metodele didactico-pedagogice, în vederea perfecționării continue a acestora.

Atunci când practica din instituțiile de educație și îngrijire a preșcolarilor pornește de la aceste principii și valori, ea asigură o bază solidă pentru servicii de calitate. Este clar că este nevoie de comuniune de viziune și misiune pentru a explora aceste principii și a vedea exact dacă și cum anume sunt ele încorporate în practică. Setul de instrumente SEQUENCES oferă exemple concrete și ocazii Profesioniștilor în educația preșcolară și altor părți interesate de a analiza, reflecta la și explora aceste principii în acțiune.

CARDUL TEORETIC

Mediul de învățare al unui copil depășește cu mult limitele cadrului familial imediat sau ale contextului formativ dedicat copilului preșcolar, din afara căminului acestuia. Cadrul conceptual al copilului în contextul familiei și al comunității se bazează pe **teoria sistemelor ecologice a lui Bronfenbrenner³**, care ne pune la dispoziție o lentilă prin care să privim copilul și diferitele elemente care îl influențează. Bronfenbrenner a dezvoltat acest cadru teoretic, nu doar pentru a explica cum anume toate lucrurile din mediul social al copilului influențează creșterea și dezvoltarea acestuia, ci și cum anume influențează copilul lumea din jurul lui.

Mediile care influențează dezvoltarea unui copil și pe care copilul le influențează la rândul lui variază de la microsistem la macro-sistem. Microsistemul se referă la relația dintre copil și mediul imediat, cum ar fi părinții, frații, surorile, casa și familia. Pe măsură ce copilul crește, microsistemul se lărgeste, implicând tot mai mulți oameni, ca, de exemplu, oamenii din cadrul instituțiilor de

³ Teoria sistemelor ecologice a fost dezvoltată de Urie Bronfenbrenner și identifică cinci sisteme cu care interacționează individul: microsistemul, mesosistemul, exosistemul, macro-sistemul și cronosistemul

educație și îngrijire a copilului mic. Macrosistemul este un set mai larg de structuri sociale, care sunt, fizic, departe de copil, dar care exercită totuși o puternică influență asupra acestuia. Macrosistemul include contextele mai largi ale formelor instituționale culturale, cum ar fi politica guvernamentală, economia, mass-media, straturile sociale și potențialele conflicte din societate.

Provocarea constă în a crea un cadru nu numai pentru a monitoriza și evalua, ci și pentru a influența și a pune concret în practică instrumente de calitate. Aceasta le-ar permite practicienilor să planifice programe și metode de abordare care să ia în considerare toți factorii care afectează copiii mici. Credem că copiii sunt agenți activi în procesul lor propriu de învățare și dezvoltare și că, privind prin obiectivul teoriei sistemelor ecologice a lui Bronfenbrenner, practicienii pot identifica numeroșii factori care influențează copilul, atât direct, cât și indirect. De asemenea, dorim ca acest cadru să fie clar și ușor de utilizat și să fie transferabil la nivelul mai multor țări și culturi.

Proiectul SEQUENCES a adoptat o abordare bazată pe managementul calității, pentru a uni principiile teoretice cu aspectele practice, **oferind astfel un cadru pe care practicienii să îl aibă în vedere atunci când monitorizează și evaluează calitatea muncii lor cu copiii, bazat pe teoria sistemelor ecologice a lui Bronfenbrenner, pe principiulul respectării drepturilor copilului și pe diferitele modele de bună practică aplicate în Europa.**

Diagrama din **Figura 1** prezintă copilul în centrul societății și câteva dintre straturile importante care influențează și înconjoară copilul la anume momente în timp.

Copilul - copilul se află în centrul cadrului nostru, iar gândirea și acțiunile noastre trebuie să țină seama de diferitele medii care influențează copilul și, totodată, se influențează reciproc. De asemenea, trebuie să analizăm și modul în care copilul influențează aceste medii diferite, având în vedere posibilele schimbări necesare la nivelul mediului fizic și emoțional și procedurile pe care diversele contexte trebuie să le adapteze la nevoile individuale ale copilului.

Familie - părinții/apartenenții sunt educatorii primari ai copilului, iar influența acestora are o importanță crucială în dezvoltarea acestuia. Multe situații stresante și dificile pot exercita o presiune considerabilă asupra familiilor, afectându-le capacitatea de se îngriji eficient de copiii lor. Trauma resimțită de familie se răsfrânge asupra copiilor și este interiorizată de aceștia. Înscrierea copilului într-un sistem de educație timpurie este strict la alegerea părinților/familiei. Contextele formale de educație și îngrijire a copiilor preșcolari joacă un rol important în sprijinirea familiilor în luarea deciziilor în cunoștință de cauză cu privire la educația și dezvoltarea copilului lor.

Unități preșcolare – „Prima copilărie este un stadiu critic al dezvoltării, care pune bazele bunăstării și învățării copiilor”⁴. Instituția preșcolară este capabilă, prin stabilirea de relații bazate pe receptivitate, reciprocitate, grijă și respect, atât cu copilul, cât și cu familia, să influențeze pozitiv bunăstarea și învățarea copilului. Politicile și practicile care sprijină părinții și familiile, precum și programele bazate pe pedagogia centrată pe copii, care ajută copiii să învețe să cunoască, să facă, și să conviețuiască cu ceilalți, și care răspund deopotrivă intereselor și necesităților copilului și familiei, sunt îndeobște recunoscute ca favorizând bunăstarea și stimulând învățarea în rândul copiilor.

Comunitatea extinsă - Comunitatea extinsă modelează și influențează învățarea și dezvoltarea copilului. Aceasta poate include impactul pozitiv al unei comunități incluzive, respectuoase, în care sunt disponibile resurse suplimentare pentru a sprijini fiecare copil să-și atingă întregul potențial. Dimpotrivă, o comunitate bazată pe diverse diviziuni (sociale, politice, economice, etnice, religioase etc.) poate avea un impact negativ asupra copiilor. În același timp, EICP este în mare măsură influențată, în multe țări, de politicile descentralizate (în ceea ce privește structurile de guvernământ, sistemele de finanțare, politicile de incluziune, prioritățile în facilitarea accesului copiilor provenind din grupurile marginalizate etc.).

Cultură, Economie, Guvernare, Cercetare, Mass-media – Acestea sunt mediile cele mai îndepărtate de copil. Cu toate acestea, ele au o mare influență asupra copilului și includ aspecte cum ar fi libertățile relative garantate de stat, valorile culturale, economia, impactul presei și programele bazate pe dovezi. Aceste influențe pot afecta un copil fie pozitiv, fie negativ. Cadrul descris mai sus constituie, în opinia noastră, un memento util pentru personalul din unitățile EICP, atunci când monitorizează și evaluează politicile și practicile în raport cu accesul copiilor la mediile educaționale în primii lor ani de viață, performanța și competențele lucrătorilor, eficacitatea curriculumului, precum și guvernanta și finanțarea unităților lor. Atunci când monitorizează și evaluează calitatea politicilor și practicii lor prin raportare la acest cadru, furnizorii de servicii de EICP pot avea garanția că au în vedere toate straturile care au impact asupra copilului.

NOȚIUNI DE BAZĂ DESPRE MANAGEMENTUL CALITĂȚII PENTRU INSTITUȚIILE PREȘCOLARE

În mediul educațional, calitatea diferă de celelalte sectoare, dat fiind că în educație serviciile se furnizează de o manieră foarte specială, furnizorii și beneficiarii îndeplinind simultan roluri diferite, precum și din cauza faptului că conceptul de calitate, atât calitatea percepută, cât și calitatea scontată, depinde contextual de Sistemul de Management al Calității adoptat, fapt care presupune întotdeauna angajamentul și efortul diversilor actori implicați, ceea ce poate genera presiune și afecta percepția internă și externă asupra calității.

Diferența dintre asigurarea calității și managementul calității este că asigurarea calității măsoară calitatea, în timp ce managementul calității urmărește să creeze o calitate bună, prin măsuri de management. Managementul calității utilizează strategii și instrumente, cu reflectarea constantă a influențelor lor, pentru a spori calitatea educației.

Managementul Calității Totale (MCT) este o abordare de management a succesului pe termen lung prin satisfacția clienților, **care se bazează pe participarea tuturor membrilor unei organizații la îmbunătățirea proceselor, produselor, serviciilor și a culturii organizației în care lucrează** (Karen Bemowski, *Quality Progress* - 1992).

Este un pas înainte și o distanțare față de asigurarea calității, o abordare constând din măsurarea calității prin raportare la standarde stabilite extern, după ce serviciul a fost creat și livrat.

⁴ UNICEF (2001) *State of the Worlds' Children*, UNICEF. New York, 2001. Early childhood regards children from birth to 8 years of age.

Abordarea MCT este o abordare bazată pe comunitate, în care standardele față de care măsurăm, dar și față de care ne proiectăm serviciul, provin de la clienți, în general, și, în cazul serviciilor EICP, de la cei mai importanți factori interesați, respectiv de la copii și părinții lor.

Abordarea MCT vizează îmbunătățirea calității și creșterea satisfacției clienților prin reînnoirea culturii organizaționale și prin restructurare, conducând adesea la optimizarea eficienței și eficacității resurselor. Accentul trebuie pus pe succesul pe termen lung, deși, în momentul când punem efectiv în aplicare acest tip de abordare, constatăm că este adesea dificil să ne concentrăm asupra acestui aspect și că suntem mai degrabă tentați să dăm prioritate schimbărilor menite să ne asigure succesul imediat. Este vorba de un aspect important, dar destul de dificil de aplicat, din perspectiva faptului că întreg personalul (inclusiv personalul non-didactic), precum și părinții/familiiile/apartinătorii și copiii trebuie să fie implicați în atingerea mult-doritului succes pe termen lung. **MCT promovează schimbările lente, incrementale, care implică îmbunătățirea continuă a calității, iar schimbarea se bazează pe planificarea atentă, mai degrabă decât pe instinctul și intuiția managerului. MCT necesită o abordare continuă și sistematică a colectării, evaluării și prelucrării datelor despre ceea ce se întâmplă într-o organizație.**

Principiile managementului calității totale - MCT⁵, aplicate în mediul EICP, sunt următoarele:

1. Obiectivul principal al instituției este de a satisface nevoile „clienților” interni și externi, prin furnizarea de servicii de calitate și îmbunătățirea continuă a acestora. În contextul EICP, **clienții externi** includ nu numai copiii, ci și părinții, decidenții (consiliul, municipalitatea etc.), alți profesioniști care intervin în dezvoltarea personală a copiilor (de exemplu pediatri, operatori de servicii sociale etc.), și chiar și mass-media și publicul larg. **Clienții interni** includ toți membrii personalului implicați în principalele procese de EICP, care fac parte din procesele-cheie ale organizației și, care atare, au obligația de a se achita de datorie cât mai bine posibil, pentru a furniza servicii de cea mai înaltă calitate clienților externi.
2. Insuflă membrilor personalului acel așa numit *esprit de corps*, care le dă convingerea că a face din calitate obiectivul numărul unu este un principiu important. Membrii personalului sunt responsabili de calitate, chiar dacă și atunci când au de rezolvat o problemă care depășește sfera lor de activitate. Să nu-ți fie frică să evaluezi este o competență strategică. Eliminarea mentalităților de genul „asta nu este treaba mea” devine un obiectiv organizațional realizabil. De asemenea, MCT presupune dobândirea/consolidarea unei *Culturi a evaluării* (atât calitativă, cât și cantitativă), care, la rândul său, conduce la modalități de lucru mai eficiente, mai eficace și mai flexibile.
3. Caută continuu modalități de a îmbunătăți fiecare activitate, program și proces. Acest lucru se realizează prin solicitarea constantă de feedback de la clienți, prin monitorizarea datelor și prin adunarea de dovezi și promovarea sugestiilor din toate sursele, atât pe plan extern, cât și pe plan intern (adică prin practici de autorefecție și autoevaluare), cu privire la modalități de perfecționare. Procedând astfel, instituția EICP stabilește în prealabil indicatori de performanță calitativi și cantitativi.
4. Recompensează calitatea, nu numai pe plan intern, ci și pe cea a furnizorilor. Recunoaște că o prestație de slabă calitate din partea colaboratorilor, furnizorilor sau partenerilor afectează calitatea instituției însăși.
5. Recunoaște că personalul trebuie să beneficieze de formare continuă, pentru a-și îmbunătăți performanțele în muncă.

⁵ Aplicat la ECEC, pornind de la principiile MCT ale lui Gary Grobman pentru ONG-uri.

6. Încurajează personalul și alți factori interesați din cadrul instituției, și în special părinții, să colaboreze ca o echipă la rezolvarea problemelor și satisfacerea nevoilor clienților, și nu să concureze între ei.
7. Împuternicește lucrătorii de la toate nivelurile și permite-le să se implice activ în deciziile care afectează organizația și să caute în mod constant modalități de îmbunătățire a acesteia.
8. Oferă personalului oportunitatea de a se mândri cu ceea ce fac la locul de muncă și de a-și vedea roadele muncii lor măsurate în calitatea serviciilor pe care le oferă, și nu doar ca recompensă financiară sub forma unui salariu.
9. Promovează un proces de planificare, care se axează pe creșterea continuă a calității în tot ceea ce face instituția.

Planificarea calității⁶ constă din:

- identificarea clienților (atât interni, cât și externi)
- stabilirea nevoilor acestora
- dezvoltarea serviciilor și a caracteristicilor de care au nevoie clienții
- proiectarea și construirea procesului care produce acele servicii, de o manieră care să respecte obiectivele de calitate cu costuri combinate minime.

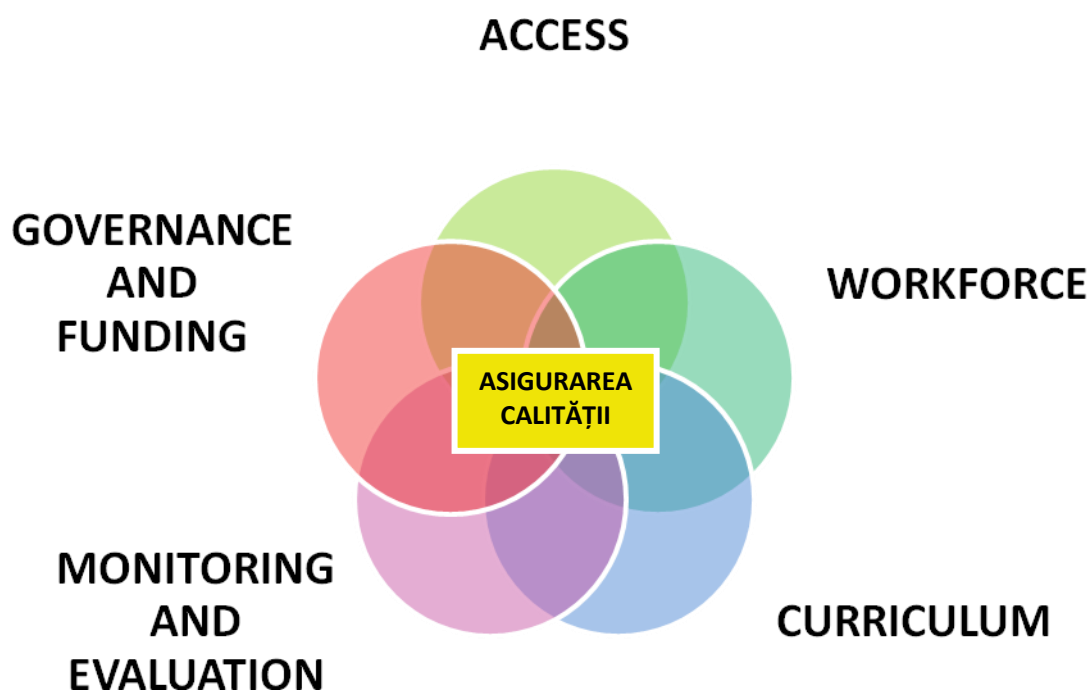
CE ESTE SETUL DE INSTRUMENTE SEQUENCES?

Setul de instrumente SEQUENCES este în prezent **compus din 33 de instrumente**, fiecare conceput **pentru a inspira practici de calitate** în instituțiile EICP, *aplicând abordarea bazată pe îmbunătățire continuă*. Instrumentele au fost dezvoltate în comun de către partenerii proiectului, prin schimbul de bune practici și prin grupuri de lucru, plus o vizita de studiu în Irlanda, precum și pe baza observațiilor efectuate în timpul vizitelor la instituții EICP din Italia, Lituania și Irlanda. Diversitatea parteneriatului **reflectă perspectivele și mediile diverselor părți interesate relevante**, cum ar fi furnizorii EICP din sectorul public și privat, sindicate din sectorul educațional, asociații ale părinților reprezentând, într-un sens mai larg, interesele familiilor. Este de așteptat ca setul de instrumente SEQUENCES să influențeze, de asemenea, practica de la **nivel local, prin furnizarea unui model de cooperare între mai multe părți interesate furnizorilor înșiși**.

Setul de instrumente este împărțit în 6 secțiuni, corespunzând unui număr de 6 domenii de calitate: **Acces; Curriculum; Forță de muncă; Monitorizare și Evaluare; Guvernanță și Finanțare; și Domeniul Comun**. Fiecare dintre aceste instrumente face parte din unul din aceste domenii, urmând clasificarea stabilită de cadru și de declarațiile din *Propunerea privind principiile cheie ale unui cadru de calitate pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari*. Partenerii au adăugat, de asemenea, un Domeniu Comun, care include instrumente de management (al calității), adaptate la unitățile de educație timpurie, corespunzătoare fiecăreia dintre cele cinci domenii identificate în *Propunere*. Conținutul Setului de instrumente oferă posibilitatea de a dezvolta în mod activ o cultură a calității în cadrul instituției și, într-adevăr, avantajul oferit de aceste instrumente este că ele pot fi utilizate în mod direct și integrate în activitatea practică de zi cu zi. Adoptarea și utilizarea setului de instrumente de către personalul EICP, stimulând reflecția asupra practicilor interne și a conceptelor de calitate, poate conduce la conceperea și dezvoltarea unor instrumente suplimentare, care să fie apoi integrate în prezentul document.

⁶ Deming: *On Some Statistical Aids Toward Economic Production*, 1975.

ELEMENTELE SERVICIILOR DE EDUCAȚIE ȘI ÎNGRIJIRE A COPIILOR PREȘCOLARI

Instrumentele din DOMENIILE COMUNE ajută la analizarea tuturor celorlalte domenii

INSTRUCȚIUNI DE UTILIZARE A SETULUI DE INSTRUMENTE

Puteți folosi setul de instrumente ca sursă de informații despre diferite domenii ale practicii educaționale și pentru diferite situații. Puteți combina instrumente, le puteți folosi pe toate odată sau le puteți utiliza unul câte unul. Fiecare instrument este conceput să fie practic și flexibil și să poată fi adaptat la diferite situații. Este recomandabil ca instrumentele să fie implementate împreună cu personalul instituției și în cooperare cu părțile interesate externe. Puteți utiliza instrumentele de o manieră informală, în scopuri de dezvoltare, dar și ca instrumente formale în procesul de asigurare a calității instituției dvs.

Vă încurajăm să editați fiecare dintre aceste instrumente, pentru a le adapta la situațiile dvs. specifice și în schimbare. Pentru a facilita acest demers, fiecare document este disponibil în format Word. Trebuie doar să păstrați logo-ul proiectului și al finanțării, în versiunile dvs. personalizate. De asemenea, puteți utiliza setul de instrumente în formatul publicat, în conformitate cu regulamentul Creative Commons.

Fiecare dintre instrumente poartă un număr și un titlu. De asemenea, veți găsi informații despre **obiectivele** acestora, despre **timpul** necesar pentru utilizarea lor și despre **referințele și legăturile** cu alte instrumente. În multe dintre aceste instrumente veți găsi **câteva exemple de practici sau proiecte concrete**, care au servit drept sursă de inspirație pentru instrumentele respective. Elementul central al fiecărui instrument este secțiunea „**Cum?**”, care descrie pașii pe care trebuie să îi urmați la adoptarea unui instrument anume.

CONSIDERAȚII ETICE/ACTON RESEARCH WITH YOUNG CHILDREN

Unele dintre instrumentele din acest set de instrumente pot implica consultarea cu copiii, părinții, familiile și personalul. Acest mod de lucru respectă dreptul copilului de a-și exprima opinia în chestiuni care îl privesc, angajează părinți și împuternicește personalul. Îmbunătățirea calității include identificarea practicilor curente de informare cu privire la schimbările sau îmbunătățirile aduse mediului, activităților și experiențelor oferite copiilor, sau, dacă este cazul, revizuirea practicilor sau procedurilor zilnice. Utilizarea *ciclului PDCA* (a se vedea Instrumentul 30) poate implica colectarea de date prin fotografierea sau înregistrarea video a copiilor și personalului, în activitatea lor de zi cu zi, folosirea de eșantioane din lucrările executate de copii sau înregistrarea audio sau documentarea conversațiilor cu copiii, părinții sau cu personalul. De obicei, aceste date sunt folosite exclusiv de unitatea de educație timpurie sau în cazul pilotării Toolkit-ului partajat între partenerii SEQUENCES, incluși în Toolkit, iar unele date pot fi utilizate pentru a popula website-ul sau pagina Facebook a SEQUENCES. Este posibil ca, în acest caz, să fie necesară obținerea următoarelor permisiuni:

- Permiseunea părinților:
 - de a documenta observațiile privind activitatea copiilor lor în cadrul instituției
 - de a include copilul lor în fotografii,
 - de a include copilul lor în videoclipuri,
 - de a se consulta cu copilul lor,
 - de a utiliza mostre din lucrările copilului lor,
 - de a prezenta materialele menționate mai sus Mentorului SEQUENCES și Partenerilor Europeni,
 - de a posta mostre din materialele de mai sus pe websiteul sau pe pagina Facebook a SEQUENCES,
 - de a prezenta rezultate ale studiilor/consultărilor părinților Mentorului SEQUENCES și Partenerilor Europeni.
- Permiseunea copiilor:
 - de a fi observați în mediul instituțional,
 - de a apărea în fotografii,
 - de a apărea în videoclipuri,
 - de a fi consultați,
 - de a folosi mostre din lucrările lor,
 - de a prezenta exemple din materialele de mai sus Mentorului SEQUENCES și Partenerilor Europeni,
 - de a include exemplele respective în setul de instrumente,
 - De a posta exemplele pe website-ul sau pe pagina Facebook a SEQUENCES
- Permiseunea personalului:
 - de a fi observați în timpul lucrului cu copiii,
 - de a apărea în fotografii,
 - de a apărea în videoclipuri,
 - de a fi consultați,
 - de a folosi mostre din lucrările lor,
 - de a prezenta exemple din materialele de mai sus Mentorului SEQUENCES și Partenerilor Europeni,
 - de a include exemplele respective în setul de instrumente,
 - de a posta exemplele pe website-ul sau pe pagina Facebook a SEQUENCES

Este important ca părinții, copiii și personalul să știe foarte clar ce date vor fi utilizate, cum și unde vor fi utilizate, pentru a obține consimțământul în cunoștință de cauză din partea acestora.

ACCES

Această parte a setului de instrumente urmărește obținerea unui acces universal și echitabil la educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică.

Primul obiectiv important este de a oferi servicii EICP disponibile și accesibile tuturor familiilor și copiilor lor. Grupul țintă cel mai important este reprezentat de copii provenind din categorii sociale defavorizate și/sau marginalizate, pentru care beneficiile participării la EICP se dovedesc a fi și mai semnificative. În timp ce politica se preocupă să furnizeze servicii EICP disponibile de la naștere până la vârsta la care copiii încep școala primară obligatorie, instituțiile EICP trebuie să răspundă nevoilor părinților și să încurajeze familiile să utilizeze facilitățile EICP. Serviciile EICP trebuie, de asemenea, să asigure flexibilitate în ceea ce privește orele de program și conținutul programului. Acesta este unul dintre obiectivele principale în domeniul de calitate numit Acces.

Un alt obiectiv este de a oferi servicii care să încurajeze participarea, să consolideze incluziunea socială și să promoveze diversitatea. Acest document oferă o abordare colaborativă a promovării beneficiilor EICP, care implică organizații locale și grupuri comunitare; este vorba de abordări care respectă și apreciază credințele, nevoile și cultura părinților; asigurarea că toți copiii și familiile sunt bineveniți într-o instituție /un centru EICP; o abordare proactivă pentru a încuraja toți părinții să utilizeze unitățile EICP; o recunoaștere a faptului că personalul trebuie să fie instruit pentru a ajuta părinții și familiile să aprecieze instituțiile EICP și să le garanteze respectarea credințelor și culturilor lor, punându-le totodată la dispoziție programe/asistență în domeniul creșterii și îngrijirii copiilor, cu scopul de a sprijini educația timpurie a copiilor în familie.

Aceste instrumente sunt destinate să ajute instituțiile și personalul EICP să elaboreze strategii transparente, care să contribuie la atingerea acestor obiective. De asemenea, setul de instrumente este destinat să susțină planificarea unui Cadru EICP mai cuprinzător și să depășească provocările legate de accesul fizic. Întrucât implicarea părinților în calitate de educatori este esențială pentru o educație și îngrijire eficientă și sănătoasă a copiilor preșcolari, Instrumentele 1, 2 și 5 se concentrează pe comunicarea cu părinții, precum și cu alte părți interesate. Instrumentul 6 vizează participarea copiilor, astfel încât procesul decizional să implice participarea activă a copiilor, a părinților și a profesioniștilor. Pentru a realiza o dezvoltare durabilă și vizibilă în acest domeniu este necesară o analiză aprofundată a situației actuale și a nevoilor reale, urmată de o planificare atentă. Instrumentul 4 ghidează personalul EICP în procesul de analiză premergător luării de măsuri, iar Instrumentul 3 tratează problema crucială a diversității.

INSTRUMENTUL 1: STRATEGIE DE SPORIRE A VIZIBILITĂȚII ACCESULUI

DOMENIUL DE CALITATE

Acces - Declarația 1 – Serviciu disponibil și accesibil tuturor familiilor și copiilor
Declarația 2 – Serviciu care încurajează participarea, întărește incluziunea socială și promovează diversitatea.

CE

O strategie consecventă, care cuprinde diferite canale și metode de comunicare, în vederea facilitării accesului la centrele EICP disponibile, prin beneficiarii direcți ai serviciilor de EICP (familiile, părinții, aparținătorii, copiii) și întreaga comunitate. Deoarece centrele de educație timpurie a copiilor au responsabilitatea de a asista părinții în educația și îngrijirea copiilor lor, ele trebuie să planifice și să pună în aplicare o strategie adecvată de sprijinire a părinților în această privință, punându-le la dispoziție informații detaliate despre instituțiile EICP, folosind, în acest scop o varietate de mijloace media. Părinții doresc să ia decizii în cunoștință de cauză cu privire la centrele EICP, care corespund cel mai bine așteptărilor lor și se potrivesc cel mai bine nevoilor copilului lor. Aceasta poate include înființarea unui site web, a unei pagini de Facebook, a unei Carte a serviciilor (a se vedea Instrumentul 2) și organizarea unei zile a porților deschise sau a unei sesiuni cu scop informativ .

OBIECTIVE

- Informarea părinților, aparținătorilor și familiilor despre pașii și procedurile de accesare a serviciilor de EICP
- Furnizarea de informații clare și concise despre instituțiile EICP
- Încurajarea participării părinților la instituțiile EICP
- Promovarea comunicării între instituțiile EICP și părinți, aparținători și familii, bazată pe transparență și participare
- Creșterea gradului de receptivitate a instituției EICP la nevoile copiilor

GRUPURI ȚINTĂ

Directe: cetățeni, părinți, familii, personal EICP

Indirecte: copii

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: de la naștere până la 6 ani

CÂND

Planificare și actualizare înainte de înscriere, cu implementare pe tot parcursul anului

CUM

Serviciile EICP trebuie furnizate și puse la dispoziție de la nașterea copilului până la începutul școlarizării obligatorii. O familie are „acces” la educație și îngrijirea copilului atunci când copilul are la dispoziție un centru care oferă servicii EICP de înaltă calitate și la care nici distanța, nici costul nu reprezintă o barieră. Din acest motiv, este preferabil ca oferta de EICP să fie adusă la cunoștința publicului și să beneficieze de o bună vizibilitate în rândul cetățenilor și al potențialilor beneficiari, folosind setul de instrumente și canalele de comunicare descrise mai jos.

1. WEBSITE: Este un instrument de comunicare online care trebuie să ofere părinților, aparținătorilor și familiilor toate detaliile relevante despre instituția EICP (istoric, proiecte, activități, date de contact, locație etc.), de o manieră clară și rapidă. Este din ce în ce mai important să se utilizeze oportunitățile oferite de web, pentru a spori gradul de conștientizare și a promova activitățile instituției EICP, deoarece informația online ajunge la mii de potențiale familii. Website-ul asigură maximum de interacțiune cu beneficiarii și părțile interesate și poate fi, de asemenea, o

modalitate excelentă de a construi un brand al instituțiilor de resort și a vedea modul în care structura „arată” în ochii utilizatorilor. Instituțiile EICP pot utiliza sursele de creare de websituri și software-urile grafice disponibile public online, pentru a-și crea propriile websit-uri. Mai mult decât atât, website-ul este un instrument extrem de vizibil pentru stabilirea de colaborări și a parteneriate, în special la nivel local, regional și național. În secțiunea Referințe găsiți mai multe detalii despre cum să creați un site Web eficient.

2. PAGINA DE FACEBOOK: Pagina de Facebook este un instrument prin care instituțiile EICP își pot face publicitate pe platforma Facebook. Instrumentul este gratuit și poate fi personalizat de administratori, în funcție de tipul de unitate de EICP care urmează a fi promovată.

În primul rând, unitatea EICP trebuie să-și creeze un cont Facebook, care să acționeze în calitate de administrator al paginii, să introducă informații cum ar fi logo, fotografie, copertă, descriere și adresa site-ului web și, eventual, să promoveze informațiile, pentru a obține și mai multă vizibilitate. La secțiunea de Referințe găsiți mai multe detalii despre cum să creați o pagină eficientă de Facebook.

Pagina Facebook permite instituțiilor EICP

- să asculte utilizatorii și să răspundă solicitărilor lor, atunci când este posibil, în funcție de tipul de solicitare
- să interacționeze direct, să ajute la stabilirea de contacte cu părinții și familiile, să clădească relații pozitive prin implicarea adeptilor și să răspundă comentariilor utilizatorilor
- să întrețină relațiile cu utilizatorii existenți sau cu foștii utilizatori, reamintindu-le că instituția EICP există și oferindu-le informații despre evenimentele curente ale acesteia (foștii utilizatori - părinți și copii - pot servi ca multiplicatori, răspândind știri despre instituția EICP și oferind totodată feedback despre evoluția copiilor care au ajuns la ciclul primar de învățământ.
- Să ia legătura cu mii de potențiali utilizatori noi de servicii EICP, prin publicitate și din gură în gură.

3. EVENIMENT DE ÎNTÂMPINARE: este un eveniment organizat pentru a da familiilor posibilitatea de a accesa și a vizita centrul EICP în zona în care trăiesc și pentru de a se întâlni cu educatorii. Inițiativa își propune să fie un eveniment de întâmpinare, care să le permite părinților să facă o alegere conștientă, în funcție de nevoile lor și ale copilului lor. Evenimentul poate lua forma unei sesiuni de informare pentru părinți și familii; a unei zile a porților deschise, în care părinții interesați să poată veni cu copiii și să petreacă un timp împreună, în cadrul centrului de EICP, sau poate lua forma unor întâlniri individuale cu un părinte și copilul acestuia, ocazie cu care aceștia să se familiarizeze cu centrul EICP. Planificarea și organizarea evenimentului vor include:

- anunțarea evenimentului și campanie de comunicare, cu o arie cât mai largă de răspândire în plan local (recurgând inclusiv la agenții/specialiști, cum ar fi biblioteci, centre de sănătate etc., care să vină în contact cu copiii și familiile) și, de asemenea, distribuirea de broșuri/afișe publicitare, cu ilustrații care să se adreseze și celor care nu vorbesc limba populației majoritare.
- pregătirea documentației necesare, spre a fi distribuită participanților
- primirea părinților, a copiilor, a familiilor și a altor cetățeni
- prezentarea personalului și a conducerii instituției EICP și a caracteristicilor acesteia.

Ziua porților deschise poate începe cu o prezentare de către manager a instituției EICP pe care o conduce și a personalului, precum și o descriere generală a abordării pedagogice pe care o aplică instituția. Personalul EICP va trebui să ofere informații suplimentare despre programe și proiecte. Evenimentul trebuie să dea ocazia potențialilor beneficiari de a vizita și a afla mai multe despre centrul EICP vizitat.

LEGĂTURA CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 2 – Carta instituției pentru preșcolari

INSTRUMENTUL 2: CARTA INSTITUȚIEI PENTRU PREȘCOLARI

DOMENIUL DE CALITATE

Acces - Declarația 1 – Serviciu disponibil și accesibil tuturor familiilor și copiilor
Declarația 2 – Serviciu care încurajează participarea, întărește incluziunea socială și promovează diversitatea.

CE

Carta instituției pentru preșcolari un document care stipulează regulile instituțiilor EICP și descrie modalitatea efectivă în care aceasta își pune în practică politica de calitate și conturează metodele de colaborare dintre părinți și instituție. Carta prezintă principiile activității educaționale și pedagogice, valorile, modul de organizare a serviciilor, spațiile, activitățile și modalitățile de implicare a părinților și familiilor.

OBIECTIVE

- Să informeze și să comunice în mod transparent cu părinții, familiile și cetățenii, stabilind de la început drepturile și obligațiile tuturor părților implicate
- Să comunice obiectivele urmărite, nivelurile de calitate garantate, criteriile de măsurare și drepturile și îndatoririle personalului EICP și ale părinților, subliniind totodată importanța receptivității instituției la nevoile familiilor/apartenențelor/părinților și copiilor
- Creșterea nivelului de implicare a părinților și a familiilor în activitatea instituției de EICP
- Să evidențieze avantajele instituției în procesul de învățare și dezvoltare a copilului

GRUPURI ȚINTĂ

Directe: cetățeni, părinți, familii, personal EICP, factori de decizie politică

Indirecte: copii

CATEGORIA DE VÂRSTĂ A COPIILOR de la 0 la 6 ani

CÂND

În faza de planificare, cu actualizare înainte de momentul înscrierii și cu implementare pe tot parcursul anului.

CUM

Carta instituției pentru preșcolari este un document conceput să informeze și să ghideze părinții, familiile și publicul larg, cu privire la centrele EICP existente în zona lor. Este un instrument de comunicare fundamental, care pune accent pe principiul transparenței și care se poate dovedi extrem de util și stimulator pentru furnizorii de EICP, în sensul de a-i face să reflecteze la ce anume funcționează bine în cadrul instituției lor, având în permanență în vedere obiectivul lor primordial, anume acela de a îmbunătăți continuu calitatea serviciilor pe care le furnizează. Carta instituției pentru preșcolari oferă o imagine de ansamblu asupra principiilor, valorilor și abordărilor pedagogice și prezintă responsabilitățile specifice fiecărui domeniu de acțiune.

În speță, Carta instituției pentru preșcolari conține următoarele informații:

- obiectivul urmărit
- misiunea (scopul principal și a caracteristicile care o deosebesc de toate celelalte instituții de resort)
- caracteristicile structurii instituției
- resursele umane angajate
- taxe și condiții speciale
- modul de funcționare a instituției
- condiții care facilitează evaluarea instituției de către utilizatori
- posibilitatea familiilor de a formula și promova propuneri de schimbare

Conținutul Cartei instituției pentru preșcolari trebuie redactat într-un limbaj simplu, la obiect și ușor de înțeles de către destinatarii „necontractați” și să aibă un conținut clar. De asemenea, Carta ar trebui să servească drept indicator de evaluare a calității și să fie actualizată ori de câte ori se produc schimbări în cadrul instituției, de natură să influențeze calitatea ofertei (cel puțin o dată la trei ani). Informațiile trebuie să fie furnizate în limbile vorbite în cadrul comunității respective, pentru a elimina astfel barierele lingvistice și cele legate de procedurile birocratice de completare a formularelor de înscriere a copiilor.

Carta instituției pentru preșcolari trebuie pusă la dispoziția cetățenilor în cadrul instituțiilor EICP sau al birourilor de resort. Cartea trebuie expusă într-un loc vizibil și distribuită familiilor/părinților/apartinătorilor la momentul înscrierii copiilor la unitatea EICP sau în cadrul unor inițiative speciale, destinate promovării bunăstării copilului.

PROCESUL DE ELABORARE A CARTEI INSTITUȚIEI PENTRU PREȘCOLARI:

Metodologiile de lucru depind de motivația care stă la baza elaborării Cartei instituției pentru preșcolari și de scopul principal pe care aceasta Carta intenționează să îl servească. Pentru a ușura procesul de elaborare a unui astfel de document, instituția EICP poate lua în calcul următoarele întrebări:

- Ce anume ne determină să proiectăm/regândim Carta?
- Vrem să acordăm prioritate anumitor grupuri?
- Ce putem învăța din experiențele noastre cele mai reușite?
- Cine va fi implicat (și cum) în proiectarea Cartei? (beneficiari, personal etc.)
- Cum ne imaginăm că va arăta Carta? Ca model de autoevaluare propunem? Intenționăm să distribuim Carta tuturor, sau numai beneficiarilor?
- Ce factori esențiali influențează calitatea serviciilor noastre? Ce constrângeri și ce oportunități ar trebui luate în considerare?
- Cum vom asigura îmbunătățirea permanentă?

Ar fi recomandabil să întocmiți o listă clară cu părțile interesate implicate și să o cartografiați, implicând un grup de reprezentanți ai instituției EICP, de la diferite niveluri și cu diferite funcții și, în final, să decideți când anume să îi implicați în procesul de elaborare a Cartei (la începutul/sfârșitul procesului sau periodic, pentru confirmarea și actualizarea indicatorilor etc.).

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 1 – *Strategia de sporire a vizibilității accesului*

Instrumentul 4 – *Analiza și planificarea nevoilor*

Instrumentul 13 – *Misiunea declarată a instituției EICP*

Instrumentul 23 – *Evaluarea externă de către părinți*

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

IRLANDA

Informații pentru părinți - un furnizor înregistrat de EICP trebuie să se asigure că părintele sau tutorele unui copil care intenționează să înscrie copilul la centrul EICP are la dispoziție următoarele informații:

- (a) numele, funcția, calificarea și experiența persoanei responsabile și ale tuturor angajaților, lucrătorilor neremunerați și contractorilor
- (b) detalii privind categoria instituției și GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: pentru care instituția este autorizată să furnizeze servicii de EICP
- (c) detalii privind adulții: procentele de copii din instituție
- (d) tipul de îngrijire sau de program furnizat de instituție
- (e) dotările existente
- (f) orele de program și taxele
- (g) politicile, procedurile și declarațiile pe care instituția are obligația să le respecte

INSTRUMENTUL 3: PLAN PENTRU UN SERVICIU EICP BAZAT PE INCLUZIUNE

DOMENIUL DE CALITATE

Acces - Declarația 2 – Facilitate care încurajează participarea, consolidează incluziunea socială și promovează diversitatea.

CE

Un plan redactat în scris, care stabilește politicile și procedurile de incluziune ale instituției EICP. Un document în care să se declare fără echivoc faptul că instituția EICP este un cadru incluziv, deschis tuturor copiilor și familiilor, și care combate în mod activ discriminarea.

OBJECTIVE

- Să recunoască și să respecte diversitatea
- Să recunoască valoarea adăugată a diferitelor activități de individualizare și personalizare a serviciilor
- Crearea de culturi și adoptarea de măsuri incluzive în cadrul instituției EICP
- Promovarea unei culturi a incluziunii și în afara instituției EICP

GRUPURI ȚINTĂ

Directe: personal EICP, rețeaua de centre de EICP

Indirecte: copii, părinți, familii

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: de la 0 la 6 ani

CÂND

Pe tot parcursul anului.

CUM

Măsurile care reglementează accesul la instituțiile EICP trebuie planificate cu atenție. Mediul fizic interior și exterior, programul de activități, experiențele și dotările trebuie analizate, pentru a avea siguranța că sunt accesibile și disponibile tuturor copiilor. Analiza are scopul de elimina eventualele bariere care împiedică accesul la instituțiile EICP copiilor și familiilor cu posibilități limitate și de a încuraja o atitudine mai proactivă din partea acestor familii, acordând o atenție deosebită celor mai puțin vizibile în cadrul comunităților.

La elaborarea Planului unei instituții EICP bazată pe incluziune, personalul instituției ar trebui să ia în considerare o serie de măsurile-cheie, vizând consolidarea și implementarea concretă a incluziunii sociale. Pentru a conferi o mai mare eficacitate documentului, este recomandabil ca acesta să fie structurat împreună cu principalele părți interesate, cum ar fi părinții/familiile, serviciile sociale și de sănătate, mediatorii culturali (dacă este posibil), autoritățile locale etc.

În tabelul de mai jos, prezentăm câteva măsuri valabile pentru toți copiii, având în vedere că instituțiile EICP trebuie să asigure bunăstarea, simțul identității și sentimentul de apartenență ale tuturor copiilor. Sugestiile de mai jos se adresează tuturor copiilor, văzuți ca individualități distincte (cu personalități, experiențe, interese și nevoi diferite).

SUGESTII DE LUAT ÎN CONSIDERARE

Furnizați căi individualizate. Dacă este cazul, participați la elaborarea unor căi individuale, în colaborare cu serviciile de asistență socială și de sănătate (întocmirea de fișe și dosare)

Colectați cât mai multe informații despre identitatea fiecărui copil, despre nevoile și interesele acestuia (întocmirea dosarului personal al fiecărui copil). Dacă este cazul, colectați și analizați

documentație specifică (condiții de sănătate și sociale etc.)
Organizați interviuri inițiale cu familiile copiilor, pentru a aduna cât mai multe informații despre identitatea fiecărui copil și despre nevoile și interesele acestuia
Adunați orice documentație despre experiențele anterioare în instituții de EICP
Dacă este cazul, promovați întâlniri constante și sistematice cu reprezentanți ai serviciilor sociale și de sănătate (participarea la întâlniri cu experții)
Dacă este cazul, consultați-vă cu serviciile sociale și de sănătate, cu privire la diagnosticul clinic și funcțional al copilului
Organizați mediul înconjurător în funcție de nevoile și abilitățile specifice ale copilului
Dacă este cazul, asigurați o figură-suport pentru copil și/sau pentru echipă
Încurajați comuniunea și sprijinul reciproc
Încurajați copiii să participe la activități care îi ajută să recunoască diversitatea ca pe o valoare
Furnați documente în limbi și cu conținuturi accesibile pentru toate familiile
Respectați cultura fiecărui copil (diversificarea meniurilor, degustări de preparate culinare tradiționale, cu ocazia festivalurilor, crearea de jocuri, obiecte muzicale populare sau instrumente, cu ocazia diverselor ateliere
Asigurați-vă că informațiile destinate părinților sunt redactate în diferite limbi – de asemenea specialiștii în educație timpurie trebuie să se asigure că fiecare copil înțelege ce i se spune; ca atare, se va asigura interpretariat sau traducere scrisă în prealabil.
Promovați ocazii de incluziune socială
Dați posibilitatea fiecărui copil și fiecărei familii să simtă că face parte din instituție
Eliminați obstacolele din calea participării sociale a copiilor și familiilor

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 4 – Analiza și planificarea nevoilor

Instrumentul 7 – Reflectarea dezvoltării profesionale

Instrumentul 9 – Dezvoltarea mediilor de învățare

Instrumentul 12 – Curriculum cu 4 piloni

INSTRUMENTUL 4: ANALIZA ȘI PLANIFICAREA NEVOILOR

DOMENIUL DE CALITATE

Acces – Declarația 1 – O facilitate disponibilă și convenabilă tuturor familiilor și copiilor lor

CE

Un model de efectuare a unei analize care să permită înțelegerea și satisfacerea așteptărilor familiilor/părinților/apartinătorilor față de instituția de EICP

OBJECTIVE

- Înțelegerea nevoilor și așteptărilor părților interesate externe, cu privire la serviciile furnizate de instituția EICP
- Furnizarea unui serviciu accesibil și convenabil ca preț, care să corespundă nevoilor familiilor/părinților/apartinătorilor
- Lărgirea accesului la instituțiile EICP

GRUPURI ȚINTĂ

Directe: Conducerea instituției EICP; personalul instituției EICP (atât privată, cât și publică)

Indirecte: Părinți/familii/apartinători; autorități publice

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: de la 0 la 6 ani

CÂND

Înainte de perioada de înscriere și, apoi, periodic, pentru a putea revizui serviciile furnizate de instituția EICP, în funcție evoluțiile ulterioare. Pentru a asigura adaptarea regulată a serviciilor furnizate de instituție, este important să se ceară părerea copiilor, părinților, aparținătorilor și familiilor, la începutul fiecărui an școlar/cu fiecare nouă serie de copii care frecventează instituția.

CUM

Instrumentul este conceput să sprijine personalul și conducerea instituției EICP în livrarea unui serviciu care răspunde întocmai nevoilor reale și specifice ale tuturor copiilor și ale părinților, familiilor și/sau aparținătorilor acestora.

1. Analiza nevoilor: Identificarea nevoilor și așteptărilor se poate face în diferite moduri, ținând cont de contextul instituției și de clienții acesteia, cum ar fi prin difuzarea unui chestionar, prin conversație cu fiecare familie/părinte/apartinător, prin întâlniri dedicate etc. Chestionarul trebuie să includă și o întrebare despre intervalul orar în care părinții/familiile/apartinătorii ar dori ca copiii lor să frecventeze centrul de EICP, în funcție de angajamentele profesionale sau de programul de lucru al părinților/familiilor/apartinătorilor. De asemenea, în cazul barierelor lingvistice, ar trebui ca familiile/părinții/ aparținătorii să fie ajutați să înțeleagă întrebările, pentru a evidenția nevoile specifice. În cazul copiilor cu nevoi speciale, asigurați-vă că ați alocat timp și atenție suplimentare acestei etape a evaluării nevoilor de furnizare de servicii EICP.

Următoarele aspecte trebuie investigate cu ocazia acestei analize:

- Ocupația fiecărui membru al familiei copilului și, în cazul celor care merg la serviciu, câte ore de lucrează în medie, în funcție de tipul de ocupație, respectiv sezonieră/loc de muncă nou
- Nivelul de flexibilitate al programului de lucru și al preocupărilor zilnice ale părinților/familiilor/apartinătorilor, astfel încât să se poată stabili ora de sosire și de plecare a copilului la/de la centrul EICP și participarea acestuia la programul educațional
- Aptitudini, talente, interese sau alte aspecte legate de profesia părinților/apartinătorilor sau de cultura pe care ar dori să o împărtășească cu ceilalți copii care frecventează instituția (de exemplu, muzică, povestit, gătit etc.). În acest sens, este utilă întocmirea unei liste cu

câteva idei despre modul în care părinții sau alți membri ai familiei sunt dispuși să participe la programul educațional al copiilor lor, cu specificarea exactă a datelor/orelor la care aceștia ar putea face acest lucru

- Obiceiurile culturale și religioase ale familiei, considerate importante pentru dezvoltarea personală a copiilor și de care instituția trebuie să țină cont în cadrul activităților sale educaționale și de îngrijire a preșcolarilor
- Obiceiurile alimentare ale familiei și/sau ale copiilor
- "Cerințe speciale de sănătate"/recomandări pentru educatori

2. Planificarea în cadrul instituției EICP: Pe baza analizei de mai sus, conducerea instituției trebuie să reflecteze la nevoile identificate și să vină cu o propunere de organizare a serviciilor de EICP, suficient de flexibilă pentru a se potrivi cu curricula emergentă. În această etapă a analizei, conducerea instituției de EICP trebuie să furnizeze date financiare și administrative, astfel ca studiul de fezabilitate planificat să poată fi finalizat și să se poată prevedea măsurile necesare a fi adoptate pentru a corespunde cerințelor identificate de analiză (de exemplu, investiții speciale în echipamente, alimente speciale etc.). În cazul când există discrepanțe mari între nevoile familiilor, este recomandabil să se asigure servicii flexibile și personalizate. Înainte de a prezenta serviciile planificate părinților și familiilor, este important ca informațiile să fie comunicate întregului personal și să se culeagă și să se examineze părerile, disponibilitatea și contribuția fiecăruia dintre membrii/angajații instituției.

Se poate elabora și un raport care să prezinte principalele constatări ale analizei și, dacă este cazul, raportul poate fi transmis și altor părți interesate (factori de decizie locali, pediatri, psihologi, servicii locale de asistență medicală etc.).

Principalele caracteristici ale serviciilor planificate, în conformitate cu principiul furnizării unui plan de învățământ emergent (care vizează adaptarea și schimbarea continuă a planurilor educaționale, pentru a facilita învățarea și dezvoltarea tuturor copiilor pe tot parcursul anului), pot fi detaliate într-un document scris, precum și în documentul *Carta instituției pentru preșcolari* (a se vedea Instrumentul 2).

În cazul serviciilor integrate, sau în prezența unui îndrumător teritorial (coach) (vezi Instrumentul 24), se recomandă ca analiza preliminară să se efectueze împreună cu acesta. Înscrierea într-o rețea ar putea, de asemenea, ajuta instituția care dispune de resurse (umane) să depășească problemele și dificultățile inerente și să poată furniza un serviciu care să răspundă îndeaproape nevoilor clienților, prin oferirea de ore de lucru flexibile, servicii suplimentare etc.

Model de chestionar

ACCES

1. De ce ați ales să vă înscrieți copilul la această instituție?

- a) Este singura din localitatea noastră – este cea mai apropiată de casa noastră
- b) Am optat pentru această instituție, pe baza informațiilor pe care le-am avut la dispoziție
- c) La recomandarea unor prieteni – pentru că și prietenii mei și-au înscris copilul aici

2. Cum ați aflat de existența acestei grădinițe?

- a) De la diverse persoane – vecini, rude etc.
- b) Din ziar
- c) De la radio/TV
- d) De pe internet

3. Cum calificați nivelul de siguranță a copiilor/elevilor în această unitate școlară?

- a) Foarte ridicat
- b) Ridicat
- c) Mediu

- d) Scăzut
- e) Foarte scăzut

4. Faceți parte din Comitetul Părinților?

- a) Da
- b) Nu

5. Dacă da, cât de des se întrunește Comitetul Părinților?

- a) Lunar sau mai des
- b) La fiecare 2-3 luni
- c) O dată sau de două ori pe trimestru
- d) ori de câte ori este necesar
- e) Niciodată
- f) Nu știu

6. Feedback-ul pe care îl oferiți este luat în considerare, atunci când sesizați un aspect negativ, pe care îl raportați directorului sau educatorilor?

- a) Aproape în toate cazurile am constatat o îmbunătățire sau o rezolvare a situației
- b) De obicei, n-am constatat nicio îmbunătățire sau rezolvare a situației
- c) Uneori am constatat o îmbunătățire sau o rezolvare a situației
- d) Foarte am constatat o îmbunătățire sau o rezolvare a situației

PROGRAMA ȘCOLARĂ

7. Ați făcut propuneri de îmbunătățire a activităților grădiniței din ultimul an școlar?

- a) Da
- b) Nu

8. Dacă ați răspuns cu "da" la întrebarea de mai sus, ce s-a întâmplat cu propunerea pe care ați făcut-o cel mai recent?

- a) A fost preluată și aplicată în mod direct
- b) Am discutat propunerea cu diverse persoane (profesor, director, alte cadre didactice etc.), apoi aceasta a fost aplicată în totalitate sau parțial
- c) Am discutat propunerea cu alte persoane, dar în final nu s-a aplicat
- d) Nu s-a întâmplat nimic

9. Enumerați cel puțin 5 activități din cadrul instituției, din ultimele trei luni (indiferent dacă ați participat sau nu la ele)

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

10. Există proiecte derulate în parteneriat cu alte școli, instituții comunitare (municipalitate, bibliotecă, policlinică, poliție etc.) sau în colaborare cu parteneri străini?

- a) Da
- b) Nu

11. Ați fost consultat anul trecut cu privire la alegerea activităților opționale din acest an școlar?

- a) Da
- b) Nu

12. Cum răspund educatorii atunci când le cereți să vă sprijine în înțelegerea/perfecționarea manierei în care vă educați copilul în familie?

- a) îmi răspund prompt la solicitări
- b) nu le-am cerut ajutorul – nu am avut nevoie de ajutor
- c) nu răspund prompt la solicitări

13. Cât de des discută personalul instituției cu dv. criteriile de evaluare a copilului, înainte de evaluare?

- a) Înainte de fiecare evaluare
- b) Niciodată
- c) Nu știu, nu mă interesează acest aspect

14. În ce fel este încurajat copilul dvs. să își evalueze rezultatele?

- a) Toți educatorii încurajează copiii să se autoevalueze
- b) Majoritatea educatorilor încurajează copiii să se autoevalueze
- c) Unii educatori încurajează copiii să se autoevalueze
- d) Nici un educator nu încurajează copiii să se autoevalueze

15. Cum apreciați condițiile de învățare oferite de instituția noastră și care sunt, în opinia dvs., aspectele care nu corespund cerințelor dvs., legate de procesul de învățare (gradul de profesionalism al cadrelor didactice, baza tehnico-materială, relația educație-școală primară, evaluarea școlilor primare, reglementare, orarul grădiniței, alte aspecte)

Vă rugăm să comentați în câteva cuvinte

.....

PERSONAL

16. Cum apreciați prestația Educatorilor prin raportare la următoarele aspecte?

- A) Instruire profesională
 - a) Foarte bună
 - b) Bună
 - c) Satisfăcătoare
 - d) Nesatisfăcătoare
- B) Metode didactice adecvate vârstei copilului și motivarea fiecărui copil
 - a) Foarte bună
 - b) Bună
 - c) Satisfăcătoare
 - d) Nesatisfăcătoare
- C) Implicarea copiilor și a părinților în diverse proiecte educaționale și activități extrașcolare
 - a) Foarte bună
 - b) Bună
 - c) Satisfăcătoare
 - d) Nesatisfăcătoare
- D) Informarea periodică cu privire la progresele făcute de copilul dvs.
 - a) Foarte bună
 - b) Bună
 - c) Satisfăcătoare
 - d) Nesatisfăcătoare

17. Cât de satisfăcut sunteți de munca Educatorilor noștri?

- a) Foarte satisfăcut
- b) Satisfăcut
- c) Total nesatisfăcut

18. Cât de familiarizat sunteți cu felul în care sunt evaluați Educatorii?

- a) Știu cum sunt evaluați Educatorii și cunosc rezultatele evaluării (calificativele obținute)
- b) Știu doar cum sunt evaluați, nu și rezultatele evaluării
- c) Nu știu nimic nici despre procesul de evaluare, nici despre rezultatele evaluării Educatorilor

19. Ați fost solicitat anul acesta școlar să evaluați Educatorii din instituția noastră?

- a) Da
- b) Nu

20. Cum comunicați cu Educatorii copilului dumneavoastră?

- a) la ședințele cu părinții
- b) prin discuții informale
- c) prin consultații individuale
- d) prin telefon (inclusiv SMS) sau email
- e) Nu comunic în nici un fel

21. Cât de des comunicați (prin oricare din metodele de comunicare de mai sus) cu Educatorii copilului dumneavoastră?

- a) Zilnic
- b) Săptămânal
- c) lunar
- d) 1-3 ori pe semestru
- e) O dată pe an
- f) Nu comunic în nici un fel

GUVERNANȚĂ & FINANTARE**22. Ați fost consultat la întocmirea bugetului instituției noastre școlare pentru anul școlar în curs?**

- a) Da
- b) Nu

23. Ați fost informat într-un fel sau altul (prezentare în cadrul ședințelor cu părinții etc.) cu privire la modul în care s-a cheltuit bugetul instituției?

- a) Da
- b) Nu

24. Cum calificați comunicare dintre conducere instituției noastre și părinți?

- a) Foarte bună
- b) Bună
- c) Satisfăcătoare
- d) Nesatisfăcătoare

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 2 – *Carta instituției pentru preșcolari*

Instrumentul 3 – *Plan pentru un serviciu EICP bazat pe incluziune*

Instrumentul 5 – *Platformă de comunicare cu părinții*

Instrumentul 8 – *Dezvoltarea relațiilor cu și între copii*

Instrumentul 9 – *Dezvoltarea mediilor de învățare*

Instrumentul 24 – *Coaching*

REFERINȚE

FamilyEduNet Guideline for planning Successful Educational Action

<http://familyedunet.blogspot.hu/p/guidelines.html>

Guiding Principles for the Development and Analysis of Early Childhood Public Policy (US National Association for the Education of Young Children)

<https://www.naeyc.org/files/naeyc/file/positions/PSGUID98.PDF>

SMART planning <https://www.projectsmart.co.uk/smart-goals.php>

Whole child approach to reach their unique potential approach <http://l4wb.org/#/en/we-promote/page/a-framework>

INSTRUMENTUL 5: PLATFORMĂ DE COMUNICARE CU PĂRINȚII

DOMENIUL DE CALITATE

Acces – Declarația 1 – Un serviciu disponibil și necostisitor pentru toate familiile și toți copiii

Declarația 2 – Un serviciu care încurajează participarea, întărește incluziunea socială și promovează diversitatea

CE

MVÎ (Mediul Virtual de Învățare) sau platforma de învățare este un sistem online care permite personalului EICP să folosească materialele didactice în comun cu copiii și cu aparținătorii/părinții/familiile copiilor, prin intermediul internetului. La început, este important să se stabilească cea mai eficientă și adecvată metodă de comunicare, prin consultări între părinți și Educatorii din cadrul instituției de EICP. Exemple de astfel de sisteme de comunicare online includ Moodle, Web CT și Blackboard. Se poate crea și un grup Secret sau grup Închis, pe Facebook.

OBIECTIVE

- Să împărtășească activitățile și experiențele curente ale curriculum-ului, versuri ale diverselor cântece, manuale, precum și actualizări ale informațiilor (newsletter digital)
- Să sprijine legătura efectivă a copilului între casă și unitatea școlară
- Să ofere părinților și familiilor o perspectivă asupra activităților și experiențelor școlare zilnice ale copiilor lor
- Să încurajeze copiii să revină pe platformă, să discute și să își împărtășească experiențele părinților și familiilor lor
- Să optimizeze comunicarea părinți/aparținători – educatori
- Să faciliteze transmiterea de noutăți și informații între părinți și Educatori
- Să promoveze implicarea părinților și, în consecință, progresele în dezvoltarea copiilor
- Să încarce sau să enumere linkuri utile părinților, pe care aceștia să le poată folosi acasă, împreună cu copiii lor, ca o continuare a activității din cadrul unității de EICP

GRUPURI ȚINTĂ

Directe: conducerea EICP; personalul instituției de EICP (privată sau publică), părinți, familii, aparținători

Indirecte public: autorități publice

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 3 – 6 ani ani

CÂND

Pe parcursul anului

CUM

Pentru mulți părinți, a păstra legătura cu personalul EICP și a fi permanent informați cu privire la progresul copiilor lor în unitatea EICP au o importanță capitală. Astfel, Platforma are potențialul de a crea și/sau de a consolida o atitudine pozitivă față de instituțiile EICP, reprezentând o extensie a sălii de clasă fizice. Vă rugăm să luați în considerare următoarele aspecte și să urmați pașii de mai jos, pentru:

- A vă consulta direct cu părinții/aparținătorii, a afla părerile acestora cu privire la utilitatea unei astfel de platforme și a stabili cu aceștia un sistem de gestionare a accesului, cu accent pe respectarea atât a copiilor, cât și a Educatorilor

- confidențialitate (consultați secțiunea Bune practici). Fotografiile reprezintă o problemă extrem de delicată și este tratată diferit de la țară la țară. Astfel, este important să distribuiți câte un formular de obținere a consimțământului tuturor părinților/apartinătorilor și trebuie să-și dea consimțământul pentru ca fotografiile copiilor lor să fie încărcate pe platformă. Este important să se țină cont și de faptul că, în multe cazuri, platformele online au drept de proprietate asupra conținuturilor încărcate de utilizatori pe platformă. Prin urmare, pe aceste platforme private și pe grupul Secret/Închis de pe Facebook, administratorul trebuie să limiteze audiența strict la părinți/familii/apartinători. De asemenea, este important să se semneze un formular, în care aceștia să consimtă să nu împărtășească sau să comenteze nicio fotografie din grup, dacă folosesc Facebook.
- După etapa de consultare, instituția EICP trebuie să numească un membru al personalului, care să acționeze în calitate de Administrator și de moderator al postărilor/comunicărilor și care să intervină pentru a rezolva probleme tehnice care nu necesită specialiști cu înaltă specializare în domeniu. Mesajele încărcate trebuie să fie moderate de persoana astfel desemnată, înainte de a le face vizibile.
- Instituția EICP poate investi într-o platformă virtuală online, unde Educatorii să poată încărca resurse, fotografii și videoclipuri cu scop educațional.
- Instituția poate, de asemenea, crea un grup de utilizatori (nu o pagină – deoarece paginile sunt accesibile tuturor), care poate fi un grup închis sau secret, pe platforme de socializare, cum ar fi Facebook, unde Educatorii să încarce fotografii și lucrări ale copiilor. Un grup închis/secret de utilizatori nu este vizibil membrilor. Membrii sunt solicitați, de exemplu, să menționeze numele copiilor lor și a clasei în care învață, înainte de a fi acceptați, astfel încât să nu fie acceptați membri care nu sunt rude ale elevilor care frecventează instituția respectivă. Membrii grupului pot fi doar părinții sau tutorii legali ai școlărilor instituției. Acesta este un mijloc facil de comunicare. Fotografiile încărcate trebuie să înfățișeze strict copii ale căror părinți și-au dat acordul expres în acest scop.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 4 – Analiza și planificarea nevoilor

Instrumentul 15 – Părinți implicați în procesul de învățare al copiilor

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

MALTA

- ILearn Platform – introdusă în 2012, prezintă clădirea virtuală a unei școli, unde Educatorii pot încărca ușor materialele pe care doresc să le împărtășească cu școlarii lor. Platforma servește și ca loc unde școlarii pot comunica într-un mediu securizat.

<https://ilearn.edu.mt>

<https://www.facebook.com/groups/1406608316263346/>

IRLANDA

Multe instituții de învățământ din Irlanda au pagini pe Facebook, unde împărtășesc cu părinții copiilor activitățile acestora din urmă. Copiii nu pot fi identificați în nicio fotografie postată pe pagină, iar imaginile ilustrând activitățile sunt astfel surprinse în cadru încât să nu se vadă chipurile copiilor.

Un alt exemplu: instituția școlară stochează imagini pe un server cloud partajat, iar părinții trebuie să introducă o parolă, ca să aibă acces la imagini. În plus, încărcarea de fotografii este condiționată de obținerea acordului parental prealabil, iar părinții trebuie să se angajeze să nu descarce sau să transmită fotografii ale altor copii din unitatea școlară respectivă.

Exemple de fotografii postate:

REFERINȚE

<http://www.bbcactive.com/BBCActiveIdeasandResources/WhyyoushoulduseaVirtualLearningEnvironment.aspx>

INSTRUMENTUL 6: INCLUDEREA DE ACTIVITĂȚI PENTRU TOȚI COPIII

DOMENIUL DE CALITATE

Acces – Declarația 2 – Un serviciu care încurajează participarea, întărește incluziunea socială și promovează diversitatea

CE

Activități vizând încurajarea incluziunii tuturor copiilor, desfășurate în cadrul unității EICP, cu participarea copiilor, părinților, familiilor și a personalul EICP.

OBIECTIVE

- Dezvoltarea și optimizarea abilităților bio-psiho-sociale ale copilului și îmbunătățirea relației copil-copil, copil-educator, educator-părinte și părinte-părinte
- Dezvoltarea abilităților copiilor de a-și face prieteni (de exemplu, cum să se alătore altor copii la joacă, cum să ceară și să împartă jucăriile, cum să-i ajute pe alții)
- Înțelegerea emoțiilor copiilor
- Sprijinirea copiilor să își gestioneze emoțiile și să înțeleagă că emoțiile sunt ceva normal
- Dezvoltarea sentimentului de empatie în rândul copiilor și a înțelegerii asemănărilor și diferențelor dintre copii, culturile lor etc.
- Identificarea emoțiilor resimțite de copii și legarea emoțiilor de contextul în care acestea se manifestă în mod obișnuit (de exemplu, bucuria de a primi un dar, tristețea cauzată de momente dificile etc.)
- Să ajute copiii să gestioneze eventualele dificultăți cu care se confruntă în interacțiunea cu ceilalți (identificarea dificultății și căutarea și găsirea de soluții adecvate)

GRUPURI VIZATE

Direct: Părinți/familii; personalul instituției de EICP (privată sau publică), copii

Indirect: conducerea instituției de EICP; autorități publice

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 3 – 6 aniani

CÂND

Pe parcursul întregului an, și în special la înscrierea de noi copii la instituția de EICP

CUM

O modalitate foarte bună de a atinge obiectivele preconizate este prin joc, cu sprijinul unui adult perspicace și cu comportament respectuos.

- Activitățile propuse sunt activități specifice bazate pe joc, desfășurate atât în mediul unității de EICP, cât și la domiciliul copiilor, după experimentarea activităților cu educatorii preșcolariilor. În cadrul acestor activități sunt implicați deopotrivă copiii și părinții, precum și bunicii și alte persoane care se ocupă de educația și îngrijirea copiilor.

Pașii de urmat în organizarea unei astfel de activități și măsuri de implicare efectivă a părinților: În timpul ședințelor cu părinții, la începutul anului școlar, activitatea trebuie să fie prezentată și descrisă, pentru a stabili nivelul de disponibilitate a părinților și aparținătorilor copiilor.

Metoda de desfășurare a activității: în mediul familial. Persoanele implicate trebuie să vină la centrul de EICP și să asigure transportul copiilor la domiciliul uneia dintre ele. Numărul de copii: maximum 6 (se pot forma mai multe grupuri).

Durata: 60-90 minute

- Educatorii întocmesc o listă cu persoanele și semnăturile persoanelor care doresc să se implice în proiect. Înainte de demararea acțiunii, Educatorul, împreună cu părinții care doresc să participe, se vor întâlni și vor discuta probleme legate de mediul în care trăiește copilul. Educatorul va transmite părinților informații despre modul în care vor avea loc activitățile propuse, timpul și materialele necesare. La început, activitățile se vor desfășura de către Educator, urmând ca apoi să fie preluate de către părinți. După o scurtă prezentare, se organizează jocuri cu copiii cu vârste între 3-6 ani, destinate să-i stimuleze să descopere și să practice diferite tipuri de emoții, să se descopere pe sine și să-și dezvolte personalitatea. Un fapt demn de reținut este că copilul care găzduiește activitatea de grup are posibilitatea de a alege jocurile, de a stabili reguli, de a le arăta celorlalți casa și camera sa.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 8 – Dezvoltarea relațiilor cu și între copii

Instrumentul 15 – Părinți implicați în procesul de învățare al copiilor

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

<u>ROMANIA</u>	
“La spălătoria auto”	Materiale
Copiii sunt invitați să aleagă câte o mască înfățișând chipuri umane care exprimă diverse tipuri de stări emoționale: fericire - bucurie, tristețe - durere. Copii care au ales măști vesele se înșiruie apoi pe două rânduri, iar pe culoarul dintre cele două rânduri trec numai copiii care au ales măștile triste. Aceștia din urmă primesc de la colegii lor cu măști vesele cuvinte de laudă, în care li se scot în evidență calitățile, precum și îmbrățișări și strângeri de mână, toate cu scopul de a le schimba starea de spirit. În consecință, fiecare copil care intră “murdar” în spălătoria auto este spălat și iese afară “curat”.	Măști cu chipuri umane, care să dea posibilitatea copiilor să exploreze toată gama de emoții
„O călătorie cu surprize”	Materiale
Acest joc senzorial este foarte amuzant și plăcut pentru copii. Poate fi jucat pe diverse teme: o excursie în junglă, unde copiii vor întâlni diverse animale, o călătorie subacvatică, schimbarea vremii, pregătirea unui tort. Copilul va alege tema în funcție de curiozitatea sa. Toate aceste călătorii imaginare au loc pe spatele copilului. Spre exemplu, pe spate trec pe rând elefanți, șerpi, broaște, iepuri și tigri. Copilul poate simți, de asemenea, atingerea apei sau a valurilor, a peștilor și a stelelor de mare. De asemenea, jocul poate imita o ploaie de ușoară, apoi o ploaie torențială cu tunete și fulgere, urmate, în final, de un curcubeu. După aceea, puteți propune copiilor să vă maseze pe spate, folosind una dintre temele de mai sus sau inventând o nouă călătorie, dacă dorește. În acest fel, copilul învață cum să-și distribuie energia, cum să atingă o altă persoană și cum să diferențieze între tipuri de atingere, poate înțelege când atinge prea tare și provoacă durere fizică unei persoane și poate, în ultimă instanță, să își dezvolte imaginația. Unora dintre copii le va plăcea acest joc, însă este posibil ca altora să le displacă ideea de contact fizic cu o altă persoană. Se acceptă orice alte idei de joc în cadrul grupului, de exemplu, citirea unei povești care descrie copiii din diferite medii, cu diverse abilități etc./folosind pungi cu boabe de fasole etc.	Animale împăiate, apă, sticle etc.
“Baia picioarelor”	Materiale
În patru lighenașe, turnați apă de temperaturi diferite. Fiecare copil este	4 lighenașe cu apă

<p>apoi invitat să intre cu picioarele goale, pe rând, în fiecare lighean. După ce copilul a încercat temperatura apei cu picioarele, cereți-i să spună care apă este rece/caldă/călduță. Apoi, luați un termometru și verificați temperatura apei din fiecare lighenaș, pentru a vedea dacă se potrivește cu temperatura simțită de copil.</p> <p>Variante: Copilul așează lighenașele cu apă în ordine, în funcție de temperatura apei. Apoi, în loc să încerce temperatura apei cu picioarele, o va încerca cu mâinile. Jocul se joacă pe perechi de câte doi copii. Un copil va testa temperatura apei cu mâinile, iar celălalt, cu picioarele, după care vor hotărâri împreună ce temperatură are apa din fiecare lighean.</p>	<p>cu temperaturi diferite, prosoape, un termometru pentru măsurat temperatura apei.</p>
Invitație pentru părinți – Hai salut!	Materiale
<p>O modalitate de a invita părinții să participe la jocurile copiilor este cântecul “Hai salut, mă bucur că ești aici!”. În acest timp, toată lumea stă în cerc și se salută, iar părintele intră în cerc.</p>	Ghitară
Jocuri cu părintele prezent la activitate	Materiale
<p>Copilul se postează în fața părintelui care participă la activitate, ca și cum ar sta în fața unei oglinzi. Apoi copilul face primul o mișcare, pe care părintele trebuie să o imite aproape simultan cu copilul. Apoi, rolurile se inversează.</p> <p>Părintele creează tot felul de obstacole peste sau pe sub care copiii trebuie să treacă.</p>	Niciunul
“Mută baloanele”	Materiale
<p>În acest joc, toată lumea stă în cerc. Toți jucătorii vor primi câte un lipici colorat. Numiți apoi alternativ două sau trei culori, și copiii care au culorile respective trebuie să își schimbe locurile între ei. La comanda “Baloanele zboară”, toți copiii își schimbă locurile.</p>	Lipici colorat, baloane confecționate din carton
Masa festivă	Materiale
<p>La sfârșitul activității, se servesc gustări pregătite de copii în prealabil.</p>	Gustări, răcoritoare
Sfârșitul activității	
<p>La despărțire, copiii intonează din nou cântecul „Salut, mă bucur că ești aici”, eventual în altă manieră decât au cântat prima oară.</p>	

PERSONAL

Calitatea îngrijirii și a educației primite de copiii preșcolari este influențată în mare măsură de rolul profesioniștilor din educația timpurie. Cercetarea leagă în mod constant nivelul și calitatea formării inițiale și continue a adultului direct de calitatea rezultatelor la învățatură ale copiilor. Deși calificările inițiale necesare pentru a deveni specialist în educație preșcolară poate diferi în multe țări europene, valoarea dezvoltării profesionale continue este unanim recunoscută ca fiind esențială pentru rolul de educator.

Chiar dacă există unele constrângeri ținând de mediul fizic sau de conținutul programei școlare, mediul emoțional creat pentru copii și familii și conținutul atrăgător și pertinent al programei depind în mare parte de echipa de specialiști în educația timpurie a copiilor. Pe lângă cultivarea practicii reflectivă, dezvoltarea profesională continuă are scopul de a garanta că și adulții care trezesc în copii dorința de a învăța pe tot parcursul vieții experimentează și ei acest tip de formare, printr-o atitudine participativă, deschisă spre dobândirea de cunoștințe noi, spre cercetare și angajarea în formarea profesională continuă și spre dialogul profesional permanent cu familiile, colegii și alți profesioniști.

În cadrul acestei secțiuni a Setului de Instrumente, Profesionistul în Educația Preșcolară este sprijinit prin modalități foarte practice să se angajeze în dezvoltarea profesională, reflectând în mod critic la:

- *toate aspectele care le influențează munca de zi cu zi cu copiii (Instrumentul 7),*
- *relațiile lor cu copiii și relațiile între copii (Instrumentul 8),*
- *climatul pe care îl creează copiilor (Instrumentul 9),*
- *punctele forte și interesele lor profesionale, pe care se bazează în activitatea lor cu copiii și familiile acestora (Instrumentul 10).*

Pe lângă faptul că îi ajută pe Profesioniștii în Educația Preșcolară să identifice suportul și resursele de care au nevoie pentru a-și îmbunătăți activitatea, aceste instrumente ajută deopotrivă și managerii să asigure periodic sprijin, supraveghere și evaluări (Instrumentele 7-10) și să abiliteze personalul, prin delegarea sarcinilor în funcție de competențele, experiența și interese fiecărui membru al personalului (Instrumentul 11).

INSTRUMENTUL 7: REFLECTÂND LA DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

DOMENIUL DE CALITATE

Forța de muncă – Declarația 3 – Un personal bine calificat, a cărui pregătire inițială și continuă îi permite să-și îndeplinească cu succes rolul lor profesional.

Declarația 4 – Condiții de lucru propice, inclusiv leadership profesional, care oferă ocazii de observare, reflecție, planificare, lucru în echipă și de cooperare cu părinții

CE

Un pachet de instrumente, care să ajute Profesioniștii în Educația Preșcolară să identifice mijloacele de care au nevoie pentru a-și îndeplini rolul profesional, chibzuind asupra propriei lor dezvoltări profesionale și autoevaluându-și aptitudinile și provocările cu care se confruntă. Orelor libere sunt esențiale pentru profesioniștii în educația preșcolară, pentru a se putea dedica acestui proces de autoanaliză și reflecție. Va fi nevoie de discuții de echipă, de sprijin, de supraveghere, de evaluări și de formare profesională continuă, formală sau la locul de muncă, ca și de diverse alte resurse, pentru a ajuta educatorii din unitățile de preșcolari să abordeze provocările profesionale care le stau în față și să se angajeze efectiv în procesul de Dezvoltare Profesională Continuă (DPC).

OBIECTIVE

Sprijinirea fiecărui educator, astfel ca acesta să poată reflecta la, documenta și urmări dezvoltarea sa profesională continuă și să poată identifica și recunoaște:

- punctele lor forte și provocările cu care se confruntă în profesia lor
- domenii care necesită a fi dezvoltate în continuare
- condiții de lucru favorabile, necesare pentru îmbunătățirea calității serviciilor de îngrijire și educație a copiilor

GRUPURI VIZATE

Direct: educatori, manageri

Indirect: copii, părinți, familii, aparținători

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 – 6 ani

CÂND

Permanent, conform etapelor planificate: inițial și, ulterior, de două ori pe an

CUM

Managerii unităților de EICP invită Educatorii și pe ceilalți membri ai personalului unității de EICP să completeze formularele anexate, pentru a identifica punctele forte și provocările profesionale ale fiecăruia dintre aceștia, mai exact:

- să reflecteze la activitatea lor practică de zi cu zi [șablonul a)]
- să reflecteze asupra punctelor lor forte și a provocărilor legate de fiecare copil din grupa sa și de fiecare familie a copiilor de care se ocupă [șablonul b)]
- să reflecteze asupra evoluțiilor recente din sectorul EICP [șablonul c)]
- să reflecteze asupra punctelor forte și a provocărilor lor profesionale [șablonul d)]
- să identifice resurse disponibile, care îi pot ajuta să continue să își îndeplinească rolul lor în cadrul instituției [șablonul e)]

Apoi, în cadrul unei întâlniri ad-hoc, întregul personal al instituției de EICP discută concluziile procesului de reflecție și stabilesc un plan de lucru, detaliind intervențiile necesare și impactul și rezultatele scontate. Acest plan trebuie conceput ca un plan individual al educatorului și prezentat directorului instituției. Cu toate acestea, și alți membri ai echipei își pot aduce contribuția la întocmirea planului sau pot indica tendința constatată în cerințele personalului, spre informarea directorului.

Șablonul a) Ce cred despre activitatea mea profesională de zi cu zi?

Pentru a vă ajuta să completați acest formular de autoanaliză a activității dvs. profesionale, vă rugăm să reflectați asupra și să răspundeți la următoarele întrebări, cât mai sincer posibil

Ce anume din activitatea mea profesională de zi cu zi îmi place cel mai mult?

Ce?

Ce anume din activitatea mea profesională de zi cu zi mă stresează? (Oare ceea ce mă stresează este stresant și pentru copii?)

De ce?

Ce s-ar putea face pentru a reduce/ameliora perioadele stresante din activitatea zilnică? (aveți în vedere aspecte ca mediul fizic, orarul, timpul alocat, raportul adulți/copii, precum și alte considerente)

Ce pot face eu?

Ce poate face echipa?

Ce poate face supervizorul/directorul?

Utilizați aceste informații la completarea șablonului 5 d), pentru a putea identifica strategii menite să vă ajute, ca profesioniști în educația timpurie, să acordați sprijinul de care are nevoie fiecare copil în parte.

Șablonul b) Ce cred despre grupa de copii de care am grijă?

Completați câte o casetă pentru fiecare copil aflat în grija dvs., reflectând asupra punctelor forte ale copilului și a sprijinului de care acesta are nevoie la clasă (de exemplu, este posibil ca un copil să fie foarte capabil, dar să necesite sprijin suplimentar fiindcă nu cunoaște limba vorbită în instituția de îngrijire a copiilor). În procesul dvs. de reflecție puteți cere sprijinul colegilor și părinților sau puteți recurge la asistență externă. Informațiile din această casetă vor servi la completarea casetei finale, unde se vor identifica suportul și resursele necesare.

<p>Inițialele copilului: _____</p> <p><u>Puncte forte</u></p> <p><u>Sprijinul necesar</u></p>	<p>Inițialele copilului: _____</p> <p><u>Puncte forte</u></p> <p><u>Sprijinul necesar</u></p>
<p>Inițialele copilului: _____</p> <p><u>Puncte forte</u></p> <p><u>Sprijinul necesar</u></p>	<p>Inițialele copilului: _____</p> <p><u>Puncte forte</u></p> <p><u>Sprijinul necesar</u></p>
<p>Inițialele copilului: _____</p> <p><u>Puncte forte</u></p> <p><u>Sprijinul necesar</u></p>	<p>Inițialele copilului: _____</p> <p><u>Puncte forte</u></p> <p><u>Sprijinul necesar</u></p>

Fotocopiați această pagină, pentru a păstra informațiile despre fiecare copil de care vă îngrijiți

Șablonul c) **Ce cred despre modificările & evoluțiile din sectorul EICP?**

Gândiți-vă pe îndelete la schimbările și evoluțiile din cadrul instituției în care lucrați și de la nivel local și național. Identificați schimbările care ar putea reprezenta o provocare pentru dvs., în calitate de profesionist în educația timpurie a copilului.

Modificări la nivelul instituției în care lucrez (*reflectați la modificările structurale și operaționale, la schimbările în componența echipei, la diversitatea copiilor care frecventează instituția preșcolară și a familiilor acestora etc.*)

Schimbări la nivel local (*cerințe noi sau actualizate din partea autorității locale sau a municipalității, diversitatea populației locale*)

Utilizați aceste informații la completarea casetei 5 (d), ca să identificați ce alte forme de suport v-ar fi necesare în activitatea dvs. de educator profesionist pentru a putea face față acestor provocări

Schimbări la nivel național (*reflectați la legi, recomandări sau politici noi sau modificate*)

1 Șablonul d) **Strategiile mele de angajare în procesul de dezvoltare profesională personală continuă**

Strategie	Domeniu		
	Practica de zi cu zi (a)	Nevoile individuale ale copilului (b)	Schimbări & Evoluții (c)
Păstrarea unui jurnal de reflecție			
Studiu individual -online, manuale, articole, abonamente la publicații de specialitate			
Plan de măsuri (Planificare, Execuție, Verificare, Acționare, Monitorizare, Revizuire)			

Srijin colegial – discuții cu colegii			
Afiliere la organizații din domeniu, de ex., membru al Uniunii Cadrelor Didactice sau membru în alte organizații			
Membru al unei rețelei profesionale			
Consultare cu directorul/membrii din conducerea instituției			
Consultarea cu Părinți/Familia			
Suport și supervizare			
Evaluări (întâlniri cu directorul, pentru discutarea planului de DPC – dezvoltare profesională continuă)			
Mentorat			
Coaching			
Formare la locul de muncă			
Cursuri online			
Ateliere			
Reinstruire obligatorie			
Cursuri de perfecționare			
Cursuri de formare specializată			
Contacte cu alți specialiști sau alte organizații de resort			
Vizite de studiu/ Programe de mobilitate			
Seminare/conferințe			
Altele (specificați)			

Adaptare după formatul asociației Irish Pre-school Playgroup Association, (2009). Professional Development in Early Childhood Care and Education. IPPA. Dublin

Numele educadorului: _____ Data: _____

Utilizați informațiile din șabloanele 5(a), 5 (b) & 5(c), pentru a identifica strategii posibile de implicare în procesul de dezvoltare profesională.

Șablonul e) Planul meu de măsuri de dezvoltare profesională personală

Dorință/Provocare	Intervenție/măsura necesară	Resurse necesare	Impactul preconizat	Perioada planificată

Numele: _____

Data: _____

Acest șablon este util în faza de identificare, împreună cu directorul, a nevoii individuale de asistență și supervizare

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 3 – Plan pentru un serviciu de EICP bazat pe incluziune

Instrumentul 8 – Dezvoltarea relațiilor cu și între copii

Instrumentul 10 – Cultivarea interesului pentru dezvoltarea profesională

Instrumentul 11 – Abilitatea personalului instituției EICP

Instrumentul 16 – Documentație pedagogică

Instrumentul 19 – Grilă de autoevaluare

Instrumentul 21 – Jurnal

Instrumentul 23 – Evaluare externă de către părinți

Instrumentul 29 – Leadership participativ

Instrumentul 33 – Acțiune educațională reușită

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICIIRLANDA

Principiul 7.1 al ISSA

Síolta standard 10 (components 10.4, 10.5 – http://siolta.ie/daycare_standard10.php)

Síolta Standard 11 (components 11.1, 11.3, 11.4 – http://siolta.ie/daycare_standard11.php)

Aistear Guidelines for Good Practice

http://www.ncca.biz/Aistear/pdfs/Guidelines_ENG/Guidelines_ENG.pdf

ROMÂNIA

Cadrele didactice se întrunesc săptămânal și planifică împreună activitățile pe săptămâna următoare, dezbăt problemele cu care se confruntă și stabilesc măsuri de rezolvare a acestora. De asemenea, se întrunesc în consilii profesionale lunare, prin activități metodice. Cu aceste ocazii, toți educatorii se întâlnesc cu directorul grădiniței și discută cu acesta despre problemele apărute, fiecare educator trebuind să prezinte o înregistrare video a unei activități desfășurate la clasă. Educatorul primește feedback și recomandări privind îmbunătățirea calității educației timpurii. Feedback-ul vizează calitatea planurilor de lecție întocmite și a activităților la clasă desfășurate de fiecare educator în parte cu grupa sa de copii preșcolari.

Întâlniri semestriale în cadrul Cercurilor pedagogice, pe niveluri de dezvoltare – la aceste întâlniri, educatorii de la grupa mică se întâlnesc cu un coordonator al Cercului Pedagogic, care abordează un subiect stabilit în prealabil. Fiecare educator are posibilitatea de a-și prezenta în cadrul ședinței punctul de vedere pe tema respectivă. În acest fel, fiecare educator are posibilitatea de a identifica metode de îmbunătățire și diversificare a activității sale la clasă. Educatorii își prezintă activitatea școlară sub formă de înregistrare video, lucrări scrise, jocuri pe roluri, unde un educator joacă rolul unui copil, iar un altul, rolul de educator, executând împreună o serie de activități didactice. Educatorii se concentrează pe promovarea creativității și a măiestriei pedagogice. Coordonatorul Cercului Pedagogic se asigură că fiecare educator primește toate prezentările prin e-mail. În final, Coordonatorii Cercului Pedagogic se întrunesc și elaborează o broșură sau o carte despre modele de activități prezentate de educatori.

INSTRUMENTUL 8: CULTIVAREA RELAȚIILOR CU ȘI ÎNTRE COPII

DOMENIUL DE CALITATE

Forța de muncă – Declarația 3 - Un personal bine calificat, a cărui pregătire inițială și continuă îi permite să-și îndeplinească cu succes rolul lor profesional.

Declarația 4 – Condiții de lucru propice, inclusiv leadership profesional⁷, care să asigure oportunități de observare, reflecție, planificare, lucru în echipă și de cooperare cu părinții

CE

Scurte sugestii practice, destinate să sprijine Profesioniștii în educația preșcolară să cultive relațiile cu copiii și între copii

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să ajute Profesioniștii în Educația Preșcolară să reflecteze asupra calității relațiilor cu și între copii și a practicilor curente pe care le aplică în activitatea cu copiii
- Să motiveze personalul să reflecteze asupra practicii lor la clasă și să evalueze modul în care sprijină copiii să dezvolte niveluri ridicate de bunăstare și sentimente identitare de sine și de grup pozitive
- Să ajute Profesioniștii din domeniul educației timpurii și personalul auxiliar să identifice și să aplice măsuri de îmbunătățire a practicii didactico-pedagogice
- Să demonstreze cum anume condițiile de lucru propice pot influența în bine relațiile cu copiii și între copii

GRUPURI VIZATE

Direct: educatori, manageri

Indirect: copii, părinți, familii, aparținători

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Practică continuă

CUM

Scurtele sugestii practice vizează principalele acțiunile care trebuie întreprinse de Profesioniștii în Educația Preșcolară și de personalul EICP, în diferitele faze ale activității zilnice, pentru a atinge obiectivele definite:

Înainte de înscrierea copilului și pe perioada de acomodare a acestuia

- Obțineți cu delicatețe informații relevante din partea familiei/părinților/aparținătorilor copilului, despre mediul cultural, practicile de îngrijire și preferințele acestora, înainte de înscrierea copilului la centrul EICP
- Invitați copilul și familia (părinți și aparținători) să viziteze centrul, înainte de începerea activității, pentru a asigura acomodarea ușoară a copilului lor
- Acordați sprijin părinților/familiilor/aparținătorilor în perioada de acomodare a copilului

⁷ Leadershipul este reprezentat de directorul instituției EICP, care se ocupă de crearea atât a condițiilor de lucru propice, cât și a posibilității de observare, reflecție, planificare și lucru în echipă și de cooperare cu părinții, atât pentru el însuși, cât și pentru personalul instituției.

Activitatea de zi cu zi în cadrul instituției

- Alocați un lucrător, care să răspundă în mod expres de un copil, observând procesul de învățare și progresele acestuia la clasă și păstrând legătura cu familia/părinții/apartinătorii copilului
- Aplicați strategii flexibile pentru acomodarea copilului în cadrul grupei
- Observați cu atenție copilul, pentru a îi înțelege reacțiile/temperamentul
- Adoptați rutine flexibile, pentru a satisface preferințele/interesele/nevoile individuale ale copilului
- Descoperiți activitățile sau materialele didactice care prezintă interes pentru copil
- Evaluați bagajul de cunoștințe al copilului - cunoștințe pe care le-a dobândit într-un anumit domeniu, în urma unor activități desfășurate în familie [de ex. apicultură - vezi linkul cu exemplul]
- Dați copilului posibilitatea de a învăța lucruri noi și de a-și lărgi cunoștințele și interesele
- Reacționați cu înțelegere și respectați emoțiile manifestate de copil
- Recurgeți la rutine de îngrijire dedicată, pentru a clădi relații pozitive și apropiate cu copilul
- Numiți pe loc acțiunile și emoțiile copilului, pentru a-l ajuta să se perceapă pe sine și să își dezvolte limbajului, în special dacă copilului care nu știe încă să vorbească sau dacă limba lui maternă diferă de limba principală vorbită în clasă.
- Arătați interes față de fiecare copil aflat în grija dvs.
- Recunoașteți și împărtășiți realizările copilului, cu copilul, familia acestuia și cu ceilalți copii
- Încurajați comunicarea și relațiile între copii
- Cultivați bunătatea și prietenia în rândul copiilor
- Cultivați sentimentul de empatie în rândul copiilor
- Cereți ajutorul colegilor mai experimentați în îngrijirea copiilor, dacă este cazul
- Împuterniciți copiii să gestioneze situațiile conflictuale în mod consecvent
- Oferiți permanent copiilor modele de interacțiune pozitivă cu copiii, colegii, părinții, familiile și aparținătorii

Sablonul a) Reflectați la practica curentă

Cum vă dovedeți respectul față de copiii mici de care vă îngrijiți?

Cum asigurați confortul emoțional al copilului mic?

Cum dezvoltați relații autentice cu copiii mici aflați în grija dumneavoastră?

Ref: National Council for Curriculum and Assessment, (2009) *Aistear, the Early Childhood Curriculum Framework*, National Council for Curriculum and Assessment, Dublin, NCCA.

Centre for Early Childhood Development & Education (2006). *Siolta, The National Quality Framework for Early Childhood Education*, Dublin, CECDE.

Aarts, M.(2000) *Marte Meo Basic Manual* the Netherlands, Aarts Publications.

Șablonul b) **Reflecțați la practica curentă**

Cum stabiliți o relație cu sugarii, copiii mici și familiile lor, înainte de înscrierea copiilor la centrul EICP unde lucrați?

Cum sprijiniți sosirea/plecarea fără nicio problemă a sugariilor și a copiilor de vârstă mică la/de la centrul dvs. în fiecare zi?

Ce strategii aplicați, care vă ajută să construiți o relație stabilă cu sugarii și copiii mici din centrul dvs.?

Ce rutine de îngrijire desfășurați în fiecare zi cu sugarii și copiii mici?

Cât anume din rutina zilnică dedicați acestor rutine de îngrijire?

Aveți certitudinea că rutinele de îngrijire pe care le practicați zi de zi consolidează relația dumneavoastră cu sugarii și copiii mici?

Cum dezvoltați relația dintre dumneavoastră cu sugarii și copiii mici în orele de joacă?

Cum cultivați zi de zi legăturile între sugari și între copiii mici?

Cum vă asigurați că acordați aceeași atenție tuturor copiilor aflați în îngrijirea dvs. și că reacționați cu același grad de receptivitate la nevoile lor?

Cum faceți ca relația dvs. cu colegii dvs. și cu familiile copiilor să constituie un model demn de urmat pentru sugarii și copiii mici de care vă ocupați?

Ref: National Council for Curriculum and Assessment, (2009) *Aistear, the early Childhood Curriculum Framework*, National Council for Curriculum and Assessment, Dublin, NCCA. Centre for Early Childhood Development & Education (2006). *Síolta, The National Quality Framework for Early Childhood Education*, Dublin, CECDE.
Aarts, M. (2000) *Marte Meo Basic Manual* the Netherlands, Aarts Publications.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 4 – Analiza și planificarea nevoilor

Instrumentul 7 – Reflectând la dezvoltarea profesională

Instrumentul 12 – Programă școlară cu 4 piloni

Instrumentul 19 – Grilă de autoevaluare

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

IRLANDA

Standardul Síolta 5,
Tema Aistear: Comunicare
Metoda de comunicare Marte Meo

Consultare și participare

Este important ca atât copiii, părinții și familiile acestora, cât și personalul și alte părți interesate să fie consultați/consultate cu privire la tipul de servicii de EICP. Cu toate acestea, simpla consultarea nu garantează implicarea tuturor celor interesați. Cunoștințele căpătate în urma consultărilor trebuie analizate și puse în practică, iar persoanele consultate trebuie încunoștințate despre rezultatele/impactul consultărilor.

Abordarea tip mozaic

Abordarea mozaic combină o serie de metode de încurajare a copiilor mici să-și exprime opiniile cu privire la aspectele care îi afectează. De exemplu, posibilitatea de a explora ceea ce le place cel mai mult la centrul EICP, materialele didactice preferate, locul lor preferat etc.

- Dați copilului un cameră foto, să fotografieze lucrurile sale preferate;
- Copilul invită educatorul să facă un tur al centrului, arătându-i lucrurile preferate;
- Eventual, sugerați copilului să picteze sau să deseneze lucrurile preferate din cadrul centrului;
- Copilul poate să-și spună părerea despre locurile și dotările sale preferate din cadrul centrului, arătând fotografii și înregistrând-și comentariile

Pentru copiii care nu știu încă să verbalizeze sau a căror primă limbă nu este limba principală vorbită la centru, este important ca Profesioniștii în Educația Preșcolară să fie atenți la sugestiile, gesturile și acțiunile copiilor, pentru le depista preferințele. Recuzita centrului, cum ar fi materiale didactice sau fotografii, pot fi folosite ca instrumente vizuale.

ROMÂNIA

În continuare, prezentăm un chestionar adresat copiilor, elaborat în cadrul programului “Școala Altfel”: “Să știi mai multe, să fii mai bun”

CHESTIONAR PENTRU COPII

GRUPA: _____

1. 1. Încercuiți 2 din activitățile care v-au plăcut cel mai mult din săptămâna "Școala Altfel":
"Să știi mai multe, să fii mai bun!".

2. Faceți un desen care să exprime cum v-ați simțit în timpul acestor activități.
3. Desenați alte tipuri de activități pe care ați dori să le organizăm în săptămâna " Școala Altfel": "Să știi mai multe, să fii mai bun!".

REFERINȚE

Surse de cunoștințe:

<https://www.earlychildhoodIRELANDA.ie/wp-content/uploads/2015/06/FundsofKnowledge.pdf>

Building Positive Teacher-Child Relationships:

csefel.vanderbilt.edu/briefs/wwb12.pdf

Kei Tua o te Pae/Assessment for Learning: Early Childhood Exemplars is a best practice guide that will help teachers continue to improve the quality of their teaching:

<https://education.govt.nz/early-childhood/teaching-and-learning/assessment-for-learning/kei-tua-o-te-pae-2/assessment-for-infants-and-toddlers-he-aromatawai-kohungahunga-tamariki/reciprocal-and-responsive-relationships-nga-whakawhanaungatanga/>

Mosaic approach:

https://in.sagepub.com/sites/default/files/upm-binaries/43997_9781446207529.pdf

Consultation in practice -example from the Australian Museum:

<http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10645578.2011.557626?scroll=top&needAccess=true>

INSTRUMENTUL 9: CREAREA CLIMATULUI PROPICE ÎNVĂȚĂRII

DOMENIUL DE CALITATE:

Declarația 3 privind personalul – Un personal bine calificat, a cărui pregătire inițială și continuă îi permite să își îndeplinească cu succes rolul profesional.

CE

Scurte sugestii practice, destinate să ajute Profesioniștii în Educația Preșcolară să reflecteze asupra mediilor de învățare pe care le asigură și să evalueze dacă acesta sunt propice învățării, diversificate și dacă stimulează dezvoltarea holistică a copiilor.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să asigure că mediile de învățare din interiorul și din afara instituției EICP oferă tuturor copiilor accesul la spații, materiale și echipamente concepute să le stimuleze creativitatea, curiozitatea, imaginația și să-i ajute să capete independență și să fie îndrăzneți, dar să și conștientizeze eventualele riscuri
- Să dea posibilitatea copiilor să aleagă dintr-o gamă diversificată de activități și materiale didactice, adaptate mediului familial și culturii din care provin, intereselor, abilităților și înclinațiilor lor, și să se simtă bine
- Să sprijine dezvoltarea holistică a copiilor, prin asigurarea de medii diversificate, în care mediul însuși este considerat ca fiind “Cel de al treilea adult”, acordând educatorilor timpul de care au nevoie pentru a observa copiii și a le asculta conversațiile, astfel încât să poată planifica o programă școlară adaptată copiilor din grupa de care se ocupă.

GRUPURI VIZATE

Direct: copii, educatori, directori,

Indirect: părinți, familii, aparținători, evaluatori externi

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 – 6 ani

CÂND

Inițial, fiecare echipă răspunde de clasa în care învață și toată echipa răspunde de spațiile de folosință comună, cum ar fi intrări, coridoare, zonele din afara clădirii. Mediile de învățare trebuie analizate din mers, pentru a le adapta permanent la procesul de învățare progresivă al copiilor, ținând cont de interesele lor în continuă schimbare și de dinamica grupei de copii.

CUM

Cum anume mediul dumneavoastră:

- Reflectă sentimentul de respect față de copiii, familiile și Profesioniștii în Educația Preșcolară din centrul dvs.?
- Primește fără discriminare copii, familii și aparținători, indiferent de mediul din care provin și de abilitățile pe care le au?
- Cultivă sentimentul identitar și de apartenență al tuturor copiilor?
- Reflecta diversitatea copiilor și a familiilor și aparținătorilor acestora? De exemplu, prin postere, materiale, cărți, recuzită și echipamente?
- Afișează imagini cu copiii care frecventează centrul și familiile lor, precum și cu lucrări ale copiilor, de o manieră respectuoasă și la nivelul ochilor copiilor?
- Oferă copiilor zone de interes, atât la interior, cât și la exterior – cum ar fi o zonă cu cărți, o zonă pentru familii, o zonă confortabilă de relaxare, o zonă care stimulează inventivitatea,

creativitatea, capacitatea de a rezolva probleme, în care copiii să stea împreună cu prietenii lor sau singuri?

- Transmite un sentiment de calm și ordine - de exemplu, culori neutre, spații de depozitare adecvate și accesibile, pereți și rafturi neaglomerate?
- Pune la dispoziția copiilor materiale și echipamente adecvate stadiului lor de dezvoltare și intereselor lor?
- Expune materiale didactice care stârnesc curiozitatea copiilor - reale, naturale, senzoriale, deschise, interactive?
- Pune la încercare copii, de o manieră adecvată vârstei lor?
- Încurajează copiii să exploreze și să experimenteze atât în interior, cât și în aer liber?
- Stimulează copiii să observe natura în toate anotimpurile?
- Asigură spații confortabile și plăcute și, dacă este necesar, private, pentru toți copiii, adulții și vizitatorii?

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 3 – Plan pentru un serviciu EICP bazat pe incluziune

Instrumentul 4 – Analiza și planificarea nevoilor

Instrumentul 12 – Programă școlară cu 4 piloni

Instrumentul 13 – Declarație privind Misiunea instituției EICP

REFERINȚE

Aistear Síolta practice guide Learning Environments Birth to Three:

<http://www.ncca.ie/en/Practice-Guide/Creating-And-Using-The-Learning-Environment/Creating-and-Using-the-Learning-Environment-Self-evaluation-Tool-Babies-and-Toddlers-birth-3-years-.pdf>

Aistear Síolta practice guide Learning Environments 3 – 6 aniyears:

<http://www.ncca.ie/en/Practice-Guide/Creating-And-Using-The-Learning-Environment/Self-evaluation-Tools/Creating-and-Using-the-Learning-Environment-Self-evaluation-Tool-Young-Children-3-6-years-.pdf>

Síolta Standard 2 Environments and Standard 6 Play

<http://siolta.ie/media/pdfs/23746%20Full%20and%20Part%20Time%20Text.pdf>

INSTRUMENTUL 10: CULTIVAREA INTERESULUI PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

DOMENIUL DE CALITATE:

Declarația 4 privitoare la personal – Condiții de lucru propice, inclusiv leadership profesional, care oferă ocazii de observare, reflecție, planificare, lucru în echipă și de cooperare cu părinții.

CE

Sprrijinirea managerilor instituției de preșcolari să încurajeze dezvoltarea profesională a Profesioniștilor în educația preșcolară a copilului (educatori)

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să sprijine managerii să asigure leadership profesional
- Să sprijine managerii să respecte legislația muncii și bunele practici în materie
- Să încurajeze dialogul profesional periodic între manager și fiecare Educator și fiecare membru al personalului auxiliar
- Să promoveze obiceiul de a reflecta în rândul Profesioniștilor din învățământul preșcolar și al personalului auxiliar
- Să încurajeze și să susțină Profesioniștii din învățământul preșcolar și personalul auxiliar să se angajeze permanent în diferite metode de dezvoltare profesională personală
- Să garanteze că atât Profesioniștii din învățământul preșcolar, cât și ceilalți membri ai personalului sunt apreciați și sprijiniți să își îndeplinească rolurile și responsabilitățile care le revin

Orele libere sunt esențiale pentru atingerea acestor obiective

GRUPURI VIZATE

Direct: educatori, manageri, personal auxiliar

Indirect: copii, părinți

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Permanent

CUM

- Managerii cultivă un climat bazat pe relații de colaborare și sprijin cu și între toți angajații
- Managerii cunosc și respectă legislația muncii și bunele practici în materie, atunci când recrutează, instruiesc inițial și sprijină periodic profesioniștii din învățământul preșcolar și personalul auxiliar în îndeplinirea rolurilor lor.
- Instituția de învățământ preșcolar are instituite politici și proceduri clare de recrutare, instruire inițială și sprijinire a întregului personal
- Există acte doveditoare privind recrutarea și instruirea inițială a fiecărui membru al personalului și sesiunile individuale de asistență și evaluare.
- Managerii veghează ca întregul personal să beneficieze de asistență și supraveghere periodică și de evaluări anuale
- Managerii identifică modul în care pot fi satisfăcute cererile de asistență ale tuturor membrilor personalului
- Managerii se asigură că ei înșiși își alocă timp și beneficiază de sprijin pentru a reflecta la și a-și îndeplini rolul și îndatoririle care le revin

- Managerii cer personalului să vină cu propuneri, pentru a promova încontinuu bunăstarea și spiritul de echipă în rândul întregului personal din cadrul centrului.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 7 – *Reflectând la dezvoltarea profesională*

Instrumentul 12 – *Programă școlară cu 4 piloni*

Instrumentul 18 – *Mentorat în monitorizare și evaluare*

Instrumentul 19 – *Grilă de autoevaluare*

INSTRUMENTUL 11: ABILITAREA PERSONALULUI EICP

DOMENIUL DE CALITATE:

Declarația 4 privitoare la personal – Condiții de lucru propice, inclusiv leadership profesional, care oferă ocazii de observare, reflecție, planificare, lucru în echipă și de cooperare cu părinții.

CE

Un model de cultivare a colaborării și a spiritului de echipă în rândul personalului instituției de învățământ preșcolar. Personalul are nevoie de timp pentru a putea reflecta la aptitudinile etc. sale, și a analiza toate opțiunile.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să ateste punctele forte, abilitățile, cunoștințele, experiența și interesele membrilor personalului și să exploreze modalități de valorificare a acestora în cadrul centrului.
- Să împărtășească și să integreze învățarea continuă în practica de zi cu zi
- Să diversifice munca în echipă și să perfecționeze practica curentă

GRUPURI VIZATE

Direct: educatori, manageri, personal auxiliar

Indirect: copiii, părinți

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Inițial, cu întregul personal al centrului, apoi permanent, pe măsură ce nevoile de formare profesională și preocupările didactice se diversifică și pe măsură ce noi angajați se alătură echipei

CUM

- Să sprijine personalul să își identifice abilitățile, cunoștințele, experiența și interesele care îi caracterizează (a se vedea șablonul nr. 1)
- Să asigure spațiul, timpul și diverse moduri în care fiecare angajat să împărtășească celorlalți abilitățile, cunoștințele, experiențele și interesele sale și să le discute cu ceilalți membri ai personalului
- Să ofere o diversitate de moduri în care membrii personalului să reflecteze la și să împărtășească noile cunoștințe dobândite cu ocazia cursurilor de formare, a studiilor de cercetare, a conferințelor etc. la care participă (a se vedea șablonul 2)
- Să exploreze modalități prin care personalul să își valorifice competențele, cunoștințele, experiența și interesele în activitatea profesională de zi cu zi

Șablonul 1

Acordați-vă timp și reflectați asupra punctelor forte, abilităților și cunoștințelor dvs., apoi asupra talentelor, intereselor și experiențelor dvs. personale. (Colegii dvs. vă pot ajuta cu acest exercițiu). După ce le-ați identificat, notați-le în partea stângă a fluturelui. Apoi gândiți-vă la modalitățile prin care ați putea încorpora caracteristicile dvs. în munca de zi cu zi cu copii și în interacțiunea cu familiile acestora și cu colegii dvs. de serviciu. Notați aceste modalități în partea dreaptă a fluturelui.

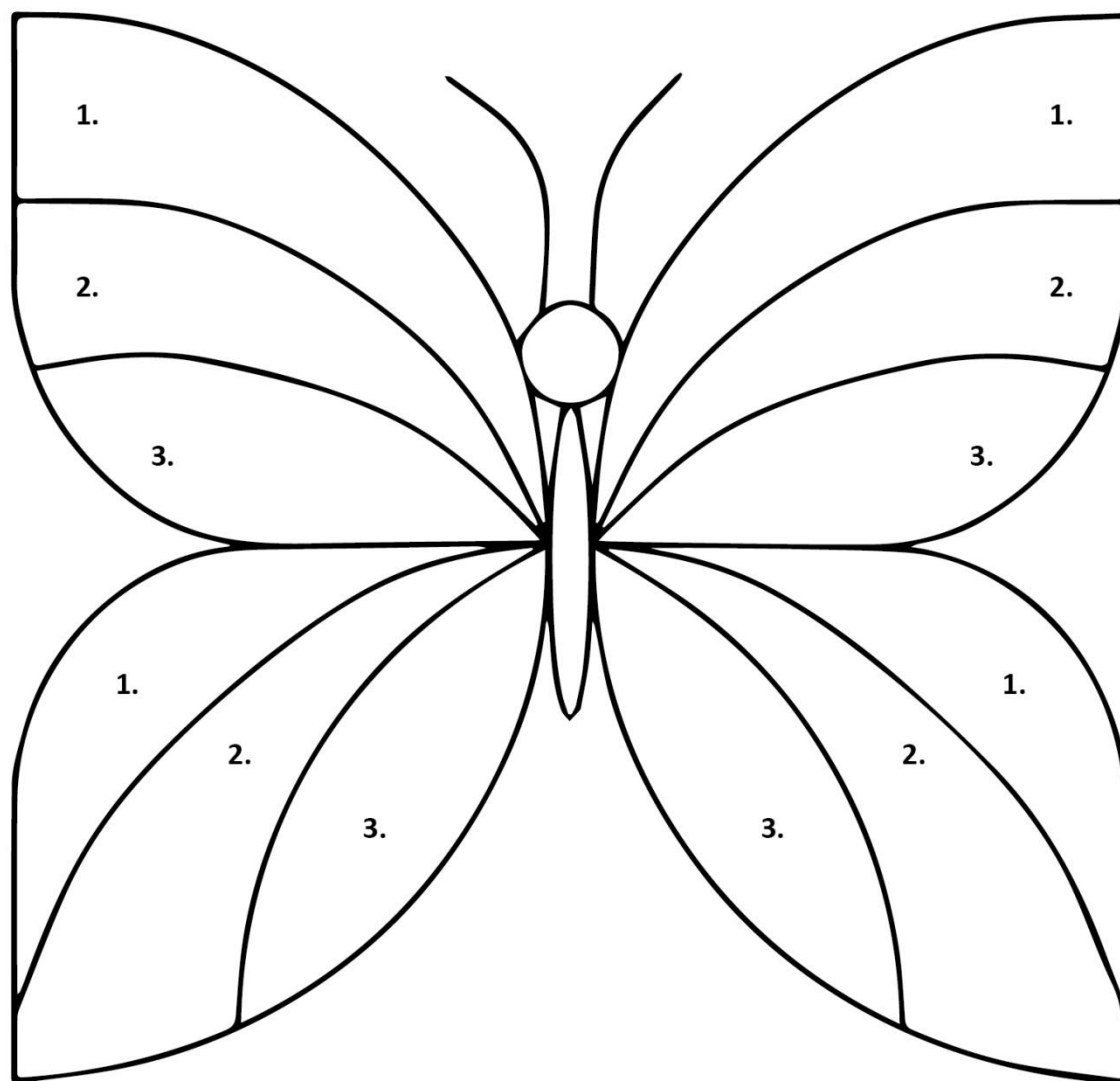
Rol profesional:

*Care sunt atuurile mele speciale?
Care sunt competențele mele speciale?
Ce cunoștințe speciale am?*

Practică:

*Cum mi-aș putea valorifica atuurile,
competențele și cunoștințele speciale în
activitatea de zi cu zi?*

Atribute unice:

*Ce talente speciale am?
Ce interese speciale am?
Ce experiență specială am?*

Practică:

*Cum mi-aș putea valorifica atuurile,
competențele și cunoștințele speciale în
activitatea de zi cu zi?*

Sablonul 2

Sursa informațiilor/cunoștințelor noi <i>(ex., articole, seminare, formare profesională, discuții cu alți specialiști)</i>	Informații/cunoștințe noi	Considerații/discuții/implicații asupra practicii	Măsuri de întreprins

Nume: _____ Funcție: _____ Data: _____

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 7 – Reflectând la dezvoltarea profesională

Instrumentul 12 – Programă școlară cu 4 piloni

REFERINȚE

Síolta - Standard 10 Components 10.4 & 10.5 and Standard 11 components 11.3 & 11.4

PROGRAMA ȘCOLARĂ

În acest set de instrumente, programa școlară (curriculum) se referă nu numai la conținut (ce anume facem), ci și la contextul în care livrăm conținutul (unde și cum anume o facem). La planificarea programei școlare este important să se pună în prim plan imaginea copilului ca elev capabil, competent și activ. Unicitatea personalității fiecărui copil, a culturii din care provine, a bagajului de cunoștințe și a stilului său de învățare impune profesioniștilor din educația timpurie să reflecteze în mod constant asupra modului în care susțin procesul de învățare și dezvoltare al fiecărui copil. Deși este un fapt îndeobște recunoscut că unele țări europene au un curriculum specific, în vreme ce altele au cadre de studiu mai largi sau o abordare specială a curriculum-ului (de exemplu, Montessori, Steiner etc.), această secțiune a Setului de instrumente sprijină Profesioniștii în educația preșcolară să încorporeze cei patru piloni ai învățării, esențiali pentru educația secolului 21. În plus, respectarea copiilor ca elevi dotați și competenți, care au propriile teorii, idei și întrebări cu privire la lumea în care trăiesc, presupune un echilibru între conținutul curriculum-ului propus de copii și cel stabilit de adulți (curriculum emergent, bazat pe jocuri). Deși educatorii găsesc că stabilirea în avans a programei școlare pe un an școlar este convenabilă și le conferă siguranță, provocarea este ca educatorii să se consulte cu copiii cu care lucrează și să încorporeze în programă interesele diverse și în continuă schimbare ale acestora din urmă. Instrumentul 12 - Programă școlară cu 4 piloni - stimulează educatorii să chibzuiască asupra conținutului programei și oferă câteva sugestii în acest sens. Recomandări suplimentare sunt furnizate și de Instrumentul 14 - Curriculum pentru Educația Ecologică.

Părinții, ca educatori primari ai copiilor lor, trebuie să fie informați cu privire la programa școlară a instituției de

învățământ preșcolar, pentru a-i ajuta să decidă dacă aceasta răspunde așteptărilor lor și este potrivită pentru copil (Instrumentul 13). Studiile în domeniu arată că părinții care se implică activ în educația timpurie a copiilor lor rămân implicați pe tot parcursul anilor de școlarizare a copiilor. Instrumentul 15 - Părinții implicați în procesul de învățare a copiilor - și Instrumentul 16 - Documentație pedagogică - vin în sprijinul unităților de învățământ preșcolar, oferindu-le sugestii privind metodele de implicare a părinților. Comunicarea documentației pedagogice face ca învățarea să fie vizibilă copilului, ajutându-l să dezvolte o imagine de sine pozitivă ca elev și asigurându-i o bază solidă pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

INSTRUMENTUL 12: PROGRAMA ȘCOLARĂ CU 4 PILONI

DOMENIUL DE CALITATE

Curriculum – Declarația 5 – Un curriculum bazat pe obiective, valori și metode didactice care să permită copiilor să-și valorifice întregul potențial.

CE

Curriculum-ul trebuie să definească și să pună în aplicare o propunere, pentru a ajuta Profesioniștii în Educația Preșcolară să creeze medii de învățare eficiente pentru copiii cu vârste între 3 și 6 ani. Aceste medii trebuie să faciliteze și să promoveze dezvoltarea cognitivă, socială, emoțională și fizică a copiilor.

Curriculumul trebuie să ofere oportunități tuturor copiilor de a se angaja într-o mare varietate de activități și experiențe, de a explora și de a experimenta o gamă largă de materiale didactice naturale, reale și materiale interactive. Curriculumul trebuie să includă, de asemenea, timp pentru discuții, pentru a cointeresa copiii în a dobândi noi cunoștințe și a înțelege semnificațiile lumii înconjurătoare.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să planifice și să descrie oportunitățile oferite de Profesioniștii în educația preșcolară, împreună cu copiii și părinții și ținând cont de diferitele nevoi și interese ale copiilor. Acest lucru se bazează pe următorii patru piloni principali ai cunoașterii: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța ca să conviețuiești cu ceilalți;
- Să îmbunătățească calitatea activităților didactice care urmează a fi desfășurate pe parcursul anului. Trebuie inclusă aici și diversitatea socială și culturală, pe lângă specificul local.

GRUPURI VIZATE

Direct: Educatorii și personalul din instituțiile de EICP

Indirect: Copii, părinți, familii

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR 3 – 6 aniani

CÂND

La începutul anului școlar.

CUM

La începutul anului școlar, personalul didactic stabilește planul de aplicare a celor patru piloni ai curriculumului. Principiile care ar trebui aplicate includ sunt următoarele:

1. Pilonul a învăța să știi vizează dezvoltarea de competențe cognitive, incluzând învățarea alfabetului, a noțiunilor de matematică și formarea deprinderilor obișnuite ale vieții. Aceste competențe primare ajută copiii să înțeleagă și să relaționeze cu lumea din jurul lor. Învățarea înseamnă și a învăța cum să înveți prin activități care măresc puterea de concentrare și dezvoltă abilitățile copilului de a înțelege, memora și gândi. În implementarea celor patru piloni ai cunoașterii, Profesioniștii în Educația Preșcolară încurajează dispoziția copiilor de a învăța. Aceasta include rezistența, independența, perseverența, asumarea riscuri și luarea deciziilor.

Este important să se asigure copiilor timp, ocazii și opțiuni să:

Exploreze materialele cu simțurile:

- Să găsească și să exploreze materiale reale, cum ar fi; scoici, dopuri de plută, pietre netede, materiale textile, pene, conuri de brad
- Articole din metal, lemn și piele
- Nisip, apă, plastilină
- Gel, vopsea, spumă
- Clopoței de vânt, șosete de vânt, mori de vânt, perpetuum mobile (confeționate, de exemplu, din CD)
- Tamburine, jucării zornăitoare și instrumente muzicale
- Ierburi cultivate în grădină sau în ghivece, pentru atins și mirosit
- Fructe și legume, pentru mirosit și gustat
- Articole de țesut, cusut, tăiat, lipit, traforat etc.

Să facă exerciții fizice:

- Tumbă, mers pe coate și genunchi, sărituri, cățărare, alergare, aruncare, balansare, alunecare, echilibristică

Să se exprime în mod creativ:

- Creioane mari/cretă pentru bebeluși și copii mici
- Markere, creioane colorate pentru desen
- Vopsele, pensule, hârtie etc.
- Materiale reciclabile – cartoane pentru ouă, cartonașe, panglică, șnur, dopuri de sticle etc.
- Materiale de construcții - blocuri, bețișoare, cutii de carton de diferite mărimi
- Cântece, dansuri, actorie
- Jocuri pe roluri – de-a doctorul, de-a constructorul, de-a coafeza, de-a mama și de-a tata, de-a dentistul etc., cu recuzita însoțitoare, de exemplu, serviciu de ceai pentru copii, păpuși, costume etc.

Să își dezvolte limbajul:

- Cântece de leagăn, rime, melodii, locuri cu rime
- Marionete, telefoane, microfoane de jucărie
- Diverse cărți, fotografii, afișe, cărți de inventat povești, întruchiparea personajelor din povești
- Jocuri cum ar fi baba-oarba, de-a v-ați ascunselea, jocuri cu cuvinte, jocuri cu imagini
- Discuții pe perechi, grupuri mici și grupuri mari, moderate de adulți

2. Pilonul a învăța să faci se bazează pe o combinație de abilități și experiențe. Prin implicarea persoanelor din comunitatea locală, copiii pot căpăta deprinderi și competențe de care au nevoie pentru a îndeplini sarcini specifice din cadrul instituției preșcolare și în cadrul comunității în general.

Asigură copiilor timp și ocazii de a deveni competenți și încrezători, prin:

Formarea deprinderilor de a-și purta singuri de grijă:

- Copiii sunt învățați să mănânce, să se spele, să se îmbrace singuri și să aibă grijă de obiectele lor personale

Formarea deprinderii de a avea grijă de locul de joacă/clasă, prin:

- Folosirea cu atenție a materialelor și echipamentelor didactice.
- Strângerea materialelor și jucăriilor la sfârșitul orei

- Cultivarea și îngrijirea plantelor
- Utilizarea atentă a uneltelor - foarfece, capsator, mătură, fâraș, tacâmuri etc.

Să îndeplinească diverse roluri și să ajute personalul auxiliar:

- Bucătar, administrator, mecanic (unde este cazul și este oportun)

Să exploreze diverse roluri în comunitate:

- Să invite părinții, bunicii și alți membri ai familiei să-și le vorbească despre rolurile, abilitățile sau hobby-urile lor. Să viziteze sau să invite în vizită personal din cadrul serviciilor de intervenție de urgență, ofițeri de poliție, agenți de circulație etc.

3. Pilonul a învăța să fii constă din descoperirea personală. Aceasta implică expunerea la și îmbogățirea oportunităților de explorare a creativității și antrenează corpul, mintea și spiritul, promovând dezvoltarea personală holistică.

Oferă ocazii copiilor să exploreze și să aprecieze:

-Artele

Puneți la dispoziție o largă varietate de cărți - poezie, ficțiune, documentare

Prezentați autorul și ilustratorul fiecărei cărți

Încurajați copiii să scrie cărți

Prezentați personalități faimoase

Artiști plastici - discutați despre lumină, culori etc.

Muzicieni – audiții muzicale, instrumente muzicale

Dansatori – dans clasic, modern, de epocă etc.

Invitați părinții să vorbească despre artiștii locului din care provin.

Duceți copiii la bibliotecă, galerii de artă și la teatru.

-Sport

Identificați și explorați sporturile care interesează familiile copiilor (sporturi locale, naționale sau internaționale)

-Știință

Explorați și discutați experimente științifice simple, de exemplu, cum se face plastilina.

4. Pilonul învață să conviețuiești cu ceilalți se bazează pe diversitate, asemănări și deosebiri și pe individualități.

Motto: "Este OK să fii la fel și este OK să fii diferit!"

Acordați copilului timp și ocazii:

- să se descopere și să se cunoască pe sine - oglinzi, jocuri cu rime, cum ar fi "cap, umeri, genunchi și degete", activități artistice prin care să capete o reprezentare a propriei persoane.
- Discutați asemănările și diferențele de aspect, abilități (dacă este cazul)
- Structuri familiale: membrii familiei, familia extinsă
- Case: diverse tipuri de case locale și din diverse părți ale lumii

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 3 – Plan pentru un serviciu EICP bazat pe incluziune.

Instrumentul 8 – Dezvoltarea relațiilor cu și între copii.

Instrumentul 9 – Cultivarea mediilor de învățare.

Instrumentul 10 – Cultivarea dezvoltării profesionale.

Instrumentul 11 – Abilitarea personalului EICP.

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

Propuneri de jocuri pentru **pilonul să înveți să știi:**

Propunerea nr. 1: Ești Dl. Gâdilici?

Scop: Explorarea simțului tactil.

Resurse: eșarfe, pene, vată, mici obiecte de diverse texturi.

Activități: Legați copiii la ochi cu eșarfele. Întrebați-i apoi dacă simt când și unde sunt atinși cu o pană. Sunt unele locuri ale corpului lor mai sensibile decât altele? Se gâdilă peste tot?

Dați copiilor săculețe umplute cu diverse lucruri și cereți-le să ghicească ce este înăuntrul săculețelor.

Evaluare: Sunt copiii capabili să identifice obiectele pe care nu le văd, dar le ating?

Sugestia nr. 2: Arca lui Noe și perechi de animale – exemplificarea modul în care un subiect poate fi explorat prin diferite mijloace, pentru a dezvălui senzori noi și a aprofunda înțelegerea.

Scop: Creșterea gradului de conștientizare privind diversitatea speciilor de animale și dezvoltarea abilităților de sortare și grupare.

Resurse: O arcă în miniatură și animale de jucărie, povestea Arca lui Noe (nu neapărat cea din biblie), materialele de modelaj, cleme de plastic, cărți, diagrame.

Activități:

Ideal ar fi să începeți această activitate în momentul când copiii încep să manifeste interes pentru grădina zoologică sau pentru animale, însă activitatea este utilă și după ce copiii au vizitat grădina zoologică sau un magazin local de animale de companie și au văzut animale în realitate. Dacă acest lucru nu este posibil, puteți începe, eventual, prin prezentarea animalelor de companie pe care copiii le cunosc deja, sau le puteți arăta copiilor imagini cu alte animale (din cărți, de pe internet, postere etc.).

Prezentați animalele de jucărie copiilor. Discutați despre fiecare animal - dimensiune, culoare, caracteristici, zgomotul pe care îl face animalul etc.

Încurajați copiii să grupeze doi câte doi și dați fiecărei perechi câte un animal de jucărie, pe care să îl imite și să-l folosească apoi ca recuzită, în timp ce le spuneți povestea.

După ce copiii învață povestea, interpretați cu ei personajele din poveste, așezându-vă pe un covor, care va fi arca lui Noe, mișcându-vă pe perechi și imitând diferitele animale. Jucați jocuri, imitați diverse sunete de animale, sortați și alcătuiți seturi de animale, folosind materiale de modelaj/recuzita din dotare. Puneți la dispoziția copiilor vopsea și instrumente de desenat, astfel ca aceștia să poată reprezenta grafic cunoștințele pe care le-au aflat despre animale. Împărțiți animalele pe seturi, în funcție de diverse caracteristici, de exemplu: după culoare, dimensiune, număr de picioare. Utilizați clemele de plastic pentru sortare. Găsiți perechi de animale, fie de jucărie, fie sub formă de imagini. Copiii pot reda povestea folosind machete, jucării, imagini sau desene.

Jocul de-a ghicitul – alegeți un animal și imitați-i mișcările, cerând copiilor să ghicească despre ce animal este vorba.

Învățați copiii să cânte cântece și să recite poezioare despre diferite animale.

Explicați și explorați cu grupele de copii habitatele diverselor animale, spuneți-le cum se numesc puii animalelor respective, cu ce se hrănesc etc.

Creați habitate de animale, împreună cu copiii, care reflectă și își largesc bagajul de cunoștințe.

Evaluare: Manifestă copilul interes, curiozitate și dorința de manevra animalele de jucărie?

Participă și contribuie copilul la discuții despre animale?

Este copilul capabil să grupeze animalele pe perechi și să manipuleze machetele de animale?

Este copilul capabil să analizeze animalele și să le împartă pe categorii?

Este copilul capabil să identifice câteva trăsături ale animalelor și să le comunice prin mimică, desene, picturi sau potrivindu-le cu imaginile din cărțile cu animale?

Propuneri de activități pentru **pilonul a învăța să faci**:

Propunerea nr. 1: Ai o față zâmbitoare?

Scop: Observarea atentă a trăsăturilor feței.

Resurse: oglinzi de plastic, tăvi de carton, pământufuri, sticle de plastic, baloane, materiale cum ar fi periute, lipici, cartonașe, hârtie de ambalaj etc.

Activități: Rugați copilul să se uite în oglindă și să-și observe chipul, apoi să se uite la chipul colegilor lui, să vadă dacă seamănă cu al lui/ei. Cereți copilului să potrivească culoarea părului lui cu culoarea firelor de lână sau a altor materiale didactice. Dați câte o tăviță de carton fiecărui copil, pe care puneți diverse materiale, cum ar fi pământufuri, pentru sprâncene, și balonașe, pentru nas, guri decupate din carton, astfel încât să pară că plâng, râd, zâmbesc etc.

Aveți grijă ca copiii să nu bage obiectele în gură și supravegheați modul în care folosesc forfecuțele.

Evaluare: Este copilul capabil să facă legătura între expresia feței și sentimentul exprimat?

Propunerea nr. 2: Incy Wincy Spider

Scop: Să investigheze și să descopere vietăți și să-și exerseze creativitatea.

Resurse: Imagini, videoclipuri de pe YouTube, cu cântecul Incy Wincy Spider, clipuri video despre păianjeni, păianjeni în captivitate, plastilină și opt paie de plastic sau un ghemotoc de lână și opt pământufuri de curățat țevi, un elastic, un tub mare de carton, ață, o greutate, o minge de tenis de masă și o tavă cu apă, cu care copilul să construiască o acasă pentru păianjen, un borcan de plastic, crenguțe, vată.

Activități: Învățați copiii versurile cântecului Incy Wincy Spider și cântați-l împreună cu ei. Urmăriți videoclipul despre păianjeni, ca să vedeți cum se mișcă, ieșiți afară cu copiii și căutați pânze de păianjen. Urmăriți un păianjen țesându-și pânza. Faceți o casă pentru păianjen. Confectionați un păianjen dintr-un cocoloș de plastilină, atașați-i cele opt paie de plastic, pe post de picioare. Puteți face corpul păianjenului și dintr-un ghemotoc de lână, iar picioarele, din pământufurile de curățat țevi. Legați păianjenul confectionat cu un fir elastic, astfel încât păianjenul să se balanseze în sus și în jos. Folosiți tubul mare de carton pe post de țevă și rugați copiii să ajute păianjenul Incy Wincy să urce pe țevă. Folosiți un model atașat de un fir de ață, cu un creion la capăt. Pe măsură ce greutatea alunecă în afara tubului, păianjenul se cațără pe tub.

Puteți confectiona un păianjen și dintr-o minge de tenis de masă. Utilizați castronul cu apă, astfel încât copiii să vadă cum plutește păianjenul și cum se ridică când tubul se umple cu apă. (Atenție: dacă folosiți păianjeni adevărați, aveți grijă să îi scoateți afară, la încheierea activității)

Evaluare: Este copilul capabil să recunoască și să deseneze un păianjen?

Exemple de activități pentru **pilonul a învăța să fii**:

Propunerea nr. 1: Ce este în iaz?

Scop: Să aprecieze varietatea vietăților care trăiesc în apa iazurilor.

Resurse: o găleată, un acvariu din plastic, lupe manuale, tuburi din plastic albe, ilustrații, cărți.

Activități: Aceste activități pot avea loc fie afară, fie în sala de clasă. Aduceți cu găleata apă dintr-un iaz și umpleți acvariul din plastic. Utilizați o lupă, pentru a permite copiilor să observe vietățile care trăiesc în apele dulci. Observați cu copiii mișcările vietăților acvatice. Folosiți recipiente sau capace albe, deoarece vietățile foarte mici sunt mai ușor vizibile pe fond alb. Recurgeți la ilustrații, cărți, clipuri sau diagrame, ca să identificați corect vietățile acvatice.

Evaluare: Este copilul capabil să observe și să facă comentarii despre creaturile acvatice pe care le-au văzut?

Exemple de activități pentru **pilonul a învăța să conviețuiești cu ceilalți**:

Propunerea 1: Ghicește zgomotul

Scop: Să învățăm copiii cum pot produce diverse zgomote cu diversele părți ale corpului și cum să lucreze în echipă.

Resurse: Recorderul din laptop, din calculator sau un microfon - recorder + eșarfe de legat la ochi.

Activități: Rugați câțiva copii să facă diverse zgomote cu palmele, tălpile, picioarele, vocile lor etc. Înregistrați zgomotele și întrebați-i pe ceilalți copii cum anume cred ei că au fost produse zgomotele respective. Legații copiii la ochi, pe rând, și cereți-le să ghicească cum anume un alt copil a produs un anumit zgomot (cu palmele, gura, tălpile etc.)

Evaluare: Este copilul capabil să producă diverse sunete?

Propunerea nr. 2: Confectionați oamenii din hârtie

Scop: Să dea posibilitatea copiilor să observe și să numească părțile corpului uman, să compare lungimea membrilor, să numere părțile corpului și să-și îmbogățească vocabularul.

Resurse: Hârtie albă de diverse lungimi, creioane cu vârf de fetru.

Activități: rugați unul din copii să se întindă pe bucățile de hârtie albă, puse cap la cap, astfel încât să formeze un covor, și desenați-i conturul corpului. Decupați hârtia cu forma corpului copilului și folosiți-o ca afiș. Arătați care sunt părțile corpului, comparați dimensiunile diverselor părți ale corpului, de exemplu umărul cu mijlocul, lungimea brațului cu lungimea piciorului, dimensiunea capului comparativ cu dimensiunea corpului. Scrieți pe etichete numele părților corpului și lipiți etichetele pe decupaj.

Fiecare copil se poate reprezenta astfel pe sine – puneți la îndemâna copiilor vopsea de diverse culori (pentru culoarea pielii și a ochilor), lână de diverse culori (pentru păr) și diverse materiale textile (pentru îmbrăcăminte).

Evaluare: Este copilul capabil să numească părțile corpului?

Discutați despre asemănările și deosebirile de aspect.

Propunerea nr. 3: Animale de companie

Scop: Observarea asemănărilor și deosebirilor dintre animale (ca și la oameni).

Resurse: Magazinul de animale de companie sau un adăpost de animale de companie, videoclipuri/imagini/fotografii cu animale, animale din plastic, jucării de pluș, echipament pentru animale de companie: hrană, culcuș, cuști etc.

Activități: Vizitați cu copiii un magazin sau un adăpost de animale de companie. Îndemnați copiii să observe culorile păsărilor, animalelor cu blană și peștilor. Vorbiți-le despre nevoile fiecărui tip de animal: hrană, habitat, îngrijire, căldură etc. Cereți copiilor să se uite la hrana pentru animale și să spună ce tip de hrană se potrivește cărui animal.

În clasă, faceți un colaj de ilustrații și sau urmăriți clipuri sau imagini cu animale. Construiți un magazin de animale de companie, folosind animale, mâncare, culcușuri, cuști etc. de jucărie. Explicați copiilor că nu este bine să cumpere animale de companie de la magazin. Discutați despre adoptarea unui animal de la adăpostul de animale de companie.

Siguranță: Cereți copiilor să se spele pe mâini înainte și după ce se joacă cu animale adevărate și aveți grijă de copiii cu probleme de astm sau alerg și asigurați un raport adecvat copil: supraveghetor adult pe durata vizitei la magazinul sau adăpostul de animale de companie.

Evaluare: Este copilul capabil să arate într-o imagine animalul de companie pe care îl numiți. Copilul manifestă respect față de animale?

TOOL 13: MISIUNEA DECLARATĂ A INSTITUȚIEI EICP

DOMENIUL DE CALITATE

Curriculum – Declarația 5 – Un curriculum bazat obiective, valori și metode didactice care să permită copiilor să-și valorifice întregul potențial.

CE

Înțelegerea de către toți profesioniștii din domeniul educației timpurii a obiectivelor, valorilor și metodelor didactice care permit copiilor să-și atingă întregul potențial de o manieră holistică. Aceasta înseamnă să învețe copiii să fie, să facă, să cunoască și să conviețuiască cu ceilalți.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să încurajeze echipele de educatori să reflecteze la și să înțeleagă modul în care abordează curriculumul și eficacitatea acestuia în sprijinirea tuturor domeniilor de dezvoltare a copilului.
- Să încurajeze adoptarea curriculumului național pentru învățământul preșcolar (dacă există), a celor patru piloni ai învățării (UNESCO) și a curriculumului emergent bazat pe joc.
- Să elaboreze declarații comune privind misiunea și curriculumul lor, ca instrumente viabile.
- Să se asigure că planul de învățământ este pertinent, relevant și stimulator pentru copii și că acoperă toate domeniile de dezvoltare a copilului.

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, educatori

Indirect: copii, părinți, familii, inspectori școlari

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Toate practicile didactico-pedagogice aplicate din unitățile de învățământ preșcolar trebuie susținute de o declarație clară a misiunii unității. Declarația de misiune, odată elaborată, trebuie revizuită anual, în colaborare cu personalul unității de învățământ.

CUM

Directorii și proprietarii instituției EICP au datoria de a stabili și pune în aplicare o declarație de misiune, împreună cu personalul, copiii care frecventează instituția lor și cu părinții acestora. Modul în care se desfășoară în mod concret acest proces depinde de specificitatea fiecărei instituții de EICP, precum și de contextul socio-cultural.

Urmați pașii de mai jos, pentru ca procesul să se desfășoare corect:

1. Reflectați la viziunea generală a instituției, și la ce anume doriți să realizați pentru copii și familiile lor, și asigurați-vă că obiectivele dvs. sunt reflectate de declarația curriculară.
2. Reflectați asupra modului în care mediul de formare a preșcolarilor sprijină procesul de învățare.
3. Adoptați un curriculum bazat pe jocuri, care să antreneze copii să se angajeze în mod activ și să exploreze lumea și relațiile din jurul lor.
4. Adoptați o abordare care tratează copilul ca pe un elev capabil, competent și activ și dați copiilor șansa de a participa activ la procesul de învățare și explorare.
5. Adoptați o abordare bazată pe atuurile copilului, atunci când evaluați progresele acestuia în procesul de învățare.

6. Evaluați procesul de învățare al copilului în raport de relațiile lui cu ceilalți copii, cu educatorii, părinții și familia extinsă.
7. Implicați copiii, profesioniștii în educația preșcolară, părinții și familiile în elaborarea unei declarații de misiune comună.
8. Explorați modalitățile de a împărtăși informațiile despre curriculum cu copiii, părinții și familiile.
9. Elaborați o declarație scrisă, care să prezinte principiile curriculumului.
10. Asigurați-vă că toți angajații noi sunt familiarizați și înțeleg bine abordarea curriculară.
11. Asigurați-vă că toate familiile noi care vin la centrul EICP cunosc și înțeleg bine curriculumul centrului.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 2 – *Carta serviciilor EICP*

Instrumentul 9 – *Cultivarea mediilor de învățare*

Instrumentul 12 – *Programa școlară cu 4 piloni*

Instrumentul 29 – *Leadership participativ*

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

ITALIA

Exemple de curriculum educațional din Regiunea Umbria.

PROIECT PEDAGOGIC EDUCAȚIONAL

Proiectul Pedagogic Educațional se referă la o serie complexă și articulată de opțiuni privind organizarea și structura pedagogică a unităților de învățământ preșcolar. Cele mai importante opțiuni vizează: structurarea secțiunilor, organizarea spațiilor și a timpului, asigurarea bazei materiale, relația cu familiile, serviciile, modalități de acomodare a copiilor, modalități de gestionare socială, inițiative de promovare a diverselor tranziții și organizarea funcțională a grupului de lucru. Programarea înseamnă construirea unui proiect educațional care să includă obiectivele generale și specifice pentru vârsta cărui i se adresează. Programarea reprezintă o metodologie de lucru care conferă profunzime și sens parcursului educațional. Programarea nu este o sarcină a unui singur operator, ci trebuie să fie rezultatul muncii și angajamentului întregului personal din cadrul unității de EICP. Este vorba de un program care trebuie monitorizat încontinuu prin observare nemijlocită și sistematică.

PROGRAMAREA DIDACTICĂ

Programarea didactică are rolul de a asigura organizarea, planificarea și identificarea activităților destinate să conducă la îndeplinirea obiectivelor educaționale și la implementarea proiectului educațional. Programarea reprezintă structura temporală și organizatorică a activităților didactice și include procedurile didactico-pedagogice utilizate de Profesioniștii din învățământul preșcolar la stabilirea și gestionarea cursurilor de școlarizare propuse pentru copii.

REFERINȚE

CARTER, Margie, *Walking the Talk of Collaboration*, in *Community Playthings*, December 01, 2010
<http://www.communityplaythings.com/resources/articles/2010/walking-the-talk-of-collaboration>

<https://education.gov.mt/en/Documents/A%20National%20Curriculum%20Framework%20for%20All%20-%202012.pdf>

INSTRUMENTUL 14: CURRICULUM PENTRU EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

DOMENIUL DE CALITATE

Curriculum – Declarația 5 – Un curriculum bazat obiective, valori și metode didactice care să permită copiilor să-și valorifice întregul potențial.

CE

Program educațional menit să pună bazele educației ecologice pe tot parcursul vieții, să sporească gradul de conștientizare privind importanța sănătății și a unui stil de viață sănătos. Curriculumul este integrat continuu în programul pedagogic, pe parcursul întregului an școlar. Acesta contribuie la dezvoltarea tuturor celor opt competențe-cheie (adică o combinație de cunoștințe, aptitudini și atitudini de care oamenii au nevoie pentru împlinirea și dezvoltarea lor personală, stimularea simțului civic, incluziunea socială și angajarea în muncă), conform Recomandării privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, adoptată de Parlamentul European și Consiliu în 2006. Recomandarea este inspirată de programele Grădinițe Verzi: **“Zöld Óvoda”**⁸

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să influențeze pozitiv gradul de conștientizare și de preocupare a copiilor față de problemele mediului înconjurător
- Să ofere ocazii în care copiii să exploreze și să conștientizeze rolul care le revine în ceea ce privește contribuția la protejarea mediului natural.
- Creșterea vizibilității conceptului de "grădiniță verde", pentru a lărgi impactul direct și indirect al educației ecologice.
- Promovarea și integrarea principiilor durabilității în educația timpurie a copiilor

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, educatori, copii

Indirect: părinți, familii, comunități locale

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 3 – 6 ani

CÂND

La începutul anului școlar, în faza de elaborare a programei școlare.

CUM

Orice instituție EICP poate decide să devină “verde” și să își modeleze activitățile, să își adapteze dotările etc. în consecință. Sugerăm mai jos câteva moduri de implementare a acestui instrument. Primul pas în planificarea de către furnizorul de servicii de EICP a programei sale școlare în domeniul educației ecologice este să pornească de la principiul dezvoltării durabile și să exploreze,

⁸ Grădinițele Verzi au ca scop educarea generației viitorului, astfel ca aceasta să se preocupe de și să conștientizeze problemele de mediu. Principiul dezvoltării durabile și principiul responsabilității față de mediul înconjurător stau la baza tuturor activităților desfășurate în cadrul acestor unități de învățământ preșcolar. Grădinițele Verzi implică în acțiunile lor membri și organizații din cadrul comunității, în diverse moduri; totodată, valorile și preocupările comunității locale sunt încorporate în programul de activități al grădinițelor. Ceea ce diferențiază Grădinițele Verzi de alte instituții de EICP este devotamentul acestora față de cauza ecologică și de dezvoltarea durabilă, drept pentru care acordă o atenție deosebită dezvoltării competențelor sociale și civice ale copiilor. Grădinițele Verzi educă adulții viitorului să devină cetățeni responsabili, conștienți de problemele de mediu și preocupați în mod activ de dezvoltarea durabilă și conservarea patrimoniului natural. Începând cu anul 2016, în Ungaria s-au înființat 931 de Grădinițe Verzi.

să studieze și să ia în considerare caracteristicile mediului și ale patrimoniului natural local, atunci când stabilește și pune în aplicare a programei.

Principiul durabilității și principiul dezvoltării atitudinilor și obiceiurilor responsabile față de mediul înconjurător trebuie să stea la baza tuturor activităților desfășurate în cadrul unității școlare. Programa și planurile de studii ale unității de EICP includ lecții despre ecologie și filozofiile ecologiste. Acestea nu sunt simple cursuri opționale “extra-curriculare”, ci sunt subiecte la care unitatea școlară a reflectat serios și pe care le-a avut în vedere în faza de planificarea generală a obiectivelor sale și a mijloacelor de realizare a acestora.

Instituțiile EICP implică membrii și organizațiile comunității locale în diverse moduri, astfel că valorile și preocupările locale sunt integrate în programul pedagogic al grădinițelor.

Apoi, se elaborează un plan de lucru anual special, care este detaliat în continuare în planul educațional al fiecărei grupe de copii din grădiniță. Acest conținut didactic din domeniul ecologiei, care dezvoltă și modelează atitudini și comportamente de tip ecologist în rândul copiilor de grădiniță, este deja inclus în planurile pedagogice.

Pentru a promova un stil de viață sănătos, grădinița cultivă legume în grădina proprie. Cu participarea activă a părinților, se organizează evenimente speciale, în care, de exemplu, copiii participă la prepararea mesei sau află cât de importante sunt fructele și legumele în alimentația lor. Părinții sunt, de asemenea, consultați cu privire la aplicarea unui program nutrițional sănătos în cadrul grădiniței.

În ceea ce privește educația emoțională, morală și socială a copiilor, o atitudine pozitivă față de mediul natural se formează prin experimentare. Instituția EICP oferă un mediu de învățare pentru toți copiii, care încurajează și promovează jocul, explorarea, conviețuirea și accesul la spațiile exterioare. Oportunitățile și experiențele sunt bazate pe joc și alocă timp suficient copiilor să exploreze, să gândească și să se joace în natură. Se pot organiza și excursii. Bazele solide ale unui stil de viață sănătos și ale unei atitudini conștiente de problemele de mediu se creează cu implicarea activă a părinților (de exemplu, colectarea selectivă a deșeurilor, reciclarea). Copiii sunt antrenați în dezbateri despre lumea în schimbare în care trăiesc (de exemplu, importanța protejării florei și faunei sălbatice, efectele negative ale poluării mediului).

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 9 – *Cultivarea mediilor de învățare*

Instrumentul 27 – *Premiul Grădinița Verde*

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

UNGARIA

“Peșterea senzorială”

În combinație cu alte tipuri de activități, “Peșterile senzoriale” oferă o copiilor o ocazie specială de a afla lucruri noi despre mediul înconjurător. Într-una dintre grădinițele verzi din orașul Szombathely (“Szűrcsapó Óvoda”), se amenajează peșteri senzoriale de trei ori pe an: primăvara, toamna și iarna. Este vorba de un spațiu educațional special, izolat de majoritatea stimulilor externi, astfel încât copiii să se poată concentra asupra unui set de obiecte absolut caracteristice sezonului. Copiii experimentează lumea prin emoții. Peșterile senzoriale sunt construite astfel încât să permită copiilor să-și folosească simultan mai multe organe senzoriale, într-un spațiu mic și închis, înconjurați de obiecte pe care le cunosc deja (le-au văzut, mirosit, ascultat, atins sau chiar gustat) în timpul plimbărilor, pe terenul de joacă sau în excursiile în pădure. Primul

contact cu frunzele, grânele, semințele, plantele sau insectele etc. are loc întotdeauna în aer liber, în mediul natural. Când toate acestea sunt adunate laolaltă și expuse într-o peșteră senzorială, copiii au ocazia de a-și aminti și a retrăi mai intens o astfel de primă experiență. Cele mai multe lucruri din peștera senzorială sunt direct legate de experiențele trecute ale copiilor. După ce le-au experimentat prin simțurile lor, copiii se simt adesea atașați emoțional la respectivele obiecte naturale.

Grădinița de compost (Komposttövoda Program)

Obiectivul principal al Asociației pentru Protecția mediului și a Sănătății 'SZIKE', înființată în 1995, este de a schimba atitudinea prezentă față de gestionarea deșeurilor, dinspre gestionarea deșeurilor la capătul conductei, la reducerea surselor de deșeururi și reciclarea deșeurilor. Asociația publică postere, flyere și broșuri educaționale și de sensibilizare și organizează cursuri de formare numite "Compost-Master", pentru persoane fizice și comunități, școli și municipalități, inclusiv pentru managementul instituțiilor EICP. Planul lor de promovare a producerii și utilizării compostului este integrat în programa școlară a mai multor grădinițe din țară.

Programul Grădiniței de compost atrage atenția asupra importanței compostului și familiarizează personalul și copiii din instituția EICP cu procesul de ameliorare a solului.

Programul este diferențiat, pentru a satisface nevoile diferitelor grupe de vârstă. Copiii învață noțiuni de bază despre compost, prin activități bazate pe joc și experiență nemijlocită. Pe lângă modulul de bază, programul cuprinde și o serie de cursuri opționale. De exemplu, grupele de copii pot se pot întrece între ele într-o cursă cu ștafetă, în care trebuie să sorteze poze cu materiale biodegradabile, separat de cele cu materiale nedegradabile.

ITALIA

Cuibul agricol

Ferma este un serviciu educațional aferent societăților agricole. Ferma este un loc în care copiii capătă experiențe multisenzoriale, legate de mediul rural, cu accent puternic pe natură. Promovează viabilitatea ecologică și pedagogia ecologică și rurală, ca drepturi naturale ale tuturor copiilor și ca parte a pluralității inteligenței lor.

IRLANDA

Exemplu de activitate inițiată de copil, care demonstrează conștientizarea ecologică și curriculumul emergent, bazat pe joc. *(cu mulțumiri copiilor, părinților și personalului ABC Child Care, din Cork)*

Aventura în grădinărit a Pinguinilor

Într-o dimineață rece de ianuarie, Emilia și Emma au hotărât că a venit timpul să exploreze Grădina Zânelor. Așadar, gătite cu pălării, eșarfe și jachete, au pornit la drum. Prima lor misiune: să găsească Zâne; dar, în loc de zâne, au găsit stropitori, așa că și-au propus pe loc o cu totul altă misiune: "Hai să găsim TOATE florile și să le udăm pe absolut TOATE"

Dar, vai, constată ele cu surprindere, "nu există flori, ci doar frunze", așa că, și-au zis, „hai să udăm toate frunzele și să vedem dacă cresc mai mari!”

La întoarcerea în sala de clasă, dezamăgirea cauzată de lipsa florilor din grădină începe să le frământă, așa că fetele se întrebă: "Ore de ce florile nu au răsărit astăzi?" "Am studiat viața florilor, știm exact de ce au nevoie ca să crească și am avut un plan bine gândit. Era momentul acum să aplicăm cunoștințele în practică, dar, se pare că, în dimineți înghețate de iarnă, ca aceasta, ar fi avut nevoie de o grădină chiar în clasă. "Florilor le este mult prea frig afară, în ploaie", concluzionează ele, „Poate ar trebuie să le confecționăm niște hăinuțe...”

Copiii vor să cultive flori, pentru a le dăruia mamelor lor, de Ziua femeii. Așa că așezăm cu grijă

bulbii în ghivece și le acoperim cu compost. “Ar trebui să le așezăm pe pervazul ferestrei, ca să aibă lumină de la soare”, spun copiii. Grație grijii și atenției noastre, și verificând și udând plantele în fiecare zi, acestea au crescut cât ferestrele de înalte, așa că trebuie dăruite mai devreme. “O să crească atât de mult, că vor ieși afară, pe fereastră!” “Mama le va adora!”. Lunile treceau, iar planurile de a confecționa o grădină de jucării, din plastilină, și discuțiile despre flori au continuat. Când primăvara s-a sfârșit și se apropia vara, Emma ne-a povestit despre toate florile care începeau să răsară în grădina ei. “Florile cresc în grădină, dar dacă tata uită să le ude, vor muri”. Acest lucru a cauzat o anumită agitație în grupul de copii. Am sugerat să ne facem propria noastră grădiniță, chiar în fața clădirii, pentru ca întregul complex să se bucure. Iată-ne, așadar, în fața unei noi misiuni!

Am stabilit data, am cerut permisiunea părinților și am plecat! Grădinile din Kiernan erau la mică distanță de mers cu mașina.

Ne-am îmbarcat în două mașini, plini de emoție. “Fixați-vă centurile de siguranță”, ne-a spus șoferul, înainte să pornim la drum. Am luat-o în sus, la deal. O mașină răsuna de cântecele copiilor “roțile mașinii se învârtesc, se învârtesc”, în timp ce în cealaltă mașină se purtau discuții aprinse despre culorile florilor pe care copiii urmau să le aleagă. Daragh striga de zor “eu aleg o floare mare-mare și roz, pentru mama mea, că este culoarea ei preferată”, iar Rachel decreta: “eu vreau să aleg o floare în toate culorile curcubeului.” Când am sosit, am fost întâmpinați de un om foarte prietenos, pe nume Brian, care ne-a arătat coșurile cu flori de toate culorile și pentru toate gusturile. “Haideți după Brian”. „Ia uitați-vă! I-a crescut iarbă din cap”, a spus Nina, când am trecut pe lângă o sculptură reprezentând un cap. După îndelungi cercetări, am ales și cumpărat florile preferate.

Era o zi însorită de mai, iar Brian ne-a întrebat dacă ne-ar plăcea să aruncăm un ochi în jurul complexului expozițional, să vedem dacă nu cumva mai aveam nevoie de ceva, în timp ce el ne duce cumpărăturile la mașină. Pe lângă mulțimea de plante și flori, am găsit și niște obiecte și piese de mobilier de grădină, pe care a trebuit musai să le “testăm”. “Eu stau într-un ghiveci de flori”, anunță Emma. “Pernele de pe banca asta sunt foarte confortabile”, spune Daragh. Chloe încercă o roabă, să vadă cam ce dimensiune are. Din păcate, nici unul din obiecte nu era potrivit pentru grădinița noastră de flori.

Tocmai găsisem un loc frumos unde să stăm și să ne odihnim un pic înainte de a ne întoarce acasă, când am fost plăcut surprinși să fim serviți cu înghețată. Era exact ce ne trebuia după o zi atât de agitată! “Ce înghețată delicioasă!”

A doua zi era ziua de plantare. Ne-am luat uneltele de grădinărit și am pornit la drum. Eu mi-am adus uneltele de acasă. Ne-am invitat părinții să vină și să ne ajute. Am așezat florile pe locurile preferate din grădină și am început să săpăm gropi pentru a le planta. “Floarea mea este cea mai mare, așa că ar trebui să stea undeva mai în spate”. După săparea grădinii, am făcut gropi și am plantat florile. După aceea, a venit momentul culminant: adăugarea compostului la rădăcina plantei, ca să le ajute să crească, precum o pătură frumoasă și caldă, de pământ. “Presărați, presărați”, spune Chloe, în timp ce își umple paharul cu compost. Când plantarea s-a terminat, am curățat murdăria și ne-am admirat opera. Lucrul cel mai important a fost să udăm plantele. Asta am făcut în fiecare zi, când am venit la școală, iar la sfârșit de săptămână, Chloe și fratele ei (un fost Pinguin), au venit să îngrijească mica noastră grădină de flori.

Rachel chiar a sugerat să le cântăm câte ceva. Așa că, în drum spre școală, dimineața, puteai auzi copiii intonând cântecele. <<Florile iubesc cântecul „Domnul Soare”>>. Pinguinii au dat dovadă de mult entuziasm pe tot parcursul procesului și sunt foarte de mândri de rezultatele lor. Au lucrat împreună la plantatul grădinii și au învățat să le pese de mediul înconjurător și de ceilalți. Este această grijă față de mediul înconjurător și față de comunitate, pe care sper că acești copii o vor cultiva în sufletele lor, pe măsură ce cresc și înfloresc ca și florile lor.

“De ce să încerci să-ți explici minuni copiilor tăi, când poți pur și simplu să-l pui să planteze o

grădină de flori?" – de Robert Brault

REFERINȚE

Agricultural Nest: www.querciadellamemoria.it

Penguins' Gardening Adventure:

https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwj_2rHrjebXAhVHoaQKHeLGDlkQFggNMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.earlychildhoodIRELANDA.ie%2Fwp-content%2Fuploads%2F2017%2F10%2FPenguins-Gardening-Adventure.pdf&usg=AOvVaw1xPYIHyeBqgSCCdUx1SeuJ

TOOL 15: PĂRINȚI IMPLICAȚI ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE AL COPIILOR

DOMENIUL DE CALITATE

Curriculum – Declarația 6 – Un curriculum care cere personalului să colaboreze cu copiii, colegii și părinții și să reflecteze asupra propriei practici.

CE

Părinți implicați în procesul de învățare al copiilor (PICL) este un instrument inspirat de metodologia dezvoltată și utilizată la Pen Green Center⁹. Este un model de lucru cooperativ, care se bazează pe respectul pentru părinți, ca și co-educatori, ai copiilor lor, tratându-i ca egali cu practicienii ai EICP.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să consolideze și să îmbunătățească colaborarea între părinți și furnizorii de EICP, în beneficiul copiilor.
- Să implice activ părinții pe parcursul procesului de învățare al copiilor lor

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, educatori, părinți.

Indirect: copii, comunitatea locală.

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

La începutul anului școlar, în timpul procesului de planificare a activităților și programelor didactice.

CUM

Abordarea metodologică, inspirată de metoda PILC a Pen Green, vizează consolidarea și îmbunătățirea colaborării dintre părinți și instituțiile de învățământ, în beneficiul copiilor. Studiile anterioare au concluzionat că, dacă mediul de învățare la domiciliu este asigurat în parteneriat, are ca efect direct îmbunătățirea nivelului cognitiv al copiilor, în primii ani de viață ai acestora. Prin urmare, este deosebit de important ca instituțiile/practicienii EICP să încerce să coopereze cât mai strâns cu părinții. Metoda a avut succes în această privință și, prin urmare, ar putea oferi idei și surse de inspirație practicienilor și managerilor instituțiilor EICP, care doresc să îmbunătățească această cooperare.

Primul pas în punerea în aplicare a metodei oficiale este participarea la un curs de scurtă durată, destinat furnizorilor de servicii EICP. Este vorba de un curs de trei zile, din care două zile sunt dedicate analizării convingerilor și a valorilor privind lucrul în colaborare cu părinții și cum anume lucrul împreună cu părinții poate veni în sprijinul procesului de învățare al copiilor. Participanții sunt rugați apoi să se implice într-un proiect cu durata de trei luni, care include:

- să lucreze în cadrul instituției, alături de personalul acesteia;
- un audit al practicilor curente;
- un studiu pe un copil și pe o singură familie, folosind videoclipuri

La sfârșit, participanții se reunesc pentru a treia și ultima zi de curs, și își împărtășesc rezultatele proiectului și planurile de acțiune viitoare.

⁹ Filozofia fundamentală a metodei PILC este că o cooperare activă și un "parteneriat de dezvoltare" între părinți și profesioniștii ECEC sunt esențiale pentru a maximiza performanța și bunăstarea copiilor. Cu cât educatorii și părinții își împărtășesc opiniile unii altora și colaborează la educația copiilor, cu cât mai mult beneficiază copiii de educația lor timpurie de acasă și de la unitatea preșcolară.

Dacă furnizorii de servicii EICP au deja experiență în ceea ce privește cooperarea cu părinții, este posibil ca aceștia să nu aibă neapărat nevoie să participe la curs, caz în care ar putea ține cont de următoarele sugestii:

Părinții trebuie să simtă că sunt participanți activi, în parteneriat cu furnizorii EICP:

- „Părinții, primii profesori ai copilului”: convingerea fermă că părintele este primul și cel mai influent profesor al copilului, convingere care trebuie să stea la baza tuturor comunicărilor cu părinții
 - Alianța de învățare preșcolară: părinții și un practician EICP se întâlnesc pentru a discuta despre parteneriatul lor.
 - Definiții-cheie (părinte, familie, utilizatori de servicii, educator, sprijin familial, salvagardare, autorități locale, lider de grup)
 - Părinții și furnizorii de EICP își împărtășesc în mod regulat cunoștințele despre învățarea și dezvoltarea copiilor:
 - o Informațiile de la domiciliul copilului trebuie avute în vedere în planificarea activității școlare pentru copilul respectiv în cadrul instituției sau în planul de studiu la domiciliu al copilului.
 - o De asemenea, informațiile furnizate de instituție sau educatori acesteia trebuie incluse în activitatea de educație a copilului în mediul familial.
 - Furnizorii de EICP ar trebui să cunoască comunitatea și familiile copiilor de care se îngrijesc.
 - Furnizorii și părinții EICP analizează împreună ce anume funcționează și ce nu în ceea ce privește implicarea familiilor.
 - Furnizorii de EICP sunt conștienți de și apreciază diversitatea familiilor și a experiențelor de viață; aceștia sunt familiarizați cu diferitele sisteme de monitorizare a nivelului și calității colaborării cu familiile copiilor, astfel încât furnizorii de EICP să poată alege cea mai bună soluție posibilă pentru familia angajată în activitatea educațională.
- Furnizorii de EICP trebuie să urmeze sesiuni periodice de asistență și supraveghere și timp pentru auto-reflecție și analiză.
- Se poate crea un forum sau un grup al părinților implicați; opiniile și propunerile părinților absenți trebuie, de asemenea, luate în considerare.
 - Părinții trebuie implicați și în evaluarea serviciilor furnizate de instituția EICP și să aibă un cuvânt de spus privitor la ce anume se evaluează și cum se efectuează evaluările.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 5 – *Platformă de comunicare cu părinții.*

Instrumentul 6 – *Incluziune pentru toată activitatea copiilor.*

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

Centrul Pen Green

Pen Green Center oferă servicii EICP pentru copiii sub vârsta de cinci ani și familiile acestora, în special celor cu statut socio-economic inferior. Facilitarea accesului la și maximizarea beneficiilor oferite de serviciile EICP părinților existenți și potențiali și copiii acestora.

Echipa constă din peste 120 de angajați și lucrează în medie cu peste 1.800 de familii în fiecare an.

Scopul principal este îmbunătățirea rezultatelor pentru copii, părinți și lucrători/practicieni.

Centrul Pen Green are trei filiale, care cooperează și se sprijină reciproc:

- Centrul integrat Pen Green răspunde de furnizarea de servicii de EICP pentru copii și părinții acestora, bazându-se în acest scop pe implicarea activă a părinților.
- Școala pedagogică Pen Green oferă cursuri de formare, programe de licență (BA, MA), oportunități de leadership și cercetare, precum și asistență pentru alte școli
- Centrul de Cercetare, Dezvoltare și Instruire Pen Green este o extensie a Centrului Pen Green

pentru copii și familii, în care părinții și practicienii EICP colaborează în calitate de cercetători.

- Centrul este deschis 48 de săptămâni pe an, șapte zile pe săptămână.

Centrul oferă o gamă largă de servicii familiilor, inclusiv servicii de îngrijirea a bebelușilor și a copiilor mici, creșă, club after-school și un program de joacă pe perioada vacanțelor școlare. Grădinița are locuri pentru 240 de copii, cu orar flexibil și cu program redus. Centrul oferă, de asemenea, o gamă largă de sprijin familial, inclusiv vizite la familie, camera familiei, grupuri de terapie, grupuri pentru părinți tineri și tați și servicii de educație comunitară.

Limbaj și cunoștințe comune

Cadrul PILC a evoluat de la constatarea că părinții aveau un sentiment de incertitudine în ce privește care anume informații despre dezvoltarea copilului lor erau utile și relevante pentru a fi împărtășite cu furnizorii de EICP. Pentru a facilita dialogul cu părinții, Pen Green a creat un cadru conceptual și un limbaj comun de observație și a instruit părinții cum să le folosească. Să vorbești aceeași limbă este o condiție esențială pentru a ajunge la un consens.

În modelul PILC, înregistrările video cu activitățile școlare ale copiilor sunt analizate, pentru a facilita reflecția și schimbul de informații, utilizând următoarele concepte-cheie:

- **Implicare:** acest concept este folosit pentru a stabili nivelul de implicare al copilului în activitatea pe care o desfășoară; cu cât copilul este mai absorbit și mai concentrat, cu atât mai eficientă va fi învățarea lui. Utilizând Scala de implicare Leuven în 5 puncte, elaborată de Ferre Laevers, educatorii și părinții pot să judece cât de implicat este copilul lor în activitatea de învățare, urmărind îndeaproape limbajul trupului și alte semnale ale copilului (de exemplu: concentrare, energie, complexitate și creativitate, expresia facială și postura, perseverența, precizia, timpul de reacție, verbalizare și satisfacție).

- **Starea de bine:** conceptul de stare de bine (bunăstare) este o condiție prealabilă a implicării copilului; un nivel scăzut de bunăstare poate să împiedice copilul să se implice activ și poate afecta eficacitatea învățării. Nivelul bunăstării copilului poate fi evaluat prin urmărirea unor indicatori de comportament specifici, cum ar fi bucuria, încrederea în sine, spontaneitatea, energia, deschiderea etc. Laevers a elaborat, de asemenea, o scală în 5 puncte, care ajută la evaluarea nivelului de bunăstare al copilului, în care cel puțin jumătate din cele 5 puncte trebuie îndeplinite, ca să se concluzioneze că starea emoțională a copilului este una pozitivă.

Educators and parents can use the well-being and the involvement scales to discuss the child's learning, their needs to be met and the kind of activities they can be engaged in next.

Educatorii și părinții pot utiliza scalele de evaluare a bunăstării și a gradului de implicare, pentru a discuta despre cum învață copilului, despre nevoile acestuia și despre tipul de activități în care ar putea fi implicat în etapa următoare.

- **Schemele** sunt pattern-uri motrice repetitive, pe care copiii le manifestă în procesul de explorare a lumii din jur. Schemele ajută copiii să dezvolte teorii despre cum anume funcționează lucrurile și să înțeleagă concepte. Schemele motrice obișnuite manifestate de copiii mici sunt traiectorie, transport, învelire și închidere.

Identificarea schemelor motrice ale copilului permite practicienilor și educatorilor din unitățile de EICP: 1) să sprijine schema copilului, punându-i la dispoziție materialele, interacțiunile și activitățile potrivite și 2) să extindă învățarea copilului prin îmbunătățirea și suplimentarea schemei motrice persistente manifestată de copil, în loc de să îi asigure materiale și conținuturi aleatorii sau generale (nespecifice copilului).

Părinții de la Pen Green primesc o broșură despre schemele motrice ale copiilor și sunt instruiți și ajutați să înțeleagă limbajului tehnic foarte special, astfel ca să poată observa și descrie corect

manifestările motrice ale copiii lor. Limbajul comun este esențială pentru parteneriatul cu părinții și, în acest scop, în loc să simplifice terminologia, centrul Pen Green oferă părinților cu un nivel mai redus de educație sesiuni de formare personalizate, în care li se explică noțiunile-cheie și termenii tehnici.

- **Strategiile didactice ale adulților** permit părinților și furnizorilor de servicii de învățământ preșcolar să reflecteze asupra modului în care interacționează cu copiii și asupra modului în care abordarea lor poate sprijini și influența calitatea procesului de învățare a copilului.

Pe baza unei analize atente a clipurilor video cu activitățile copiilor și cu interacțiunile acestora cu adulții de acasă și de la grădiniță, cercetătorii de la Pen Green au identificat următoarele opt strategii pedagogice eficiente pentru adulți:

1. Intervenția subtilă a adultului.
2. Cunoașterea contextului copilului și abilitatea de a aminti experiența anterioară a copilului.
3. Asigurarea copilului prin expresie facială și apropiere fizică.
4. Încurajarea copiilor să facă alegeri și să ia decizii.
5. Sprijinirea copilului să își asume riscuri rezonabile.
6. Încurajarea copiilor să treacă peste bagajul de cunoștințe al adulților și însoțirea copiilor în demersul lor de a dobândi experiențe noi.
7. Conștientizarea de către adult a impactului propriilor atitudini și convingeri și a modului în care acestea ar putea afecta învățarea copilului.
8. Adultul demonstrează că învățarea înseamnă parteneriat. Adultul se preocupă de propriul său proces de învățare și stimulează curiozitatea copilului.

Bucula de învățare Pen Green

Abordarea PILC promovează fluxul continuu de informații și feedback între părinți către furnizorii EICP. Continuitatea schimbului de informații și cunoștințe prin intermediul dialogului permite ambelor grupuri de adulți să cunoască și să înțeleagă mai bine copiii aflați în îngrijirea lor și astfel să sprijine învățarea și dezvoltarea copiilor.

Metoda PILC constă, printre altele, din :

- Discuții informale la orele de primire și de preluare a copiilor la/de la centru;
- Vizite la domiciliu, pentru a împărtăși și a schimba informații despre învățarea și dezvoltarea copilului la centru și acasă;
- organizarea de evenimente care implică părinții, copiii și practicienii;
- Încurajarea și antrenarea părinților să participe la activitățile centrului;
- Încurajarea părinților să fie parteneri activi în proiectele de cercetare;
- Implicarea părinților în evaluarea copiilor lor;
- Înregistrarea video a activităților copiilor și discutarea acestora cu părinții.

REFERINȚE

Încă de la începutul anilor '80, educatorii de la Pen Green Center (Corby, Northamptonshire, UK) implică părinții, ca factori de decizie, în planificarea și implementarea programului educațional al centului.

Centrul a devenit un fel de „ghișeu unic” pentru familiile cu copii mici, din comunitatea locală; Pen Green Center oferă următoarele servicii

- servicii de înaltă calitate, de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, adecvate din punct de vedere al dezvoltării copiilor;
- un loc unde copiii se pot întâlni, învăța și crește și unde nevoile lor afective și cognitive sunt satisfăcute;
- servicii corespunzătoare pentru copiii aflați în dificultate;
- incluziunea copiilor cu nevoi educaționale speciale;

- parteneriatul cu și furnizarea de servicii pentru părinți (educația adulților, servicii de sănătate și asistență socială).

Centrul Pen Green a lansat, de asemenea, proiecte de cercetare, concentrându-se pe aspecte legate de predare și învățare și de curriculum, cu implicarea tuturor părților interesate: părinți, practicieni și cercetători în domeniul EICP.

PEN Green Centre: <http://integrated.pengreen.org>

Metoda PICL:

[http://www.c4eo.org.uk/local-practice/validated-local-practice-examples/the-parents-involved-in-their-children%E2%80%99s-learning-\(picl\)-approach.aspx](http://www.c4eo.org.uk/local-practice/validated-local-practice-examples/the-parents-involved-in-their-children%E2%80%99s-learning-(picl)-approach.aspx)

<http://research.pengreen.org/parents-involvement-in-their-childrens-learning-pic/>

OFSTED: Inspection report for Pen Green Centre for Children and Families.

<https://primarysite-prod-sorted.s3.amazonaws.com/pen-green-centre/UploadedDocument/105e4d0fc22f4f87808fd16c150d9e90/ofsted-cc.pdf>

<http://archive.c4eo.org.uk/themes/families/vlpdetails.aspx?lpeid=451>

The PICL approach and the research results it is based on are described in Margy Whalley: Involving Parents in their Children's Learning, 2007.:

<http://sk.sagepub.com/books/involving-parents-in-their-childrens-learning>

<http://research.pengreen.org/parents-involvement-in-their-childrens-learning-pic/>

Chapter on 'Pen Green and the PICL Framework:

http://www.academia.edu/19598170/Developing_Early_Years_Professionalism_Evaluation_of_the_Early_Learning_Initiatives_Professional_Development_Programme_in_Community_Childcare_Centres_in_the_Dublin_Docklands

Principles for engaging with families. A framework for local authorities and national organisations to evaluate and improve engagement with families:

http://www.socialserviceworkforce.org/system/files/resource/files/engaging_with_families_0.pdf

INSTRUMENTUL 16: DOCUMENTAȚIE PEDAGOGICĂ

DOMENIUL DE CALITATE

Curriculum – Declarația 6 – Un curriculum care cere personalului să colaboreze cu copiii, colegii și părinții și să reflecteze asupra practicii lor.

CE

Portofoliul personal al copilului/Jurnalul clasei- Documentație pedagogică

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să ghideze procesul de reflecție și să încurajeze dialogul între educatori, copii și părinți și familii despre cum și de ce documentăm învățarea copiilor.
- Să adopte o abordare care să asigure vizibilitatea învățării copiilor în cadrul centrului de EICP și al comunității mai largi.
- Îmbunătățirea modului în care documentația pedagogică poate asigura vizibilitatea procesului de instrucție a copilului în cadrul centrului de EICP și poate astfel influența planificarea curriculumului

GRUPURI VIZATE:

Direct: copii, educatori, părinți, familii.

Indirect: inspectori.

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Documentația pedagogică ajută educatorul să portretizeze în detaliu procesul de învățare al copilului. Metoda documentării se poate aplica pe tot parcursul anului, pentru a asigura transparența învățării copiilor în cadrul instituției de EICP. Alocarea unei cantități suficiente de timp planificării și documentarea învățării, în colaborare cu copiii și colegii, precum și comunicării cu părinții și familiile este o condiție esențială. Se recomandă ca încă de la începutul anului școlar, cel puțin, să se lucreze regulat la documentarea activităților, o dată pe săptămână, pentru a încuraja în mod concret dialogul între educatori.

CUM

Se pornește de la principiul conform căruia copilul trebuie privit ca un elev capabil și competent și localizat ca individ care învață împreună cu alții.

1. Profesioniști în Educație Timpurie stabilesc clar, în cadrul echipei, modul în care instituția lor intenționează să documenteze activitatea de învățare a copiilor, pentru a stabili o abordare comună și a sprijini educatorii să își îndeplinească rolul. Cu această ocazie, asigurați-vă că stabiliți următoarele:
 - Formatul și suportul documentației.
 - Calendarul de documentare.
 - Rolurile fiecărui membru al echipei.
 - Rezultatele scontate.
2. Profesioniști în domeniul educației timpurii se consultă cu părinții și familiile cu privire la cele mai bune modalități de angajare și implicare a acestora din urmă în procesul de documentare și preferințele acestora în ce privește modalitatea prin vor putea avea acces la documentația realizată și vor putea împărtăși experiențele și observațiile referitoare la copiii lor. Prezentăm în continuare câteva posibile moduri de abordare a acestei situații:

- a. Explicați clar părinților și familiilor, cu ocazia întâlnirilor preliminare, cât de important este pentru dezvoltarea și creșterea armonioasă a copiilor să se asigure transparența procesului de învățare prin metoda documentării activităților didactice. Acest lucru va contribui, de asemenea, la demonstrarea calității instituției de EICP din punct de vedere educațional.
- b. Distribuți periodic părinților documentația pedagogică, pe tot parcursul anului școlar, și invitați-i să facă comentarii asupra acesteia, în scris sau verbal.
- c. Montați un avizier/o tablă în clădire, unde părinți și familii să facă comentarii sau să vină cu sugestii despre activitățile prestate de instituția dvs. Asigurați-vă că educatorii sunt la curent cu eventualele dificultăți legate de alfabetizare sau de limbă ale părinților/ familiilor copiilor.

3. Profesioniștii în educația preșcolară utilizează în mod regulat metoda documentării experiențelor copiilor, încă din primele zile de viață ale copiilor, prin:

- a. înregistrarea expresiilor, intereselor, a lucrurilor pe care copiii le savurează și a interacțiunilor lor cu oamenii și cu mediul înconjurător
- b. realizarea unui profil detaliat al activităților de învățare ale copiilor, folosind o serie de mijloace, incluzând arte creative, dans și teatru, pentru a face vizibilă școlarizarea copiilor
- c. includerea copiilor în procesul de documentare a școlarizării lor, oferindu-le ocazii să reflecteze asupra experiențelor lor școlare și să aleagă activitățile pe care vor să le prezinte în documentare. Acesta se poate face prin conversații cu copiii, prin desene, picturi, fotografii și prin alte mijloace.

În procesul de realizare a documentației, este foarte indicat ca:

- accentul să cadă asupra procesului, și nu asupra rezultatului, iar copiii să fie încurajați să înțeleagă valoarea procesului;
- se adopte o abordare bazată pe puncte forte, care să se concentreze asupra a ceea ce poate face copilul, nu pe ceea ce încă nu este capabil să facă;
- să se celebreze și să se asigure vizibilitatea progreselor copilului, prin surprinderea experiențelor școlare semnificative ale acestuia, care reflectă cum învață copilul și care sunt interesele și inclinațiile acestuia.

4. Profesioniștii în educație timpurie folosesc metoda documentării pentru a planifica pașii următori în procesul de învățare al copiilor, în funcție de interesele și abilitățile acestora. Pentru a face acest lucru și pe baza acordului menționat la punctul 3), educatorii

- a. organizează sesiuni de brainstorming între Profesioniștii în educația preșcolară, privind modul de desfășurare a activităților specifice.
- b. utilizează documentația produsă în anii anteriori sau cu alte grupe de copii de la centrul EICĂ, în procesul de planificare a implementării curriculumului.
- c. reflectă, împreună cu alți educatori, asupra metodei de documentare regulată a activităților școlare ale copiilor, cu scopul de a vedea ce funcționează bine și unde este loc de mai bine.
- d. Fac ca activitățile școlare documentate să poată fi urmărite de toții copiii, fapt care îi va stimula să discute și să-și pună întrebări între ei.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 5 – *Platformă de comunicare cu părinții.*

Instrumentul 7 – *Reflectând la dezvoltarea profesională.*

Instrumentul 19 – *Jurnal de bord (cu portofoliu).*

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

IRLANDAJurnalul școlar individual al copilului (prezentat în IE, în timpul vizitei de studiu)

Este vorba de un jurnal personal, care consemnează procesul de învățare și progresele fiecărui copil. Conține mostre din lucrările școlare ale copilului - desene, tablouri, fotografii ilustrând creațiile sale, prietenii sau fapte bune. Copilul de vârstă ceva mai mare își ține singur jurnalul și alege ce anume să includă în el. Jurnalul poate include și observații scrise și comentarii ale educatorilor, discutate cu copilul înainte de a fi consemnate în jurnal. Educatorul poate include și linkuri către obiectivele/scopurile curriculumului. Jurnalele copiilor se păstrează cu grijă și la îndemâna copiilor în permanență. Educatorul se ocupă de întocmirea jurnalelor individuale ale bebelușilor și ale copiilor mai mici. Jurnalul se completează zi de zi și consemnările se comunică regulat părinților.

Jurnalul școlar – un Jurnal Școlar al grupei/clasei de copii, păstrat într-un loc accesibil zilnic copiilor și părinților. Consemnările în acest jurnal se fac cu ajutorul unor grupuri mici de copii, pentru a-i ajuta să-și amintească activitatea școlară, să discute despre ea, să împărtășească idei, să facă sugestii, să rezolve problemele, să construiască împreună sensuri comune și să identifice alte domenii de interes, menite să le aprofundeze înțelegerea și cunoștințele.

Exemple de jurnal școlar, cu consemnări despre diferite activități și experiențe de grup - curriculum în acțiune.

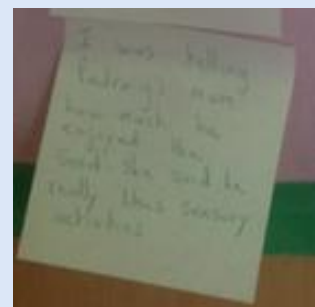
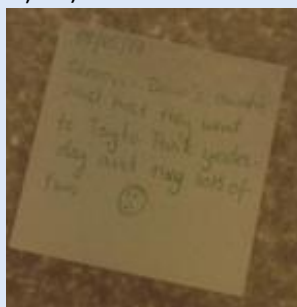
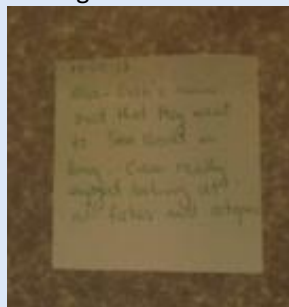
A se vedea exemplul de punere în practică a curriculumului, de la acțiunea Aventura în grădiniță a Pinguinilor, Instrumentul 14

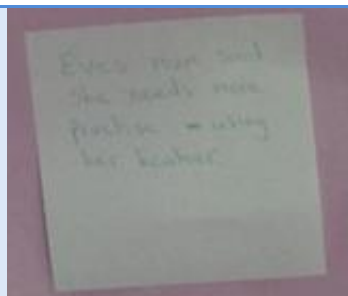
A se vedea și:

<https://www.earlychildhoodIRELANDA.ie/work/quality-practice/awards/learning-stories/>
<https://www.earlychildhoodIRELANDA.ie/work/quality-practice/awards/inspired-practice-awards/>

Vocile părinților – Invitarea părinților să contribuie la alcătuirea curriculei.

Fiecare încăpere a grădiniței are pe un perete un avizier numit "Vocile părinților". Pe avizier sunt lipite numeroase bilețele tip post-it, scrise de educatoarii clasei. Bilețele se referă la aspecte pe care părinții le împărtășesc educatorilor în fiecare zi, când își aduc copiii la centru. Problemele semnalate nu privesc neapărat rutinele de educație și îngrijire, ci mai degrabă experiențe trăite de copil acasă și pe care educatoarii ar putea eventual să le analizeze în continuare la copilul în cauză și la alți copii. Bilețele sună, de exemplu, așa: "Am fost la pădure weekendul ăsta", u "Budgie a murit", sau „urmează să fie spitalizat peste două săptămâni". Aceste notițe ajută educatoarii să planifice programul școlar emergent – subiectele de interes pentru copii, lucrurile pe care copiii le-au experimentat sau urmează să le experimenteze. Notițele au sens pentru copii, deoarece sunt legate direct de realitatea în care trăiesc și, din acest motiv, copiii sunt dispuși să se implice cu mai mult entuziasm în subiectele curriculare (jurnalul poate să includă și o fotografie cu avizierul Vocile Părinților)

Mama Alvei și a lui Cian anunță că a fost cu Halva și Cian la Acvariul din Bray și că Cian a fost realmente încântat să privească peștii și caracatița.	Sharon – mătușa lui Daire – vă anunță că a fost cu Daire la Tayto Park ieri și că s-au distrat de minune.	I-am spus mamei lui Pdraig cât de mult i-a plăcut lui Pdraig să se joace în nisip și ea mi-a spus că da, într-adevăr, Pdraig adoră activitățile senzoriale.	Mama Evei anunță că Eva trebuie să mai are exersat, ca să ajungă să mânuiască bine paharul de laborator.
---	---	---	--

ITALIA

Într-un cadru care recunoaște rolul familiilor ca și co-protagoniști ai proiectului educațional de servicii de EICP și ca purtători ai unor valori și culturi proprii, precum și dreptul familiilor de a fi informate despre, de a participa la și de a împărtăși cu ceilalți activitățile desfășurate în cadrul centrului de EICP, implicarea părinților în situații “laborator” are nu doar rolul de a îmbunătăți organizarea serviciului oferit de centrul EICP în general și a serviciilor paternale destinate copiilor cu nevoi urgente de îngrijire sau de îngrijire specială, ci este mai degrabă filozofie educațională, care vede educația ca fiind bazată pe reciprocitate, comuniune, ascultare, comunicare și dialog între toți actorii implicați.

“Laboratoarele” sunt, de fapt, concepute și proiectate ca spații unde se poate ajunge la o conștientizare comună, în care acțiunile se extind și se îmbogățesc continuu, în încercarea de a găsi sensuri noi. Propunerea de organizare de laboratoare cu părinții trebuie prezentată acestora nu ca o obligație inclusă în proiectul educațional, ci ca una din posibilitățile de implicare a părinților, o cale alternativă deschisă celor interesați.

Câteva exemple de laboratoare:

- lectură, instrumente muzicale, teatru de păpuși, piese de teatru, ateliere de gătit etc.

METODĂ:

Pedagogul dă mână liberă părinților, ca protagoniști ai ideilor, să scoată la iveală resursele existente, resurse care pot izvorî din competențe profesionale, atitudini personale și hobby-uri practicate în timpul liber. În acest fel, experiențele sunt împărtășite, instrumentele și materialele sunt folosite în comun și, pornind de la ideea a face lucruri împreună, se atinge celălalt obiectiv important al laboratoarelor pentru adulți, și anume compararea și reflecția asupra educației copiilor.

Încercarea de a concepe împreună cu părinții jocuri de grădiniță este pentru părinți o ocazie neoficială de a schimba opinii cu privire la alegerea unui obiect, a unui material sau a unei forme,

prin comparație cu alte obiecte, materiale sau forme. În plus, munca împreună dă naștere la întrebări mai profunde decât întrebarea referitoare la caracteristicile pe care trebuie să le aibă subiectul, cum ar fi întrebări despre căile și strategiile prin care copiii se angajează, prin intermediul jocului, în procese de învățare specifice.

Climatul informal al acestor contexte favorizează, în general, dialogul și schimbul de idei, deoarece transmite o stare de calm și încântare. Educatorul are ocazia să prindă din zbor o idee exprimată de părinte la un moment dat, să lărgescă discuția și să solicite părinților să reflecteze asupra ideii, povestindu-le despre grădiniță sau citind-le articolele din ziare.

SCHIMB DE CĂRȚI:

Schimbul de cărți are scopul de a încuraja părinții să le citească copiilor și să creeze astfel punți între experiența de la grădiniță și cea din familie. Copiii pot să ia acasă cărți pe care le cunosc deja de la creșă/grădiniță, ca să le fie citite de părinți, astfel încât să împărtășească o continuitate de intenție cu aceștia.

REFERINȚE

Aistear Síolta Practice Guide/ Planning and assessing

MONITORIZARE & EVALUARE

Aceste instrumente sunt au scopul de a ajuta centrele și personalul EICP să identifice punctele forte și punctele slabe ale furnizării prestației lor, pentru a promova astfel o cultură a perfecționării continue și înlesni adoptarea măsurilor de îmbunătățire la nivelul întregului spectru de DOMENII ALE CALITĂȚII vizat de acest set de instrumente.

Considerentul pe care se bazează aceste instrumente este abordarea bazată pe dovezi, considerată, conform principiilor Managementului Calității Totale, drept fundamentul pentru înregistrarea, documentarea și urmărirea sistematică a modului în care se pun în aplicare principalele procese de asigurare și gestionare a calității. "Să lăsăm datele să vorbească!" este motto-ul care trebuie avut permanent în minte, înțelegând prin aceasta că alegerile și procesele decizionale trebuie susținute permanent de informații și date concrete și fiabile. În acest fel, instituțiile EICP devin și mai responsabile față de părțile interesate externe - și nu vorbim aici numai de părinți /aparținători/familii ale copiilor, ci de autorități publice și finanțatori.

Practic vorbind, aceste instrumente sunt un îndrumar pentru personalul EICP, în desfășurarea proceselor de autoevaluare și de analizare a rezultatelor acestora (Instrumentul 19 - Grilă de autoevaluare); pun la dispoziție exemple și proceduri de evaluarea externă de către colegii de breaslă (Instrumentul 20), Mentori (Instrumentul 18) sau Cercetare bazată pe acțiune (Instrumentul 17); oferă instrumente pentru monitorizarea curriculumului (Instrumentul 21 - Jurnal de bord, cu portofoliu) și dezvoltarea copilului (Instrumentul 22 - Evaluarea copilului), în conformitate cu principiile enunțate în Introducerea Generală

De asemenea, ele includ un exemplu important și practic de identificare a nivelului de satisfacție al părinților față de serviciul de EICP furnizat (Instrumentul 23 - Evaluarea externă de către părinți).

În concluzie, pentru a utiliza în mod eficient și pertinent instrumentele prezentate în această secțiune, este recomandabil să le adaptați la caracteristicile instituției de EICP și la contextul extern, de ex. adaptarea indicatorilor specificați aici, implicarea altor profesioniști sau a altor grupuri, acolo unde există colaborare.

INSTRUMENTUL 17: CENTRE DE CERCETARE-ACTIUNE ÎN DOMENIUL MONITORIZĂRII ȘI EVALUĂRII

DOMENIUL DE CALITATE

Monitorizare și evaluare – Declarația 7 – Monitorizarea și evaluarea generează informații la nivel local, regional și/sau național, destinate să sprijine îmbunătățirea continuă a calității politicilor și procedurilor.

CE

Pentru a depista domeniile de îmbunătățire, a monitoriza punerea în aplicare a schimbărilor și pentru a evalua rezultatele, trebuie colectate informații de la toți actorii și beneficiarii serviciului. În acest sens, în cadrul instituției de EICP se organizează un *grup de Monitorizare și Evaluare*, constituit din diverse părți interesate, inclusiv profesioniști în educația timpurie, directori și angajați din unități de EICP, familii, părinți, aparținători, organizații ale societății civile locale și alți factori interesați. Scopul principal al activității acestui grup este de a îmbunătăți calitatea politicii și practicii de EICP din instituțiile EICP.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să asigure implicarea tuturor părților interesate în monitorizarea și (auto) evaluarea ofertei de servicii de EICP
- Să permită îmbunătățirea practicilor și a politicilor EIPC și să asigure că acestea răspund nevoilor locale (legate de politica regională și națională)
- Să permită o autoanaliza a practicilor tuturor părților interesate, de o manieră sistematică, pentru a furniza informații edificatoare pentru identificarea îmbunătățirilor dorite și să documenteze schimbările de politică, necesare pentru a presta servicii de înaltă calitate, și nu doar pentru a asigura conformitatea cu cerințele de reglementare sau de control în materie.

Obiectiv și scop specific: exemple

- responsabilitatea pentru auditul fondurilor publice
- scopuri de îmbunătățire: identificarea punctelor forte și a vulnerabilităților sistemelor EICP și descrierea strategiilor de abordare a acestora, în consultare cu părțile interesate
- Identificarea nevoilor de învățare a personalului: adaptarea ofertei de dezvoltare profesională continuă în funcție de nevoile copiilor și ale familiilor din cadrul comunităților locale
- sprijinirea factorilor de decizie politică: furnizarea de informații administratorilor, care să îi ajute să facă alegeri în cunoștință de cauză și să-și adapteze/redirecționeze intervențiile în mod receptiv și eficient
- să informeze publicul: rezultatele obținute în urma aplicării procedurilor de monitorizare și evaluare pot fi utilizate, de exemplu, de către părinți și părțile interesate, în scopul promovării politicilor

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația timpurie, personal EICP, părinți, familii, aparținători, CSO-uri/grupuri comunitare locale, parteneri sociali și alți factori interesați

Indirect: copii, factori de decizie politică de la nivel local, regional și național, institute de cercetare

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Periodic, pe tot parcursul anului și cel puțin de două ori pe an

CUMAcțiuni pregătitoare

1. La inițiativa uneia sau mai multor unități de EICP, se selectează o echipă de bază (la nivel local, național sau regional) care va conduce și coordona centrul de cercetare-acțiune. Sprijinul autorităților publice este recomandabil.
2. Echipa de bază face o listă a tuturor părților interesate implicate în viața copiilor mici din comunitatea locală (se vor avea în vedere toate categoriile de personal din cadrul instituției EICP și, eventual, societăți academice, grupuri comunitare și alte servicii – sociale, medicale – din zonă).
3. Este preferabil să se stabilească un plan pentru întâlnirea inițială, cu prezentarea scopului înființării unui Centru de cercetare-acțiune și să se schițeze un plan de lucru (se va alege un anumit aspect/subiect/o anumită practică, pentru cercetarea-acțiune inițială).
4. Se organizează apoi o primă întâlnire, de prezentare a ideii de înființare a unui Centru de cercetare-acțiune. Obiectivele primei întâlniri includ construirea unei relații bazată pe respect între toți participanții; crearea și adoptarea regulilor de cooperare și prezentarea aspectului/subiectului/practicii care va fi cercetat/cercetată în prima fază. Participanții ar trebui să aibă posibilitatea de a se prezenta și de a explica ce rol joacă în educația și îngrijirea copiilor.
5. Prezentarea unei metode de analiză SWOT (Strengths - Weakness - Opportunity - Threat)¹⁰ poate fi utilă (în cazul în care participanții nu sunt familiarizați cu ea), legată de aspectul/tema/practica care urmează a fi studiat/studiată.

Acțiune de implementare

6. Analiza aspectului/subiectului/practicii, pe baza datelor colectate și a rezultatelor cercetării, poate servi drept introducere în munca în colaborare și constituie primul pas în acest demers. Analiza poate fi efectuată și de un expert/cercetător extern în domeniu.
7. Al doilea pas este acela de a defini problema/practica care trebuie îmbunătățită.
8. Al treilea pas constă din colectarea de date și dovezi specifice, din practicile curente aplicate de participanți, referitoare la aspectul sau practica care urmează a fi îmbunătățită(ă). Colectarea datelor se poate face prin descrierea propriei experiențe a participanților, legată de chestiunea în cauză, prin observarea diverselor comportamente ale copiilor, considerate relevante pentru tema vizată, prin discuții cu copiii, prin chestionare sau prin organizarea de focus-grupuri alcătuite din reprezentanți ai părților interesate, sau în orice alt mod considerat potrivit.
9. Pe baza datelor culese, se întocmește un plan de măsuri de îmbunătățire. Planul de măsuri poate include diverse sarcini pentru diversele părți interesate. De exemplu, sarcini pentru angajații instituției EICP, sau pentru părinții copiilor, ca temă pentru acasă, sau, dacă este cazul, sarcini pentru reprezentanții autorităților locale.

Acțiuni follow-up

10. Fiecare activitate ar trebui să fie însoțită de o monitorizare atentă și de grile/liste de verificare improvizate.
11. După o perioadă de timp stabilită în prealabil, membrii Centrului de Cercetare-Acțiune se întâlnesc pentru a evalua efectele acțiunilor întreprinse și, dacă este necesar, pentru a sugera noi acțiuni de îmbunătățire în continuare.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

SERBIA, CROATIA, MACEDONIA, MUNTENEGRUMonitorizare și evaluarea respectării diversității în cadrul instituțiilor de EICP**Problema identificată:**

Conform rezultatelor analizei SWOT, sunt câteva probleme legate de respectarea diversității în educația și îngrijirea copiilor din grădinița noastră. Acestea sunt:

- părțile interesate nu au aceeași imagine (înțelegere) a noțiunilor de nedreptate socială, inegalitate și discriminare (unii părinți, unii membri ai personalului și vecinii instituției au opinii diferite)
- unii dintre educatori cred că nu au competențele necesare pentru a reuși să promoveze principiul respectării diversității în procesul de învățare

Fiecare dintre dificultățile (provocările) enunțate mai sus poate constitui o temă pentru cercetarea-acțiune, dar ele pot fi tratate și împreună. Acest lucru este posibil atunci când toți participanții urmează să se angajeze în procesul de cercetare. O condiție prealabilă în acest sens este ca toți participanții:

- să aibă cunoștințe de bază despre desfășurarea cercetării-acțiune (se poate recurge la ghiduri și videoclipuri disponibile on-line în acest scop
https://www.naeyc.org/files/naeyc/Action_Research_Booklet.pdf)
- să înțeleagă că aceste sfera acestor provocări este suficient de largă ca să permită o gamă largă de analize și constatări, dar și suficient de îngustă ca să fie ușor de gestionat.

Metode de culegere a datelor:

Studii de caz, focus grupuri, scale de atitudini și evaluare, chestionare sau experiențe relevante sunt posibile instrumente de investigare a provocărilor menționate. Centrul de cercetare-acțiune poate, de asemenea, crea propriile instrumente, iar experiența participanților poate fi și ea foarte utilă.

De exemplu:

- fiecare participant poate descrie în scris propria experiență legată de respectul pentru diversitate în cadrul grădiniței, în familie și în vecinătate;
- participanții pot conveni ca fiecare dintre ei să organizeze un grup de interes (focus group) la nivelul organizației/grupului/asociației/instituției sale;
- un grup restrâns de participanți poate elabora câteva vignete/scenarii, după care fiecare participant va cere colegilor să răspundă în scris la întrebările legate de fiecare vigneta/scenariu;
- participanții pot propune întrebările pe care le consideră importante pentru subiectul în cauză, pe baza cărora se va elabora un chestionar comun;
- Centrul de cercetare-acțiune poate fi împărțit în două grupe, urmând ca fiecare grup să culeagă date pentru una dintre provocări;
- Toți participanții trebuie să știe exact ce date sunt necesare și de ce, unde și cum vor fi colectate datele.

Coordonatorul echipei de bază trebuie să se asigure că ambele provocări (sau alte provocări identificate prin analiza SWOT) sunt acoperite de colectarea de date și că datele colectate sunt

utilizate în planul de acțiune, precum și în evaluarea acțiunii planificate. Folosirea diverselor metode de colectare a datelor conferă siguranța că vor fi cercetare multiple fațete ale provocărilor identificate.

Plan de acțiune:

Planul de acțiune (măsuri) depinde de datele colectate în faza anterioară, în special de cele care demonstrează unele vulnerabilități legate de una sau alta dintre provocări.

De exemplu, pentru a armoniza părerile tuturor participaților referitoare la noțiunile de nedreptate socială, inegalitate și discriminare, se pot întreprinde câteva acțiuni, ca, de exemplu:

- se pot fi organiza traininguri și ateliere pe tema respectării diversității în educația preșcolară, cu participarea diferitelor părți interesate (de reținut că grădinița trebuie să asigure un oarecare sprijin financiar și resurse umane pentru astfel de activități)
- se pot organiza campanii de presă interesante (de obicei, și această acțiune implică unele resurse financiare, dar este posibil și voluntariatul unor instituții de presă non-profit)
- Se pot organiza sesiuni de instruire suplimentară a participanților la Centrul de cercetare-acțiune, în domeniul respectării diversității, în cadrul instituției de învățământ preșcolar, care să le dea posibilitatea să dobândească noi cunoștințe și competențe, în mediul lor propriu.

Activitățile de îmbunătățire a competențelor Profesioniștilor în educația preșcolară în domeniul respectării diversității sunt menite:

- să motiveze Profesioniști în educația preșcolară să participe la formare profesională specifică, pentru a putea aplica în activitatea lor practici care favorizează/asigură incluziunea și respectul pentru diversitate
- să dezvolte o rețea de mentori, care să sprijine profesioniștii în educația preșcolară în practica lor pedagogică de zi cu zi
- să stabilească relații de sprijin reciproc, în cadrul căruia fiecare educator să se întâlnește cu colegii săi, pentru a discuta și a-și îmbunătăți practica pedagogică
- să organizeze un sistem de supraveghere periodică a activității lor (la nivel local, cu supraveghetori instruiți)

Fiecare activitate trebuie însoțită de o observație atentă și să se bazeze pe datele colectate în faza anterioară. În plus, toate acțiunile implementate ar trebui să conducă la o nouă strategie sau abordare a respectării diversității în educația și îngrijirea copilului preșcolar.

Analiza datelor:

Scopul datelor colectate la începutul cercetării-acțiune, precum și al tuturor acțiunilor, este de a înțelege mai bine toate fațetele procesului de respectare a diversității în instituția de EICP și de a evalua efectul acțiunilor întreprinse. Membrii Centrului de cercetare-acțiune trebuie să aloce timp discutării informațiilor aflate din datele culese și din acțiunile întreprinse și rezultatele acestora, precum și despre modelele, perspectivele și noțiunile noi pe care și le-au însușit în legătură cu provocările cercetate și despre informațiile/soluțiile pe care le-au descoperit în demersul lor.

INSTRUMENTUL 18 : MENTORAT ÎN MONITORIZARE ȘI EVALUARE

DOMENIUL DE CALITATE

Monitorizare și evaluare –Declarația 8 – Monitorizare și evaluare în interesul suprem al copilului.

CE

Rețea de mentori care, în strânsă colaborare cu părinții, aparținătorii și familiile, va sprijini Profesioniștii în Educația Preșcolară (în special în perioada de început a activității lor) în practica lor zilnică de monitorizare a efectelor și impactului practicii lor didactice și a realizării obiectivelor preconizate, ajutându-i totodată să stabilească pașii următori. Aceasta poate fi o propunere de luat în seamă de autoritățile sau de sindicatele locale.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să permită îmbunătățirea practicilor și politicilor EICP, care răspund nevoilor locale.
- Să permită (auto-) reflecția asupra practicilor tuturor părților interesate, de o manieră sistematică, pentru a furniza informații documentate relevante pentru îmbunătățirile și schimbările de politică necesare.
- Să sprijine îmbunătățirea continuă a unităților de EICP, pe baza măsurilor specifice întreprinse și a rezultatelor monitorizate ale acestora.

GRUPURI VIZATE (direct și indirect, după caz)

Direct: manageri, profesioniști în educația timpurie, părinți, copii, aparținători

Indirect: copii, factori de decizie politică de la nivel local, regional și național, institute de cercetare, sindicate

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Pe tot parcursul anului, la intervale prestabilite. Recomandabil de două ori pe an.

CUM

Cine este mentorul?

Mentorul este un expert extern specializat în lucrul cu instituții de EICP de stat și private, cu multă experiență (cel puțin 5 ani de experiență ca educator și/sau manager în cadrul unei unități de EICP), capabil să sprijine personalul și managerii instituțiilor EICP să îmbunătățească în mod constant calitatea serviciului pe care îl livrează, printr-o abordare de tip colegial (evaluare externă de către colegii de breaslă).

Ce trebuie să facă mentorul?

Pentru a-și îndeplini cu succes rolul, mentorul trebuie:

- să cunoască bine standardele de calitate, reglementările și practicile general acceptate, în interesul superior al copilului
- să clădească o relație bazată pe încredere cu profesioniștii în educația preșcolară;
- să stabilească relații de colaborare în echipă în cadrul grădiniței;
- să încurajeze reflexivitatea;
- să stimuleze profesioniștii în educația preșcolară să lucreze cu copilul, să asculte și să respecte opinia copilului
- să acționeze de pe picior de egalitate în relația cu personalul unității EICP, atunci când lucrează la evaluarea și perfecționarea practicilor educaționale ale acestora, și nu de pe poziția unui supraveghetor sau inspector

- să sprijine socializarea și schimbul de experiență între Profesioniștii în Educația Preșcolară din creșele/grădinițele/unitățile de învățământ preșcolar din zonă

Sarcinile și rolurile mentorului

1. să ofere sprijin profesioniștilor în educația timpurie, constând din consiliere, instruirea personalului sau coaching, pentru a-i ajuta să se dedice dezvoltării profesionale continue.
2. să acționeze ca punte de legătură între cadrele unităților preșcolare și noutățile din domeniu. Obține informații despre subiectul în care este chemat să dea sugestii, explorează resursele prin consultare și furnizează suportul necesar.
3. să culeagă date relevante pentru monitorizarea și evaluarea practicilor pedagogice.

Implicarea mentorului

Mentorii pot fi angajați de managerii uneia sau mai multor unități de EICP simultan (misiune partajată). În unele localități există acorduri speciale cu autoritățile publice de resort, responsabile de sistemul de EICP, iar mentorii pot fi desemnați direct de către autoritățile respective.

Descrierea activității de consultanță a mentorului

A) Odată mentorul desemnat, activitatea sa consultativă începe cu vizite regulate la unitatea EICP (minimum o dată pe lună/educator) și cu comunicare prin mijloace electronice cu unitatea EICP.

B) Vizitele consultative se planifică în funcție de subiectul consultării (a se vedea formularul: Subiecte de consultare), urmând pașii următori:

1. Vizitarea grupei/grupelor de copii și efectuarea de observații, pe baza criteriilor prezentate în fiecare domeniu de practică (a se vedea formularul Foaie de observație). În cazul în care experiența subiectivă a copilului cu privire la unitatea EICP este adevăratul factor determinant, o evaluare semnificativă a calității și a conținutului programei necesită un răspuns la întrebarea centrală: "Cum este să fii copil în acest mediu?"
2. Scopul observației este de a strânge informații despre conținutul curriculumului/cadrului sau practicii, care vor servi ca bază pentru dialogul cu profesioniștii în educația preșcolară.
3. Dialogul cu Profesioniștii în Educația Preșcolară se bazează pe dovezile adunate în timpul observațiilor concentrate asupra unui anumit subiect.
4. Încurajarea autoevaluării și a gândirii reflexive, prin întrebări referitoare la convingerile Profesioniștilor în educația preșcolară și la practica aplicată (demonstrată) de aceștia.

A) După fiecare consultare, mentorul întocmește un raport (a se vedea formularul de raport), pe care îl prezintă educatorilor și managerilor unității EICP.

Formular cu subiecte de consultare

Subiect	Conținut
1.	
2.	
3.	
4.	

Foaie de observație

INTERACȚIUNI		
Subiect	Descriere	Comentarii
Profesionistul în educație preșcolară interacționează cu copiii de o manieră prietenoasă și respectuoasă, care favorizează dezvoltarea imaginii de sine/identitate a fiecărui copil și procesul de învățare	<p>Interacțiunile Profesionistului în educația preșcolară cu copiii sunt caracterizate de căldură sufletească și grijă, demonstrând faptul că acesta apreciază copiii și lucrează cu plăcere cu ei.</p> <p>Interacțiunile Profesionistului în educația preșcolară cu copiii și așteptările copiilor cu privire sunt compatibile cu procesul de dezvoltare și învățare al copilului.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară interacționează frecvent cu fiecare copil în parte pe parcursul zilei, apreciindu-i calitățile și stimulându-l să învețe și să se dezvolte.</p> <p>Interacțiunile Profesionistului în educația preșcolară cu copiii dau dovadă de receptivitate la nevoile și calitățile emoționale, sociale, fizice și cognitive ale fiecărui copil.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară dă ocazia copiilor să facă alegeri și ca alegerile făcute să fie realizate și respectate de către ceilalți copii.</p> <p>Interacțiunile Profesionistului în educația timpurie cu copiii încurajează spiritul de inițiativă, autonomia, independența și competențele de leadership ale copiilor</p>	
Subiect	Descriere	Comentarii
Interacțiunile profesionistului în educația timpurie promovează dezvoltarea unei comunități de învățare și fiecare copil simte că aparține acestei comunități și că este sprijinit să își atingă potențialul maxim.	<p>Profesionistul în educație timpurie facilitează interacțiunile între copii, cu scopul de a le promova dezvoltarea socială, de a-i ajuta să ajungă la înțelegere comună, să se sprijine reciproc și să își dezvolte spiritul comunitar, astfel încât copiii să își atingă obiectivele de învățare și dezvoltare.</p> <p>Profesionistul în educație timpurie desfășoară activități care îi ajută pe copii să învețe să distingă sentimente, să le recunoască la ei înșiși și la colegii lor și să le exprime.</p> <p>Profesionistul în educația timpurie promovează valorile democratice, încurajând fiecare copil să își exprime opinia într-o manieră adecvată și să participe la luarea deciziilor.</p> <p>Profesionistul în educația timpurie promovează și sprijină în diverse moduri și pe tot parcursul zilei dezvoltarea limbajului și formarea deprinderilor de</p>	

	comunicare ale copiilor.	
FAMILII ȘI COMUNITĂȚI		
Subiect	Descriere	Comentarii
Profesionistul în educația preșcolară promovează parteneriatele cu familiile și oferă o varietate de oportunități pentru ca familiile și membrii comunității să se implice în procesul de învățare și formare a copiilor.	<p>Profesionistul în educația preșcolară invită membrii familiei copilului să se implice în activitățile grupei de preșcolari și găsește modalități prin care toate familiile să participe la procesul educațional și la viața comunității educatorilor.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară implică membrii familiei în procesul de luare a deciziilor privind învățarea și dezvoltarea copiilor lor și se socializeze cu grupa de copii.</p>	
Subiect	Descriere	Comentarii
Profesionistul în educația preșcolară exploatează toate oportunitățile formale și informale de a comunica și face schimb de informații cu familiile copiilor.	<p>Profesionistul în educația preșcolară comunică în mod regulat cu familiile despre copii și progresele copiilor lor pe parcursul învățării și dezvoltării, despre cerințele curriculare și evenimentele de grup.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară comunică în mod regulat cu familiile, pentru a afla informații utile despre mediul, calitățile, interesele și nevoile copilului.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară oferă oportunități familiilor de a învăța unele de la altele și de a se sprijini reciproc.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară păstrează confidențialitatea informațiilor despre familii și copii.</p>	
Profesionistul în educația preșcolară utilizează resursele comunității și cultura familiei, pentru a îmbogăți experiențele de dezvoltare și de învățare ale copiilor.	<p>Profesionistul în educația preșcolară valorifică informațiile pe care le obține despre comunitățile în care trăiesc copiii și despre familiile copiilor, în elaborarea curriculumului și oferirea de experiențe de învățare personalizate copiilor.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară oferă informații și sugestii părinților și membrilor familiei privind felul în care aceștia să creeze acasă un mediu stimulativ pentru învățarea copiilor lor și</p>	

	ajută la consolidarea competențelor părintești.	
INCLUZIUNE, DIVERSITATE ȘI VALORILE DEMOCRAȚIEI		
Subiect	Descriere	Comentarii
Profesionistul în educația preșcolară asigură șanse egale de învățare și implicare fiecărui copil și fiecărei familii, indiferent de gen, rasă, origine etnică, cultură, limbă maternă, religie, structură familială, statut social, statut economic, vârstă sau nevoi speciale.	<p>Profesionistul în educația preșcolară este conștient de propriile convingeri, atitudini și experiențe și de modul în care acestea afectează comunicarea cu copiii, familiile și procesul de predare.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară tratează fiecare copil cu respect, demnitate și considerație și îi oferă șanse egale de a se angaja în viața comunității școlare.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară tratează fiecare familie cu respect, demnitate și considerație și găsește căi prin care să îi implice în educația copilului.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară evită referirile la gen și alte stereotipuri în modul în care se exprimă și în activitățile sale cu copiii.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară aduce adaptări mediului și activității pedagogice, astfel încât copiii cu capacități, nevoi educaționale și din medii sociale diferite să poată participa la majoritatea activităților școlare.</p>	
Profesionistul în educația preșcolară ajută copiii să înțeleagă, să accepte și să aprecieze diversitatea	<p>Profesionistul în educația preșcolară apreciază și încorporează în practica sa didactică diversitatea care există între copii, familii și în cadrul comunității.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară profită de orice ocazie pentru a atrage atenția copiilor asupra diversității existente în afara grupului, în mod respectuos, și le reamintește constant de respectul pe care trebuie să-l acorde diversității.</p>	

<p>Profesionistul în educația preșcolară dezvoltă la copii capacitatea de a înțelege valorile societății civile și simțul civic.</p>	<p>Profesionistul în educația preșcolară este conștient de propriile convingeri, atitudini și experiențe și de modul în care acestea afectează comunicarea cu copiii, familiile și practica pedagogică.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară tratează fiecare copil cu respect, demnitate și considerație și îi oferă șanse egale de a se angaja în viața comunității școlare.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară Profesionistul în educația preșcolară tratează fiecare familie cu respect, demnitate și considerație și găsește căi prin care să îi implice în educația copilului.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară evită referirile la gen și alte stereotipuri în modul în care se exprimă și în activitățile sale cu copiii.</p> <p>Copiii învață reguli și respectă drepturile celorlalți membri ai comunității.</p>	
--	--	--

MEDIUL DE ÎNVĂȚARE

Subiect	Descriere	Comentarii
<p>Profesionistul în educația preșcolară oferă un mediu de învățare care promovează bunăstarea fiecărui copil.</p>	<p>Profesionistul în educația preșcolară creează un mediu care conferă un sentiment de apartenență și de confort fiecărui copil.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară dă dovadă de respect față de copii, prin faptul că este interesat de sentimentele, ideile și experiențele lor.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară creează o atmosferă în care copiii sunt încurajați să se exprime.</p>	
<p>Profesionistul în educația preșcolară asigură copiilor un mediu fizic primitor, sigur, sănătos, stimulator și incluziv, care încurajează copiii să exploreze, să învețe și să fie independenți.</p>	<p>Profesionistul în educația preșcolară veghează ca mediul în care învață copiii să fie sigur din punct de vedere fizic și ușor de supravegheat</p> <p>Profesionistul în educația se asigură că spațiul de lucru cu copiii este primitor și confortabil pentru ca toți copiii să se angajeze cu ușurință într-o mare varietate de activități.</p> <p>Profesionistul în educația preșcolară modifică mediul fizic, pentru a-l adapta nevoilor fiecărui copil și ale grupei.</p>	

<p>Profesionistul în educația preșcolară creează un ambient care promovează sentimentul comunitar în rândul copiilor și managementul participativ al comportamentelor acestora.</p>	<p>Profesionistul în educația preșcolară creează un mediu care se bazează pe valorile democratice și promovează participarea. Profesionistul în educația preșcolară utilizează rutine coerente pentru a promova autocontrolul și independența copiilor.</p>	
---	---	--

Adaptare după ISSA Putting Knowledge into Practice

Scala stării de bine

SCALA DE EVALUARE A STĂRII DE BINE		
Copil: _____ Data: _____		
Nivel	Starea de bine	Semnale
1	Nivel extrem de scăzut	Copilul dă semne clare de disconfort: geme, suspină, țipă; pare descurajat, trist sau speriat, este panicat; este furios sau mânios; dă din picioare, aruncă obiecte, lovește alți copii; își suge degetul, se freacă mereu la ochii; nu răspunde la stimulii din mediu, evită contactul, se izolează; se rănește: își lovește capul, se arunca pe podea etc.
2	Nivel scăzut	Poziția corpului, expresia feței și acțiunile copilului indică faptul că acesta nu se simte în largul său. Cu toate acestea, semnalele sunt mai puțin explicite decât cele enumerate la nivelul 1 sau starea de disconfort nu se manifestă tot timpul.
3	Nivel moderat	Copilul are o poziție corporală neutră. Expresia facială și postura exprimă emoții puține sau nicio emoție. Copilul nu dă semne de tristețe, plăcere, confort sau disconfort.
4	Nivel ridicat	Copilul prezintă semne evidente de satisfacție (enumerare la nivelul 5). Cu toate acestea, aceste semne nu se manifestă în mod constant cu aceeași intensitate.

5	Extrem de ridicat	<p>În timpul episodului de observare, copilul dă semne că este bucuros și că se simte efectiv minunat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arată fericit și vesel, zâmbește, râde, scoate chiote de bucurie; • este spontan, expresiv și se poartă natural; • vorbește singur, se joacă cu sunete, fredonează, cântă; • este relaxat, nu prezintă semne de stres sau tensiune; • este deschis și atent la mediul înconjurător; • este plin de viață, plin de energie; radiază de bucurie și își manifestă încrederea și siguranța de sine.
---	-------------------	---

Scala implicării

SCALA DE EVALUARE A IMPLICĂRII		
Copil: _____ Data: _____		
Nivel	Implicare	Exemple
1	Extrem de redusă	<p>Copilul nu se implică în aproape nicio activitate</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu se concentrează deloc: privește în gol, visează cu ochii deschiși; • manifestă o atitudine absentă, pasivă; • nu se implică în nici o activitate orientată pe scopuri și care să producă ceva; • dorința de explorare și interesul lipsesc; • nu reține nimic, nu are activitate mentală.
2	Redusă	<p>Copilul se implică într-o oarecare măsură în activități, dar cu pauze dese</p> <ul style="list-style-type: none"> • concentrare redusă: privește în altă parte în timpul activității, pierde vremea, este neatent; • este ușor de distras de la ceea ce face; • acțiunea în care se angajează are rezultate modeste
3	Moderată	<p>Copilul este ocupat tot timpul, dar fără o concentrare reală:</p> <ul style="list-style-type: none"> • acțiuni de rutină, atenție superficială; • nu este absorbit de activitate și o abandonează repede; • motivație limitată, nici o dedicație reală, nu se simte provocat; • copilul nu dobândește experiențe profunde; • nu-și folosește capabilitățile în întregime; • activitatea nu se adresează imaginației copilului.
4	Ridicată	<p>Există semne clare de implicare, dar acestea nu se manifestă întotdeauna la aceeași intensitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • copilul se dedică activității fără pauze; • de cele mai multe ori manifestă o concentrare reală, dar are și momente când atenția îi scade; • copilul se simte stimulat și are un oarecare grad de motivație; • activitatea pe care o execută stimulează într-o oarecare măsură

Nivel	Implicare	Exemple
5	Extrem de ridicată	<p>abilitățile și imaginația copilului</p> <p>În timpul episodului de observație, copilul se implică în mod continuu în activitate și este complet absorbit de ceea ce face:</p> <ul style="list-style-type: none"> • manifestă concentrare totală și fără întrerupere; • este foarte motivat, se simte puternic atras de activitate, perseverează; • nici stimulii mai puternici nu-i pot distra atenția; • este alert, atent la detalii, demonstrează precizie; • activitatea și experiența sa mentală sunt intense; • copilul își folosește în mod constant toate capacitățile sale: imaginația și capacitatea mentală sunt maxime; • se bucură în mod evident că este implicat în activitate.

Laevers, F. (Ed) (2005). *Well-being and Involvement in Care Settings. A Process-oriented Self-evaluation Instrument*. Kind & Gezin and Research Centre for Experimental Education
Formular de Raport

Data	
Subiectul	
Probleme, dileme, obstacole etc. apărute	
Propuneri de schimbare	
Metode de sprijin: resurse, conectivitate, includerea altora	
Comentariile, sugestiile, opiniile mentorilor	

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 10 – Cultivarea dezvoltării profesionale

Instrumentul 26 – Coordonator servicii/Pedagog șef

INSTRUMENTUL 19 : GRILĂ DE AUTOEVALUARE

DOMENIUL DE CALITATE

Monitorizare și evaluare – Declarația 7 – Monitorizarea și evaluarea generează informații la nivel local, regional și/sau național, necesare sprijinirii procesului de îmbunătățire continuă a calității politicilor și practicilor.

CE

Criterii de susținere a unei autoevaluări multidimensionale a serviciilor de EICP livrate, care vizează managerul, profesioniștii în educația preșcolară și personalul EICP.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să susțină Profesioniștii în educația preșcolară și personalul EICP să evalueze calitatea serviciilor lor, promovând astfel autoevaluarea, ca o condiție cheie a unei oferte educaționale de calitate
- Să promoveze o abordare continuă a îmbunătățirii calității, bazată pe colectarea și pe analiza adecvată a datelor
- Să intensifice cooperarea între părțile interesate și în cadrul echipelor, colaborând mai degrabă pe baza criteriilor de identificare a punctelor forte și a domeniilor de îmbunătățire, decât pe probleme și a situații critice

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația preșcolară, personal EICP

Indirect: copii, părinți, familii, factori de decizie politică, părți interesate

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Acest instrument poate fi utilizat de furnizorii publici și privați de servicii de EICP, în timpul orelor libere. Instrumentul este proiectat să fie utilizat cu precădere pe bază de reciprocitate între servicii și periodic de-a lungul timpului. De asemenea, instrumentul poate servi la pregătirea în vederea inspecțiilor/auditurilor externe.

CUM

- Educatorul/ managerul unității EICP informează colegii cu privire la procesul pe care intenționează să-l inițieze, de preferință prin organizarea unei ședințe interne speciale.
- Grupul selectează criteriile/componentele pe care se va concentra evaluarea, eventual cu consultarea părinților.
- Profesioniștii în educația preșcolară analizează atent aspectele supuse evaluării o anumită perioadă de timp - de preferat, în jur de 2-3 săptămâni, și iau notă de observații/comentarii, utilizând grila.
- Personalul, sub coordonarea conducerii, discută despre rezultatele fazei de monitorizare, convinge asupra măsurilor de îmbunătățire care urmează a fi puse în practică și planifică măsurile/acțiunile realizabile.
- După 3 luni, echipa se reunește din nou, pentru a examina impactul măsurilor de îmbunătățire și a planifica eventuale alte modificări necesare.

A se vedea tabelul de mai jos.

Notă: Grila de mai jos este doar cu titlu de exemplu și poate fi pusă în practică prin selectarea unui set de criterii care urmează să fie evaluate*.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 7 – *Reflectând la dezvoltarea profesională*

Instrumentul 8 – *Dezvoltarea relațiilor cu și între copii*

Instrumentul 10 – *Cultivarea dezvoltării profesionale*

Instrumentul 20 – *Evaluarea colegială în cadrul sistemului de EIPC*

Instrumentul 24 – *Coaching*

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

IRLANDA

Acest instrument este conceput să fie foarte flexibil și adaptabil. De exemplu, IRLANDA are deja instituit un cadru de asigurare a calității, numit Síolta (<http://siolta.ie/standards.php>), care oferă subiecte de reflecție în toate domeniile practice. Profesioniștii în domeniul educației timpurii pot adapta criteriile din grila de evaluare actuală, pentru a include criterii suplimentare sau mai relevante.

TOOL 20: EVALUAREA COLEGIALĂ (INTER PARES) ÎN CADRUL SISTEMUL DE EICP

DOMENIUL DE CALITATE

Monitoring și evaluare – Declarația 7 – Monitorizarea și evaluarea generează informații la nivel local, regional și/sau național, necesare sprijinirii procesului de îmbunătățire continuă a calității politicilor și practicilor.

CE

Metoda evaluării colegială (inter pares) aplicată pentru monitorizarea și evaluarea calității în contexte de EICP se concentrează în principal pe performanțele personalului. Metoda este destinată să servească în principal responsabilizării interne și vizează perfecționarea practicilor și competențele personalului unităților de EICP. Este o combinație între autoevaluare și evaluare externă efectuată de profesioniștii în educația preșcolară din sectorului EICP, care acționează în calitate de colegi. Este vorba de adoptarea unei abordări de tip “prieten critic”, care nu are scopul de a inspecta organizațiile și/sau de prescrie măsuri, ci mai degrabă de a propune abordare de jos în sus, care să permită unităților de EICP să dobândească și să dezvolte propriile mecanisme de îmbunătățire continuă.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Identificarea punctelor forte și a punctelor slabe ale instituțiilor EICP și formularea unui set de recomandări de remediere a deficiențelor.
- Dezvoltarea/continuarea dezvoltării competențelor de autoevaluare, ca practică de îmbunătățire continuă a serviciului EICP.
- Analizarea nevoilor interne și identificarea, împreună cu colegii, a soluțiilor de remediere a deficiențelor.
- Sprijinirea furnizorilor de servicii EICP în stabilirea și implementarea unui sistem coerent și relevant de asigurare a calității.
- Îmbunătățirea responsabilității față de părinți, comunitate și decidenți.

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, profesioniști în educația preșcolară, personal EICP

Indirect: copii, părinți, familii, părți interesate și factori de decizie politică

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Acest instrument poate fi utilizat de furnizorii publici și privați ai EICP, în funcție de nevoile lor, promovând utilizarea ciclului PDCA (Cercul Calității). Este de preferat ca instrumentul să fie folosit reciproc între servicii și periodic. De asemenea, instrumentul este util și în pregătirea pentru inspecții/audituri externe.

CUM

Adoptarea evaluării inter pares este o decizie care ține de conducere, în consultare cu cadrele didactice. Depinde de profesionalismul practicanților din domeniu și se bazează pe și sprijină crearea de rețele între unitățile de învățământ. Această evaluare reprezintă o posibilă cale de integrare cu practicile de autoevaluare deja existente, poate consolida eficacitatea competențelor interne de monitorizare și evaluare și poate sprijini totodată configurarea și implementarea unor sisteme de management/asigurare a calității mai complexe.

Procesul se bazează pe *Ciclul PDCA* (Planifică-Efectuează-Check-Verifică-Acționează) al managementului calității și începe cu faza de planificare, condusă de managementul unității de furnizare a serviciilor EICP, urmată de faza de implementare, în care se procedează la autoevaluare și la vizite colegiale. După aceea, Colegii sunt rugați să formuleze comentarii și să sugereze îmbunătățiri, sub forma unui raport de evaluare, pentru a permite conducerii organizațiilor EICP să își revizuiască practica în conformitate cu sugestiile permise/colectate.

Pași:

1. Managementul și cadrele didactice ale instituției EICP identifică domeniile/procesele cheie care trebuie îmbunătățite și efectuează o autoevaluare (a se vedea Instrumentul 19¹²)
2. Contactarea profesioniștilor în educația preșcolară care urmează a participa la evaluare și confirmarea întâlnirilor cu aceștia - numărul recomandabil este de 2 colegi, pentru a asigura un feedback obiectiv (se va avea în vedere capacitatea camerelor, pentru a nu supraaglomera unitatea EICP)
3. Managementul instituției planifică activitățile care urmează a fi desfășurate în timpul vizitei, împreună cu profesioniștii în educația preșcolară - observație la clasă, analiza documentației curriculare, interviuri cu personalul sau cu alte părți interesate relevante (părinți, autorități publice etc.)
4. Vizită colegială - vizita de lucru va dura cel mult o zi: în funcție de obiectivul specific al evaluării de către colegi și de programul unității preșcolare, Colegii evaluatori pot petrece 2 ore în vizită la instituția gazdă - 1 oră pentru observația la clasă, plus o oră pentru interviuri. Interviurile vor viza domeniile și criteriile de evaluare alese, cu identificarea aspectelor pozitive și punctelor care necesită îmbunătățiri.
5. Feedback de la colegi – colegii profesioniști în educația preșcolară își vor documenta observațiile și vor formula sugestii și idei de îmbunătățire, în cadrul unui raport care va fi prezentat la final și discutat cu managerii și cadrele didactice ale instituției EICP gazdă. Practica profesională colaborativă presupune crearea de oportunități pentru un dialog deschis, care să faciliteze schimbul de cunoștințe, experiență, strategii, idei și feedback, așa cum se întâmplă într-o comunitate de dezvoltare profesională. *Consultați tabelul de mai jos.*
6. Furnizorul de EICP stabilește și pune în practică un planul de măsuri de îmbunătățire.

Criteria	Întrebări de evaluare	Dovezi cantitative & calitative	Evaluare inter pares	Măsuri/acțiuni de îmbunătățire recomandate
----------	-----------------------	---------------------------------	----------------------	--

¹² Criteriile de autoevaluare pot fi modificate astfel încât să țină cont de specificul cardului educațional. Chiar dacă sunt menținute ca atare, ele sunt pasibile de modificări și adaptări în timp, în funcție de particularitățile furnizorilor de EICP.

<p>Documentarea procesului de învățare</p>	<p><i>Cum documentați învățarea și dezvoltarea fiecărui copil?</i></p> <p><i>Sunt disponibile diferite mijloace/dovezi ?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Desene, fotografii, picturi etc. • Jurnal personal 	<p><i>Puncte forte</i>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p><i>Domenii de îmbunătățit</i></p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Relațiile cu părțile interesate relevante</p>	<p><i>Cine, în opinia dvs., sunt părțile interesate relevante?</i></p> <p><i>Cultivați în mod sistematic relațiile cu părțile interesate relevante?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> · Întâlniri periodice informale cu părinții și familiile · Reglementări ale comitetelor părților interesate · Organizarea de evenimente specifice cu părinții, familiile, autoritățile locale, comunitățile etc. 	<p><i>Puncte forte</i>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p><i>Domenii de îmbunătățit</i></p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

Conținutul tabelului ar putea fi dezvoltat/modificat în continuare în funcție de sistemul de management al calității în vigoare și de criteriile și indicatorii acestuia. Aceasta nu va compromite valoarea procesului și calitatea evaluării.

Sensibilitatea educatorului: criterii de observație

Indicați cât de des a manifestat educatorul evaluat următoarele comportamente

niciodată = 1; aproape niciodată = 2; uneori = 3; aproape întotdeauna = 4; întotdeauna = 5

1	Profesionistul în educația preșcolară este atent și observă când copilul zâmbește, vocalizează sau vorbește	1	2	3	4	5
2	Profesionistul în învățământul preșcolar învață să interpreteze strigătele bebelușului (de durere, de foame, de oboseală, de frustrare etc.)	1	2	3	4	5
3	Profesionistul în educația preșcolară răspunde copilului de o manieră previzibilă, grijulie și consecventă	1	2	3	4	5
4	Profesionistul în educația preșcolară interpretează corect nevoile și reacționează corespunzător la acestea	1	2	3	4	5
5	Profesionistul în educația preșcolară reacționează la majoritatea semnalelor bebelușilor, nu numai la cele repetate, prelungite și intense	1	2	3	4	5
6	Profesionistul în educația preșcolară denumeste pe loc acțiunile copilului, astfel încât copilul să audă cuvintele legate de ceea ce face, simte sau spune	1	2	3	4	5
7	Profesionistul în educația preșcolară structurează mediul în funcție de nevoile și interesele copilului	1	2	3	4	5
8	Când vorbește despre copil, Profesionistul în educația preșcolară face comentarii pozitive	1	2	3	4	5
9	Profesionistul în educația preșcolară este bine familiarizat cu copilul: este bine informat	1	2	3	4	5
10	Profesionistul în educația preșcolară este răbdător: așteaptă răspunsul copilului în interacțiunile unu-la-unu	1	2	3	4	5
11	Profesionistul în educația preșcolară furnizează copilului materiale și experiențe adecvate intereselor și stadiului de dezvoltare ale copilului	1	2	3	4	5
12	Profesionistul în educația preșcolară caută să interacționeze direct cu fiecare copil	1	2	3	4	5
13	Profesionistul în educația preșcolară atrage atenția copilului asupra aspectelor interesante din mediul înconjurător	1	2	3	4	5
14	Afecțiunea Profesionistului în educația preșcolară față de copil este evidentă și include contactul fizic delicat	1	2	3	4	5
15	Când conversează cu copilul, Profesionistul în educația preșcolară se apleacă la nivelul copilului și îl privește direct în față	1	2	3	4	5
16	Când Profesionistul în educația preșcolară se întâlnește cu copilul, așteaptă ca copilul să inițieze interacțiunea	1	2	3	4	5
17	Interacțiunile dintre Profesionistul în educația preșcolară și copil sunt pline de viață	1	2	3	4	5

18	Profesionistul în educația preșcolară este capabil să oprească activitatea copilului atunci când devine periculoasă	1	2	3	4	5
19	Dacă copilul se murdărește în timpul jocului, Profesionistul în educația preșcolară știe să intervină într-un mod adecvat	1	2	3	4	5
20	Interacțiunile dintre Profesionistul în educația preșcolară și copil țin cont de ritmul și starea de spirit a copilului	1	2	3	4	5
21	Profesionistul în educația preșcolară își încheie interacțiunea cu copilul la momentul potrivit: când copilul este satisfăcut	1	2	3	4	5
22	Profesionistul în educația preșcolară se străduiește să găsească cea mai bună modalitate de a satisface copilul	1	2	3	4	5
23	Când copilul este supărat, Profesionistul în educația preșcolară știe cum să îl liniștească și să identifice cu exactitate cauza disconfortului copilului	1	2	3	4	5
24	Profesionistul în educația preșcolară acordă atenție și răspunde copilului chiar și atunci când este ocupat cu alte activități	1	2	3	4	5
25	Profesionistul în educația preșcolară reacționează imediat la plânsul sau nemulțumirile copilului	1	2	3	4	5
26	Profesionistul în educația preșcolară se așează întotdeauna astfel încât să scape din ochi copilul	1	2	3	4	5
27	Profesionistul în educația preșcolară răspunde adecvat și prompt la semnele de afecțiune transmise de copil (zâmbete, gângurit)	1	2	3	4	5
28	Profesionistul în educația preșcolară este mai întotdeauna bine-dispus	1	2	3	4	5
29	Profesionistul în educația preșcolară adeseori repetă clar și rar cuvintele copilului, pentru a-l ajuta să-și dezvolte limbajul și capacitatea de a înțelege sensuri	1	2	3	4	5
30	Când Profesionistul în educația preșcolară părăsește încăperea, dă explicații copilului, ca acesta să nu se neliniștească (de ex. "Mă întorc într-un minut")	1	2	3	4	5
31	Încurajează interacțiunea între copii și dintre copii și alte persoane care intră în încăpere	1	2	3	4	5
32	Profesionistul în educația preșcolară încurajează și satisface nevoia copilului de contact fizic	1	2	3	4	5

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 19 – Grila de autoevaluare

Instrumentul 24 – Coaching

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

IRLANDASchimb de bună practică

Profesioniștii în educația preșcolară din diferite instituții de resort merg în vizită la o instituție preșcolară (în afara orelor), recunoscută pentru practică sa excepțională într-un anumit domeniu - de exemplu, o prestație excepțională în lucrul cu copiii în aer liber. Managerul le arată vizitatorilor dotările exterioare excelente ale grădiniței sale și explică vizitatorilor avantajele acestora atât pentru copii, cât și pentru educatori, povestindu-le întâmplări și ilustrându-le cu fotografii. Dialogul între colegii de breaslă pe un anumit domeniu de practică educațională ajută alți manageri și educatori să identifice acele elemente pe care le-ar pot prelua în cadrul propriei lor practici pedagogice și să găsească soluții la eventuale provocări cu care se pot confrunța. Această comunitate a celor din breasla educatorilor a fost inițiată și susținută de County Childcare Committee (comitetul local pentru îngrijirea copilului) și de un specialist în educația timpurie, din Irlanda. Feedback-ul primit de la Profesioniștii în educația preșcolară vizitatori este unul foarte pozitiv, iar unitatea preșcolară gazdă câștigă tot mai multă încredere profesională și aprecierea colegilor de breaslă.

INSTRUMENTUL 19 : JURNAL (CU PORTOFOLIU)

DOMENIUL DE CALITATE

Monitorizare și evaluare – Declarația 8 – Monitorizarea și evaluarea în interesul superior al copilului.

CE

Jurnal de observație, conceput să ajute Profesioniștii în educația preșcolară să reflecteze asupra practicilor lor educaționale și să adune informații utile pentru monitorizarea și transparentizarea învățării copiilor, evaluarea dezvoltării personale a copilului și a rezultatelor educaționale ale acestuia. Include proceduri de monitorizare non-formală, cum ar fi observarea continuă, documentarea experiențelor de învățare și de socializare ale copiilor, precum și evaluarea narativă a competențelor copiilor (de exemplu, portofolii) care au un impact pozitiv asupra rezultatelor copiilor.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să permită o evaluare bazată pe dovezi a practicilor educaționale, inclusiv abordarea nevoilor, competențelor și intereselor fiecărui copil
- Să monitorizeze, să urmărească și să documenteze valoarea și impactul practicilor, ca activitate de autoevaluare internă
- Să susțină practicile de evaluare, cu documentație de raportare oficiale, scrise și bazate pe fapte, care să dovedească părinților, familiilor comunității etc. progresul educațional al copiilor
- să consolideze competențele de evaluare ale personalului EICP, pentru perfecționarea practicilor de autoevaluare și pentru a face față cu succes evaluărilor și inspecțiilor școlare externe
- Să sprijine personalul - individual și ca echipă - în analiza practicilor lor didactic-pedagogice
- Să răspundă noilor provocări care sporesc potențialul și răspund nevoilor în schimbare ale fiecărui copil

GRUPURI VIZATE

Direct: Profesioniști în educația preșcolară, coordonatori pedagogici, copii

Indirect: personal EICP, părinți, aparținători și familii, factori de decizie politică și părți interesate relevante

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR: 0 - 6 ani

CÂND

Acest instrument este folosit zilnic sau săptămânal, pentru a înregistra și documenta activitățile educaționale și de îngrijire a copiilor, experiențele sociale, inclusiv evaluarea narativă a competențelor copiilor (Portofoliu), care servesc tranziției mai ușoară spre învățământul școlar¹³.

CUM

Monitorizarea sistematică, zilnică sau săptămânală, este înregistrată într-un "jurnal de bord", în care personalul, după ce a stabilit ce anume să consemneze în jurnal:

- 1) Descrie activitatea efectuată, cu comentarii despre diferitele reacții/tipuri de comportament și progrese înregistrate de copii.

¹³ The individual and group journals may be used by the team to evaluate their inputs and how they might progress individual or the group's learning and development.

- 2) Identifică modul în care activitățile au susținut procesul de învățare și dezvoltare și ce se poate face pentru a extinde sau îmbunătăți procesul de învățare și dezvoltare
- 3) Folosește jurnalul drept un instrument partajat între mai mulți profesioniști în educație preșcolară din cadrul unei instituții de resort. Fiecare educator face un comentariu pentru a îmbogăți învățarea și a contribui la munca în echipă.
- 4) Oferă o procedură clară și clară, care permite copiilor, părinților și familiilor să acceseze instrumentul (de preferință cel online) într-un mod care respectă viața privată a fiecărui copil.
- 5) Discută consemnările din jurnal pe plan intern, la ședințele periodice vizând evaluarea practicilor pedagogice și evaluarea învățării și dezvoltării personale a copilului.
- 6) Identifică și planifică îmbunătățiri și modificări care se impun, pe baza rezultatelor obținute/a rezultatelor dorite.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 7 – *Reflectând la dezvoltarea profesională*

Instrumentul 16 – *Documentare pedagogică*

Instrumentul 22 – *Evaluarea copilului*

REFERINȚE

Lithuanian experience: <https://www.ikimokyklinis.lt/index.php/biblioteka/vaiku-ugdymas/ikimokyklinio-amziaus-vaiku-pasiekimu-aprasas/19440>

INCSTRUMENTUL 22: EVALUAREA COPILULUI

DOMENIUL DE CALITATE

Monitorizare și evaluare – Declarația 8 – Monitorizarea și evaluarea în interesul superior al copilului.

CE

Informarea părinților despre competențele copilului prin raportare la grupa de vârstă în care se încadrează copilul.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să evalueze punctele forte, nevoile și provocările fiecărui copil, ținând cont de aptitudinile copilului și consolidându-le
- Să monitorizeze progresul copilului și să încurajeze părinții/apartinătorii să reflecteze asupra acestuia.
- Să sprijine părinții în evaluarea progresului copilului în procesul de învățare și dezvoltare.
- Să identifice noi provocări, care vizează potențialul și nevoile fiecărui copil.
- Să monitorizeze eficacitatea și impactul unei abordări educaționale individuale.

GRUPURI VIZATE

Direct: Profesioniști în educația preșcolară, coordonator pedagogic, părinți, familii, aparținători, copii

Indirect: factori de decizie politică de la nivel local, regional/național, institute de cercetări

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

La începutul anului școlar, la sfârșitul anului școlar și evaluare intermediară.

CUM

Evaluarea se face atât de către părinți, cât și de către educator.

- În funcție de *descrierea realizărilor copiilor preșcolari*, progresele fiecărui copil vor fi evaluate de către Profesorul în educație preșcolară și de către părinți, la începutul anului școlar.
- În funcție de rezultatele evaluării, Profesorul în educația preșcolară, în colaborare cu părinții, va crea un program de învățare individual pentru copil și pentru centrul EICP. Profesorul în educația preșcolară împreună cu părinții vor stabili obiectivele pentru anul școlar în curs.
- Profesorul în educația preșcolară va ajuta părinții să găsească zone de îmbunătățire, la care se va putea lucra și acasă.
- Evaluarea va fi efectuată de ambele părți: părinții și educatori, în primii ani.
- Evaluarea intermediară va fi efectuată de Profesorul în educația preșcolară, cu scopul de a monitoriza progresul copilului și a adapta programul educațional.
- La sfârșitul anului școlar, Profesorul în educația preșcolară și părinții vor analiza evaluarea generală a fiecărui copil și vor decide dacă obiectivele stabilite au fost atinse.
- În funcție de rezultate, Profesorul în educația preșcolară va identifica zone comune de îmbunătățire în lista de realizări a fiecărui copil și va modifica programa grădiniței pe anul viitor, pentru a acorda o mai mare atenție domeniilor de îmbunătățire.
- În cadrul unei întâlniri ad-hoc, toți Profesioniștii în educația preșcolară vor analiza rezultatele și le vor compara cu rezultatele altor grupe de copii.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 14 – Documentare pedagogică

Instrumentul 19 – Jurnal de bord (cu portofoliu)

INSTRUMENTUL 23: EVALUARE EXTERNĂ DE CĂTRE PĂRINȚI

DOMENIUL DE CALITATE

Monitorizare și evaluare – Declarația 7 – Monitorizarea și evaluarea generează informații la nivel local, regional și/sau național, necesare sprijinirii procesului de îmbunătățire continuă a calității politicilor și practicilor.

Declarația 8 – Monitorizarea și evaluarea în interesul superior al copilului.

CE

Colectarea sistematică de informații privind satisfacția părinților față de serviciile EICP livrate

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să stabilească un schimb sistematic de informații și feedback privind percepția părinților cu privire la calitatea generală a cadrului de EICP.
- Să țină cont de evaluarea calității de către părinți, ca principale părți interesate de serviciile EICP
- Să urmărească procesului de îmbunătățire a calității, printr-un mecanism bazat pe dovezi

GRUPURI VIZATE

Direct: Profesioniști în educația preșcolară, manageri EICP, coordonator pedagogic, părinți, familii, aparținători, copii

Indirect: factori de decizie politică de la nivel local, regional/național, institute de cercetări

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Cel puțin o dată pe an, de preferință la sfârșitul anului școlar.

CUM

At the end of the school year EICP managers provide a structured activity aimed at collecting parents' feedback on the overall quality of the EICP service. According to the context and the usual interactions among EICP settings, staff and parents, this activity could be in the form of a dedicated meeting, with discussion and/or a written questionnaire (also online) to be distributed to all the parents accessing the setting or via email, post.

La sfârșitul anului școlar, managerii EICP oferă o activitate structurată care vizează colectarea feedback-ului părinților cu privire la calitatea generală a serviciului EICP. În funcție de context și de interacțiunile obișnuite dintre centrele EICP, personal și părinți, această activitate poate lua forma unei întâlniri dedicate, cu discuții și/sau a unui chestionar scris (online, de asemenea) care să fie distribuit tuturor părinților care accesează setarea sau prin e-mail, poștă.

Este important să urmăriți procesul de înregistrare, inclusiv sesiunile de discuții de obținere de feedback, pentru identifica posibile îmbunătățiri, folosind abordarea bazată pe dovezi. După colectarea feedback-ului părinților, managerii EICP redactează un raport, pe care îl prezintă apoi personalului EICP, iar, în caz de comentarii critice din partea părinților, procedează la stabilirea de măsuri de remediere.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 2 – Carta Serviciilor

Instrumentul 7 – Reflectând la dezvoltarea profesională

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

ITALIA

Exemplu de formular de evaluare a satisfacției în domeniul calității, de distribuit părinților, familiilor, aparținătorilor

FIȘA n. _____

DATA: _____

Grădinița:

Servicii educaționale

ID	Element evaluat	Evaluare
1	Profesionalismul și disponibilitatea Profesioniștilor în educația preșcolară.	 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☹️ ☺️ 😊 Nesatisfăcut Parțial satisfăcut Satisfăcut
2	Activități educative, recreative.	 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☹️ ☺️ 😊 Nesatisfăcut Parțial satisfăcut Satisfăcut
3	Comunicarea cu managementul și/sau persoana de contact din unitate.	 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☹️ ☺️ 😊 Nesatisfăcut Parțial satisfăcut Satisfăcut
4	Calendar și orar de funcționare.	 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☹️ ☺️ 😊 Dissatisfied Average Satisfied
5	Adecvarea tarifelor în raport cu serviciile livrate.	 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☹️ ☺️ 😊 Nesatisfăcut Parțial satisfăcut Satisfăcut
6	Calitatea produselor și materialelor de igienă bebeluși (scutece, creme, detergenți etc.).	 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ☹️ ☺️ 😊 Nesatisfăcut Parțial satisfăcut Satisfăcut

Propuneri și comentarii:

Servirea mesei

ID	Aspect evaluat	Evaluare
----	----------------	----------

1	Profesionalismul și eficiența personalului de la bucătărie (bucătari-ospătari).	<p>0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>Nesatisfăcut Parțial satisfăcut Satisfăcut</p>
2	Calitatea și varietatea meniurilor.	<p>0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>Dissatisfied Average Satisfied</p>
3	Curățenia spațiilor și a dotărilor.	<p>0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>Dissatisfied Average Satisfied</p>
Comentarii și sesizări:		

REFERINȚE

EN ISO 9004:2009 - Managing for the sustained success of an organisation — A quality management approach, 8 Monitoring, measurement, analysis and review, 8.3 Measurement

GUVERNARE & FINANȚARE

DOMENIUL GUVERNARE diferă de celelalte DOMENII ALE CALĂTĂȚII, deoarece se referă la modul în care responsabilitatea globală pentru sistemul de educație și îngrijire preșcolară dintr-o țară este împărțit între diferite niveluri de guvernare (național, regional, local) și la mecanismele instituite pentru coordonarea și corelarea acestor responsabilități. Este recunoscut faptul că performanța sistemului EICP nu este responsabilitatea exclusivă a unui singur serviciu, dar este, cu siguranță, dependent de un sistem legislativ matur și responsabil. Instrumentele prezentate în această secțiune a Setului de instrumente constituie surse de inspirație, care pot deveni modele pentru un sistem de guvernare matur, ușor de aplicat și stimulat de servicii/susținători cu un înalt nivel de motivație în căutarea unui sistem de calitate pentru sectorul EICP.

Principalele cerințe care trebuie îndeplinite pentru a oferi copiilor un parcurs deschis, liniar și continuu de învățare de-a lungul vieții, care examinează nu doar sfera personală, ci și climatul în care trăiesc aceștia, promovând cunoașterea și respectul, sunt susținătorii care împărtășesc atât obiective, cât și modele de managementul.

Coordonarea serviciilor de îngrijire a copiilor, creând condițiile pentru un parcurs educațional continuu, este o alegere care ține de atitudinea pedagogică și care vizează construirea unui sistem educațional timpuriu, atent la diversele nevoi ale tuturor părților interesate.

Aceste responsabilități la nivel local sunt încredințate Coordonatorului de servicii/Liderului pedagogic (Instrumentul 26), care are rolul de a sprijini profesionalismul educațional al echipei și de a promova comunicarea și implicarea familiilor.

În funcție de sistemul local sau regional și de disponibilitatea fondurilor, modelul ideal ar fi crearea unei rețele de coordonatori de servicii/lideri pedagogici, fiecare lucrând cu un număr de centre EICP. Pe lângă sprijinirea centrelor EICP individuale, ar exista oportunități ca rețelele EICP să se conecteze între ele, promovând, de asemenea, o legătură între toate agențiile și profesioniștii care lucrează cu și pentru copii și familii. Rețeaua de coordonatori de servicii/lideri pedagogici poate, de asemenea, să acționeze ca un susținător fervent în atragerea de resursele locale și regionale suplimentare pentru centrele EICP și impulsivarea schimbărilor politice naționale în domeniul EICP.

Îndrumătorul (coach) (Instrumentul 24) este o resursă prețioasă, deoarece este un nucleu de competență și profesionalism, oferind ocazii de reflecție și dezvoltare culturală; îndrumătorul stabilește obiectivele de monitorizare, calificare, promovare și supraveghere, la o scară care depășește granițele unui singur context EICP.

În acest cadru, coordonatorii de servicii/liderii pedagogici pot, de asemenea, să definească un obiectiv suplimentar privind Continuitatea sau Tranziția Educațională (Instrumentul 25), creând o abordare colaborativă a tuturor serviciilor asociate, deci nu numai cu diferitele tipuri de furnizori de servicii preșcolare și școlare, ci și cu toate celelalte servicii care contribuie la dezvoltarea copiilor (sănătate, bunăstare, protecția drepturilor, sprijin pentru părinți, participarea comunității).

În cadrul serviciilor EICP de calitate, tot personalul are responsabilitatea de a promova și de a împărtăși proiecte educaționale menite să sensibilizeze și să dezvolte respectul copilului față de mediu, sporind astfel dezvoltarea holistică,

INSTRUMENTUL 24: COACHING

DOMENIUL DE CALITATE

Guvernare și finanțare – Declarația 9 – Părțile interesate din sistemul EICP înțeleg clar care sunt rolurile și responsabilitățile lor comune și știu că au datoria de a colabora cu organizațiile partenere.

CE

Activitatea de coaching cu implicarea mai multor părți interesate, cuprinzând autoritatea publică responsabilă cu educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică (de la nivel local, regional sau național - în funcție de normele fiecărei țări), universități, uniuni relevante, servicii publice și private de educație și îngrijire a preșcolarilor și organisme de finanțare.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să ofere asistență specializată și coaching centrelor EICP, astfel încât acestea să răspundă îmbunătățirilor de calitate necesare în cadrul EICP
- Să susțină Dezvoltarea Profesională Continuă (CPD) a personalului EICP, în funcție de nevoile care apar și ca răspuns la contextele în continuă schimbare.
- Să coordoneze și să supravegheze practicile adoptate de serviciile EICP pentru monitorizarea și evaluarea conformității cu cerințele de acreditare/autorizare existente, precum și cu practicile și îmbunătățirile privind calitatea și progresul calității.

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația preșcolară, personal EICP, sindicate și organisme de finanțare naționale

Indirect: părinți, aparținători și familii, toți practicienii și toate autoritățile publice implicate în serviciile de educație și îngrijire preșcolară (i.e., pediatri, asociații ale voluntarilor, asociații ale părinților etc.)

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Acest instrument este destinat contextelor EICP mature, în care cerințele esențiale de calitate sunt deja bine stabilite și convenite de comun acord de către toate părțile interesate relevante. Instrumentul vine în sprijinul îmbunătățirii permanente a serviciilor EICP. Coaching-ul ar trebui să oferit pe tot parcursul anului, în funcție de nevoile specifice. Sunt necesare aproximativ 4 întâlniri de coaching pe an.

CUM

Autoritatea publică (AP) responsabilă, în parteneriat cu universitatea locală, finanțează lansarea unei cereri de oferte publice, în vederea unei intervenții de coaching care se adresează tuturor centrelor publice și private de EICP din regiunea respectivă. Participarea furnizorilor de EICP este gratuită, iar coach-ul este retribuit pentru serviciile sale. Printre avantajele de care personalul participant va beneficia în urma coaching-ului se numără dezvoltarea competențelor, mecanismelor și practicilor de asigurare a calității, schimbul de bune practici, schimbul de cunoștințe și îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

AP răspunde de coordonarea intervenției de coaching și de propunerea unor subiecte ample de dezbateri. Acesta poate acționa ca organism coordonator, supervizând procesul de învățare reciprocă și îmbunătățirea calității, în funcție de rezultatele scontate și de contextul de EICP, precum și la nivel comunitar.

Responsabilitatea coach-ului este de a înregistra întregul proces de dezvoltare, redactând procese verbale pentru fiecare întâlnire, atribuirea de sarcini unităților EICP participante, pentru a urmări procesul și rezultatele acestuia.

Rolul autorităților publice ar putea fi înlocuit de alte tipuri de organizații de sprijinire a EICP, anticipând recunoașterea și eventuala participare a AP.

Planul de activitate pe care coach-ul îl stabilește și îl comunică participanților poate include următoarele etape

- 1) Harta unităților EICP din regiune, prin definirea și completarea unui formular de identificare;
- 2) Formalizarea relației dintre coach și unitățile EICP cartografiate, între acestea din urmă și între unitatea EICP și toți ceilalți profesioniști care au legătură directă și indirectă cu copiii de vârstă preșcolară (adică: bibliotecii, asociații de voluntari, servicii de sănătate publică, pediatri), sub forma unui acord scris și semnat de părți;
- 3) Identificarea și analiza necesităților de formare și dezvoltare profesională a Profesioniștilor în educația preșcolară, în vederea planificării și desfășurării unor cursuri adecvate, bazate pe recomandările coach-ului sau ale altor specialiști (sprijin psihopedagogic, instrumentele de management al calității etc.);
- 4) schimbul de bune practici între instituții EICP și toate celelalte părți interesate cheie, pentru a spori competențele și aptitudinile practicienilor, precum și pentru a disemina o cultură a calității;
- 5) crearea de instrumente și acțiuni de comunicare dedicate interne și externe (adică crearea și actualizarea de website-uri, grupuri WhatsApp, pagină/grup Facebook etc.);
- 6) Planificare anuală/bianuală, organizarea și livrarea de diverse inițiative, în conformitate cu analiza nevoilor (punctul 3);
- 7) Raportarea inițiativelor financiare și de management realizate și planificarea unor noi inițiative, în conformitate cu ciclul PDCA (PLAN-DO-CHECK-ACT)

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 4 – Analiza și planificarea nevoilor

Instrumentul 19 – Grilă de autoevaluare

Instrumentul 20 – Evaluarea colegială în cadrul sistemului de EICP

Instrumentul 26 – Coordonator Servicii/Leader Pedagog

ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI

IRLANDA

Următoarele forme de asistență sunt disponibile pentru instituțiile EICP finanțate de la bugetul de stat (Departamentul pentru Copii și Tineret):

City/County Childcare Committees (CCCs) (comitete orășenești/județene de îngrijire a copiilor) și Voluntary Childcare Organisations (VCOs) (Organizațiile de voluntariat pentru îngrijirea copiilor) colaborează la nivel local și național, sprijinind peste 4.400 de furnizori de servicii de educație și îngrijire a copiilor preșcolari să îmbunătățească calitatea serviciilor oferite. CCC-urile și VCO-urile oferă sprijin și formare furnizorilor de servicii EICP și promovează în mod activ adoptarea și aplicarea unor regulamente-cadru naționale, concepute să îmbunătățească calitatea serviciilor furnizate. Pobal ajută CCC-urile și VCO-urile să colaboreze, prin găzduirea unui portal web de

colaborare, pentru ca toate organizațiile să împărtășească informații și să colaboreze între ele; prin gestionarea și găzduirea de reuniuni naționale de gestionare și coordonare; prin efectuarea de analize, schimbul de informații și sprijinirea organizațiilor în activitatea de organizare și planificare a colaborării dintre ele.

Comitetele orășenești și județene pentru îngrijirea copilului

Treizeci și trei de comitete de îngrijire a copiilor sunt finanțate de Departamentul pentru Copii și Tineret (DCYA), comitete care acționează ca agent local pentru DCYA, în administrarea aspectelor legate de programele naționale de educație și îngrijire a copiilor mici. CCC-urile sunt adesea primul punct de contact, atât pentru părinți, cât și pentru furnizorii de servicii de îngrijire a copiilor, în încercarea acestora de a accesa una sau alta din multitudinea de inițiative de îngrijire și educare timpurie a copiilor (de exemplu, CETS, ECCE, CCS, granturi pentru copii). Fiind foarte dedicate și informate, CCC-urile sunt foarte bine poziționate pentru a sprijini dezvoltarea și susținerea educației timpurii și a serviciilor de îngrijire a copiilor mici la nivel local, care să răspundă nevoilor reale ale părinților și copiilor din regiune.

Serviciul de promovare a calității Better Start Quality Development Service

Este o inițiativă națională a Departamentului pentru Copii și Tineret (DCYA), de a promova o abordare națională integrată a îmbunătățirii calității în sistemul de EICP, destinată copiilor cu vârsta de la zero la șase ani din IRLANDA. Serviciul coordonează și extinde varietatea largă de forme de asistență și servicii deja furnizate prin intermediul Comitetele Orășenești și Județene pentru Îngrijirea Copiilor și al Organizațiilor de Voluntariat pentru Îngrijirea Copiilor

Instituțiile EICP sunt sprijinite să adere atât la Programul curricular-cadru (Aistear), cât și la Cadrul Național de Calitate (Síolta), prin serviciul național de mentorat, finanțat de departamentul Educație și Competențe, din cadrul guvernului central.

Inițiativa națională Aistear Síolta (NASI) este un proiect pilot lansat în prima jumătate a anului 2017. Scopul inițiativei este de a sprijini Profesioniștii în educația preșcolară să-și dezvolte și aprofundeze cunoștințele și abilitățile în ceea ce privește planificarea și documentarea curriculumului lor, pe baza Curriculei Naționale pentru Învățământul Preșcolar (Aistear). Acest program a fost livrat la nivel național unui număr de 162 de centre EICP, cu ajutorul a 27 de mentori naționali, și este în prezent în curs de analiză.

REFERINȚE

Pobal Website (2017) available at:

<https://www.pobal.ie/FundingProgrammes/EarlyEducationandChildcare/Pages/CCCs.aspx>

Pobal Website (2017) available at:

<https://www.pobal.ie/BetterStart/Pages/Home.aspx>

INSTRUMENTUL 25: CONTINUITATE EDUCAȚIONALĂ ORIZONTALĂ ȘI VERTICALĂ (TRANZIȚIE)

DOMENIUL DE CALITATE

Guvernanță și finanțare - Declarația 9 - Părțile interesate din sistemul EICP împărtășesc o viziune clară privind rolul și responsabilitățile lor și sunt conștiente de datoria lor de a colabora cu organizații partenere.

CE

Continuitatea procesului educațional, care conduce la învățarea pe tot parcursul vieții, necesită o abordare logică și consecventă, pornind de la învățarea și dezvoltarea timpurie a copiilor, și care pune accentul pe abilitățile deja dobândite de copil și respectă demnitatea educațională a fiecărei școli și dinamica diverselor roluri și funcții ale acestora. Continuitatea educațională oferă un curs de învățare organic și complet, care are ca scop promovarea unei dezvoltări articulate și multidimensionale a subiectului. Școala, familia și societatea sunt chemate să susțină un parcurs de învățare integrată, în care acțiunile se consolidează reciproc. În instituțiile de învățământ, continuitatea educațională se realizează în două direcții paralele, care, uneori, se intersectează între ele:

- Continuitate orizontală: este înțeleasă ca înțelegerea oricărei inițiative care implică familia și contextul social/instituțional al regiunii.
- Continuitate verticală: înseamnă punerea în aplicare a unui model educațional coerent între diferitele instituții de îngrijire/educație a copiilor din regiune.

Toți cei care iau parte la sistemul EICP trebuie să aibă o viziune clară și comună asupra rolului și responsabilităților lor și să fie conștienți de faptul că sunt obligați să colaboreze cu organizațiile partenere. Prin urmare, este necesar să se regândească configurația instituțională tradițională, dintr-o perspectivă axată pe copil și pe familia sa, depășind diferența conceptuală tradițională între serviciile de îngrijire a copilului și serviciile educaționale în intervențiile de învățare timpurie a copilului. Serviciile de îngrijire și de educație a copiilor ar trebui să utilizeze abordări pedagogice care să integreze aceste două componente în practici dinamice, implicând toate organizațiile responsabile de bunăstarea și educația copilului, din cadrul comunității.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să împărtășească idei și practici
- Să deschidă dialogului profesional între unitățile EICP, școli și comunități
- Să stimuleze cunoașterea reciprocă
- Să pună bazele elaborării și implementării unor proiecte educaționale coerente și partajate, care se desfășoară într-un cadru comun

GRUPURI VIZATE

Direct: Profesioniști în educația preșcolară, copii, coordonator pedagogic (coach), universități
Indirect: părinți, aparținători, familii

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Cuvântul "continuitate" exprimă ideea de progres de-a lungul timpului, astfel că este de așteptat ca acest instrument comun de lucru să fie implementat pe tot parcursul anului, acordând o atenție deosebită fazei de proiectare, fază care, de obicei, coincide cu începutul anului școlar.

CUM

Continuitatea educațională implică crearea de alianțe participative cu toți actorii implicați:

- A) Comunicarea între de și coordonarea acțiunilor diferitelor servicii din zonă, de ex. servicii sociale și de sănătate.
- B) Colaborarea interprofesională dintre Profesioniștii în educația preșcolară și profesori, de ex. organizarea de inițiative și evenimente comune în zonă;
- C) activități desocializare, cu participarea diferitelor organizații prezente în localitate, de ex. asociații ale medicilor pediatri, biblioteci

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE**ALTE RESURSE/BUNE PRACTICI****ITALIA**

Intervenția numită Network Pedagogical Coordination (coordonare pedagogic în rețea) concepe un proiect de continuitate educațională între diferitele niveluri de învățământ din teritoriu, adoptând o perspectivă comună asupra coerenței intervențiilor educaționale, eficienței organizaționale și managementului, la nivelul întregului personal educațional implicat.

Destinatarii intervenției: Creșe - grădinițe - școli primare - școli secundare.

La începutul anului școlar sunt programate întâlniri la care se stabilesc fazele de proiectare și verificare a proiectelor (septembrie-mai). Coordonatorul pedagogic stabilește un obiectiv și modalitățile de realizare a acestuia.

De obicei, numărul vizitelor la diverși parteneri se organizează astfel încât să permită utilizarea în comun a spațiilor, schimbul de activități și promovarea interacțiunilor între copii și adulți. În timpul întâlnirilor, se dezbate diverse idei și practici de lucru, și se organizează ateliere practice. Pentru reușita proiectului, este de dorit să se prezinte căi de formare comune, pentru cadre didactice calificate, provenind de la diverse niveluri de învățământ.

REFERINȚE

<https://www.education.ie/en/Publications/Education-Reports/Final-Review-of-Occupational-Role-Profiles-in-Early-Childhood-Education-and-Care.pdf>

http://www.tusla.ie/uploads/content/Meitheal_Parents_Information_Leaflet.pdf

Educational continuity 0-6. The relationship between the nest and the school of childhood (E. Catarsi)

Acts of the Conference. Books in play, June 2011, (E. Catarsi)

I also go to school; the first days with mom and dad. Editions Kite 2010 (P. Milani, L. Gialma)

INSTRUMENTUL 26: COORDONATOR SERVICII/LEADER PEDAGOGIC

DOMENIUL DE CALITATE

Guvernare și finanțare - Declarația 9 Părțile interesate din sistemul EICP împărtășesc o viziune clară privind rolul și responsabilitățile lor și sunt conștiente de datoria lor de a colabora cu organizații partenere.

CE

Coordonatorul pedagogic/liderul pedagogic este un profesionist care are, de preferință, o diplomă de licență în îngrijirea și educația timpurie a copiilor sau o diplomă echivalentă. Liderul pedagogic are un rol influent în inspirarea, motivația, afirmația și, de asemenea, în provocarea sau perfecționarea metodologiei și practicii pedagogice a Profesioniștilor în educația preșcolară. Este vorba de un demers comun de cercetare, care implică reflecții asupra importanței muncii pe care Profesioniștii în educația preșcolară o desfășoară cu copiii și familiile acestora. Coordonatorul de servicii/liderul pedagogic colaborează cu Coordonatorul de rețea/Managerul furnizorului de servicii. Este un proces reciproc, în care liderul pedagogic care joacă un rol esențial în îndrumarea, orientarea și sprijinirea furnizării de servicii de îngrijire și educație de calitate, în fiecare centru EICP.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să conducă și să faciliteze dezbateri reflectivă despre practică
- Să conducă procesul de asigurare a calității practicii didactice
- Să monitorizeze și să evalueze calitatea și documentarea experiențelor
- Să susțină, să ghideze și să monitorizeze activitățile unităților EICP
- Să observe interacțiunile dintre copii și Profesioniști în educația preșcolară, formulând sugestiile care se impun
- Să asigure oportunități de formare profesională, adaptate specificului locului de muncă și Profesioniștilor în educația preșcolară
- Să abilitizeze și să încurajeze
- Să implice familiile și comunitatea locală în programul educațional
- Să documenteze și să promoveze metode și proiecte inovatoare
- Să lucreze cu alți Profesioniști în educația preșcolară, cum ar fi terapeuți ocupaționali, logopezi etc.
- Să analizeze modul în care programul educațional poate fi adus mai aproape de comunitate, prin colaborarea cu serviciile comunitare și grupurile marginalizate

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația preșcolară

Indirect: copii, părinți și familii, servicii comunitare, factori de decizie politică

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Coordonatorul de servicii/Liderul pedagogic își îndeplinește funcția prin întâlniri săptămânale cu managerul de servicii și echipa de cadre didactice. Sarcinile solicitate de coordonatorul de servicii/liderul pedagogic diferă, de regulă, în funcție de mărimea unității, de ex. numărul de camere, numărul de Profesioniști în educația preșcolară ai unității și numărul de copii înscriși în unitate. Liderul pedagogic va lua în considerare și factori precum dotări, resurse și considerente de ordin operațional în schițarea nevoilor fiecărei unități.

În plus, coordonatorul/liderul pedagogic organizează întâlniri periodice cu părțile interesate principale și cu autoritățile relevante din zonă.

CUM

Răspunderea globală pentru numirea și prestația liderului pedagogic revine managerului unității furnizoare de EICP. Cu toate acestea, municipalitățile/administrațiile locale, separat sau în asocieri, în parteneriat cu și cu consultarea managerilor serviciilor EICP, supervizează muncă și responsabilitățile liderului pedagogic. Pentru a asigura o prestație eficientă și o distribuție uniformă a volumului de muncă, este recomandabil ca liderului pedagogic să i se atribuie un număr adecvat de servicii, cu care să lucreze și pe care să le evalueze periodic, pentru a asigura astfel că nevoile fiecărui serviciu EICP sunt îndeplinite.

Cerințe privind calificarea Liderului Educațional:

- Calificare și experiență adecvate
- Abordabil și flexibil
- Cunoștințe de teorie, pedagogie și medii de învățare relevante
- Calificat ca mentor și capabil să înțeleagă abilități și stiluri de învățare diferite
- Cunoștințe despre Standardele naționale de calitate și reglementare
- Practici moderne, bazate pe modele demne de urmat, prin tehnici de observare și interacțiuni de calitate cu copiii.
- Capacitatea de a lucra în parteneriat cu familiile, prin întâlniri regulate, dacă este necesar.
- Capacitatea de a promova importanța și calitatea educațională a serviciilor livrate (acțiuni comunitare: seminarii, conferințe, evenimente etc.)

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 18 – *Mentorat în monitorizare și evaluare*

Instrumentul 24 – *Coaching*

INSTRUMENTUL 27: PREMIUL GRĂDINIȚA VERDE

CE

Instituirea unui premiu anual, intitulat “Grădinița verde”, decernat centrelor EICP ale căror program pedagogic include educație sistematică în domeniul sustenabilității, ca practică zilnică.

OBIECTIVE

- Să influențeze pozitiv gradul de conștientizare și de apreciere a copiilor față de mediul lor înconjurător
- Să ofere oportunități în care copiii pot explora și deveni conștienți de rolul lor în contribuția la mediul natural
- Creșterea vizibilității conceptului de “grădiniță verde”, pentru a lărgi impactul direct și indirect al educației ecologice
- Promovarea și integrarea principiilor durabilității în educația copiilor preșcolari

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația preșcolară, copii, factori de decizie politică

Indirect: părinți, familii

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPILOR : 3 – 6 ani

CÂND

Anual, conform calendarului de decernare a premiului

CUM

To become a green kindergarten, the EICP setting should foster relationships with the surrounding community. Pentru a dobândi statut de grădiniță verde, centrul EICP trebuie să promoveze relațiile sale cu comunitatea înconjurătoare. Este esențial ca Profesioniști în educația preșcolară și conducătorul organizației să fie implicați, pasionați și motivați. Angajamentul tuturor celor care îi asistă în mod direct în activitatea lor este de asemenea important (asistenți, asistente medicale, personal administrativ, mecanici, personalul menajer, grădinari etc.). Proprietarul (municipalitate, fundație, biserica etc.), precum și părinții înșiși pot participa la această inițiativă. Relațiile de colaborare contribuie indirect la oportunitățile copilului de a învăța și de a înțelege lumea înconjurătoare.

Stabilirea unei proceduri oficiale de depunere a candidaturilor de către unitățile EICP care doresc să se califice pentru decernarea titlului de “grădiniță verde”. Procesul de înscriere constă într-o componentă de autoevaluare, prin care grădinițele au posibilitatea de a identifica noi arii de îmbunătățire a activității lor. Unitatea EICP trebuie să realizeze un scenariu de referință, pentru a înțelege cum se poziționează față de criteriile de eligibilitate. După aceea, realizarea unei autoevaluări este absolut esențială în acest proces. Pe baza planificării acțiunilor, unitatea EICP va continua să lucreze asupra domeniilor identificate ca având o contribuție importantă la sprijinirea copiilor în a se implica în comunitate și în protejarea mediului înconjurător.

Unitățile EICP trebuie să respecte următoarele cerințe/criterii:

Filozofia de bază

1. Unitatea EICP trebuie să ofere un mediu de învățare care să încurajeze și să practice jocurile, explorarea, relațiile comunității și activitățile în aer liber

Obiective și activități aferente locale

2. Declarațiile de misiune și planurile strategice ale organizațiilor locale și regionale, ONG-urilor, instituțiilor partenere și asociațiilor de părinți sunt luate în considerare în elaborarea obiectivelor stabilite.
3. Protecția mediului natural local este prioritară în definirea obiectivelor și sarcinilor (adică protecția copacilor, gestionarea și reciclarea deșeurilor, promovarea unei alimentații sănătoase, conservarea energiei etc.).

Activitate pedagogică, metodologie

4. Planificarea și implementarea activităților pedagogice se fundamentează pe principiile și tematicile educației ecologice.
5. Oportunitățile și experiențele se bazează pe joc și alocă suficient timp pentru ca copiii să exploreze, să gândească și să se joace în mediul natural.
6. Toți copiii trebuie să aibă acces egal la program, indiferent de vârstă, capacitate sau mediul din care provin.
7. Sunt prezente materiale didactice convertibile (open-ended), creând un mediu de învățare bazat pe dreptul copilului de a juca, de a avea o voce și de a alege în chestiuni care îi privesc.

Patrimoniu

8. Explorarea patrimoniului local, cu implicarea părinților; accent special pe celebrarea sărbătorilor ecologice de importanță locală (adică ziua mondială a apei, în zonele situate în vecinătatea cursurilor de apă naturale, ziua păsărilor și a copacilor, în cazul grădinițelor situate în vecinătatea pădurilor și a munților).

Personal

9. Membrii personalului sunt familiarizați cu conceptul de sustenabilitate, și acest concept este reflectat de toate activitățile unității de preșcolari; personalul constituie un exemplu pozitiv de stil de viață sănătos și grijă pentru mediu.
10. În mod regulat, personalul grădiniței participă la cursuri de formare continuă în domeniul educației ecologice.

Infrastructură, echipamente, gestionarea deșeurilor

11. Interiorul grădiniței este amenajat în așa fel încât să promoveze un stil de viață sănătos și să promoveze grija față de mediu (mobilier ieftin, practic și fabricat din materiale naturale).
12. Fiecare cameră este personalizată, este ornamentată cu plante și are colecție de comori naturale, iar copiii au singuri grijă de plante și chiar de animale (sub supraveghere și respectând normele de sănătate și siguranță).
13. În curtea grădiniței nu sunt plante alergene și otrăvitoare; grădinița are grădină de legume, de flori și de plante, stânci artificiale, un iaz etc., unde copiii pot învăța cum să folosească unelte de grădinarit.
14. Echipamentul de joacă este fabricat din materiale ecologice; curtea are umbrare și țâșnitori de apă pentru copii.
15. Grădinița este dotată cu sisteme eficiente și ecologice de alimentare cu energie electrică, apă și căldură, și acestea respectă strict normele de sănătate și siguranță.
16. Există containere pentru colectarea selectivă a deșeurilor nepericuloase.
17. Hârtia de ambalaj uzată se colectează separat, astfel încât copiii să o poată refolosi (origami, desene etc.).
18. Conducerea grădiniței acordă prioritate funcționării ecologice și eficiente din punct de vedere energetic a unității.
19. Furnizorii de servicii EICP sunt la curent cu publicațiile și notățile din domeniul educației ecologice și influențează, de asemenea, obiceiurile și opțiunile de stil de viață ale copiilor și ale

părinților acestora, astfel încât aceștia să devină consumatori sensibili la problemele de mediu și membri responsabili ai comunității locale

Comunicare

20. Există o comunicare permanentă și activă între grădiniță și părinți, membrii comunității locale, organizațiile partenere și alte instituții de învățământ; colaborarea și parteneriatul sunt cultivate în scopul promovării protejării mediului și a naturii.

Technically speaking, every kindergarten that complies with the above procedure and implements its pedagogical program with commitment and care can be said to be carrying out “green kindergarten” tasks.

Practic, se poate spune că orice grădiniță care respectă criteriile de mai sus și își implementează programul pedagogic cu dedicare și atenție, îndeplinește sarcini de “grădiniță eco”.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 14 – *Curriculum în domeniul educației ecologice*

REFERINȚE

<https://greenschoolsIRELANDA.org/>

DOMENIU COMUN

Acest domeniu comun are scopul de a pune la îndemână câteva instrumente suplimentare, proiectate să ajute unitățile și cadrele unităților EICP să își perfecționeze competențele și abilitățile necesare pentru a adopta o abordare de tip Managementul Calității Totale. Motivul care sta la baza acestui demers este de a încuraja mentalitatea managerială în domeniul calității, în rândul profesioniștilor din domeniul EICP, care posedă competențele specifice și tehnice (pedagogie, bunăstarea copiilor, curriculum bazat pe jocuri etc.), și nu și competențele de care au nevoie pentru a fi capabili să adopte sistematic proceduri și practici de management al calității.

Aceste instrumente suplimentare sunt preluate și adaptate din diferite sectoare profesionale, iar utilizarea lor contribuie la dezvoltarea capacității personalului EICP de a institui și/sau dezvolta sisteme de management al calității în unitățile EICP.

Astfel, instrumentele descrise au capacitatea de a promova o perspectivă comună și un dialog constructiv între diferiții profesioniști din sectorul educației, precum și cu toți actorii relevanți din domeniul EICP, cum ar fi factori de decizie politică, părinți, familii și aparținători, servicii sociale și de sănătate locale, psihologi, pediatri etc.

Personalul din cadrul instituțiilor EICP poate beneficia de adaptarea acestor instrumente, deoarece acestea le dau posibilitatea de a aborda dintr-o perspectivă mai obiectivă și managerială a calității și a managementului calității, care pornește de la specificul sectorului, căutând totodată practici mai eficiente și orientate către rezultate.

Mai precis, aceste instrumente suplimentare sunt:

- *Planificarea și monitorizarea bugetară (Instrumentul 28), pentru a sprijini planificarea și gestionarea resurselor financiare;*
- *Abordarea Leadership Participativ (Instrumentul 29) pentru consolidarea competențelor de conducere și dezvoltarea simțului proprietății în rândul personalului*
- *Promovarea Ciclul PDCA (Instrumentul 30), metoda Plan-Do-Check-Act, ca fundament al fiecărui sistem de management al calității*
- *Obiective SMART (Instrumentul 31), instrument pentru definirea obiectivelor Specifice, Măsurabile, Realizabile, Realiste și Temporale;*
- *Analiza SWOT (Instrumentul 32), pentru identificarea și a explorarea Punctelor forte, Punctelor slabe, Oportunităților și Vulnerabilităților unității EICP;*
- *Acțiune educațională de succes (Instrumentul 33), o metodologie pentru acțiuni în colaborare*

INSTRUMENTUL 28: PLANIFICAREA ȘI MONITORIZAREA BUGETULUI

DOMENIUL DE CALITATE

Domeniu comun

CE

Instrument destinat gestionării financiare a unității EICP; ajută la planificarea și programarea obiectivelor economice și poate oferi diverse modalități pe termen lung și pe termen scurt de susținere a opțiunilor de investiții.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să furnizeze informații bazate pe evidențe, referitoare la centrele de cost ale serviciului
- Să identifice provocările/problemele economice și financiare ale unității de EICP și să găsească soluții
- Să detecteze și să recunoască driverele de eficiență ai unui serviciu și atuurile managementului
- Să monitorizeze sănătatea și tendințele economico-financiare ale serviciului
- Să estimeze pragul de rentabilitate al serviciilor de EICP noi

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri

Indirect: Profesioniști în educația preșcolară, familii și comunitatea locală

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Acest instrument poate fi folosit oricând un manager de unitate EICP trebuie să calculeze costurile serviciului; este recomandabil ca acest calcul să se facă înainte ca unitatea să înceapă să funcționeze și apoi de două ori pe an, pentru a elabora prognoza economică și a permite monitorizarea regulată a costurilor.

CUM

Crearea unei baze de date de gestionare a unității EICP (ex., tabele Excel), care să conțină documente actualizate cu toate informațiile financiare ale unității, pe baza cărora să se poată stabili un buget total sau centre de cost. Prezentăm mai jos câteva din elementele principale care trebuie monitorizate prin intermediul instrumentului de planificare bugetară:

- costuri fixe (personal, cheltuieli generale ale instituției etc.)
- venituri (taxe, fonduri publice, fonduri alocate pe proiecte etc. ...)
- costuri excepționale
- etc.

Conducerea, cu sprijinul personalului (dacă este necesar), culege și introduce regulat date analitice în baza de date, pentru a asigura exactitatea rezultatelor finale.

Acest instrument poate fi adaptat la specificul individual al unității EICP și poate fi prezentat unui consultant financiar, urmând să fie validat sau modificat pe baza recomandărilor consultantului.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

INSTRUMENTUL 29: METODA LEADERSHIP-ULUI PARTICIPATIV

DOMENIUL DE CALITATE

Domeniu comun

CE

Introducerea spiritului de leadership în locul spiritului managerial, în scopul sporirii calității serviciilor

OBIECTIV PRINCIPAL

- Să promoveze abordarea de tip leadership în activitatea de zi cu zi a unităților EICP, pentru a dezvolta spiritul proprietății în rândul angajaților și a asigura nivelul de calitate dorit atât de către angajați, cât și de utilizatori

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri

Indirect: personal EICP. Părinți/familii/aparținători, comunitate

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Proces continuu, introdus la începutul anului școlar.

CUM

Cele 5 elemente ale unei abordări de tip leadership (adaptate pentru EICP după Principiile Wallace (2000))

1. Conturarea unei viziuni privind succesul, pentru toți copiii și părinții, bazată pe standarde înalte.
2. Crearea unui climat favorizant pentru educație, în care predomină securitatea, spiritul de cooperare și alte principii de interacțiune fructuoasă.
3. Cultivarea spiritului de leadership, astfel încât profesorii și alte persoane adulte să-și asume rolurile lor în conturarea viziunii școlare.
4. Îmbunătățirea mediului fizic, social și mintal, care să permită Profesioniștilor în educația preșcolară și altor angajați din unitatea EICP să lucreze cât mai eficient posibil, iar copiilor să-și valorifice întregul potențial.
5. Gestionarea personalului, datelor și proceselor, pentru a urmări activitățile desfășurate și rezultatele obținute și pentru a stimula progresele școlare.

Elementele de bază ale abordării de tip leadership sunt cei 4 C:

- Critică
- Comunicare
- Colaborare
- Creativitate

Abordarea de tip leadership se poate aplica în 7 pași:

Pasul 1: Adoptarea unei viziuni proprii

În acest pas, trebuie să priviți imaginea de ansamblu: care sunt principalele provocări ale vremurilor noastre și care credeți că ar fi provocările cu care copiii care vă frecventează unitatea se vor confrunta în viața lor școlară și ca viitori adulți? Pentru a vă construi o viziune proprie, trebuie să căutați și să citiți studii privitoare la modul în care educația timpurie a copiilor îi poate ajuta mai bine pe copii să facă față provocărilor, apoi să vă construiți viziunea în funcție de modul în care copiii pot fi sprijiniți în acest sens.

Pasul 2: Crearea unui consens comunitar privitor la cei patru C

În acest pas, vă planificați să începeți o dezbatere la nivelul comunității, privind viziunea dvs. asupra educației secolului XXI. Acest lucru este esențial pentru leadership și partajarea responsabilității, deoarece creează fundamentul întregului proces, anume dorința oamenilor de a-și asuma responsabilitatea. Pentru a obține un consens larg cu privire la viziunea dvs., gândiți-vă la cei care ar putea susține această viziune, cum ar fi cadrele didactice și non-didactice, părinții și superiorii voștri. Va trebui să explicați de ce doriți să vă construiți modelul pe cei 4C. În acest sens, puteți utiliza videoclipuri, literatură de specialitate citită ca într-un club de lectură, precum și povestiri.

Pasul 3: Alinierea sistemului dvs. la cei 4C

La acest pas, trebuie să elaborați un plan strategic de implementare a viziunii dvs. Acesta ar trebui să includă sub-strategii de implicare a tuturor, de planificare și evaluare (a se vedea obiectivele SMART), gestionarea provocărilor, crearea de oportunități pentru dezvoltarea personală și profesională și consolidarea capacităților. Evaluarea performanțelor personalului face legătura cu Pasul 6, respectiv cu sistemul de evaluare.

Pasul 4: Utilizați cei 4C în consolidarea capacității profesionale

Pentru acest pas, trebuie să schimbi atât cultura, cât și conținutul instruirii la locul de muncă și a altor activități de dezvoltare profesională, astfel încât toată lumea să simtă provocată să gândească critic și să comunice în mod eficient, implicându-se într-o autentică colaborare cu colegii și încurajată să fie creativă și inovatoare. Există atât material de instruire, cât și formatori în acest domeniu.

Pasul 5: Înglobați cei 4C în curriculum și în evaluare

Este mai ușor să implementați acest pas în contextele educației preșcolare decât în educația formală, deoarece nu se pune accentul pe testarea standardizată. Cu toate acestea, este esențial să introduceți instrumente potrivite pentru evaluarea rezultatelor învățării și ale dezvoltării competențelor în domeniul celor 4C. Folosirea unei metodologii de proiectare retroactivă se poate dovedi de succes – construiți-vă curriculum în funcție de rezultatele la învățătură dorite, concentrându-vă pe învățare, mai degrabă decât pe predare.

Pasul 6: Utilizați cei 4C pentru a sprijini cadrele didactice și personalul auxiliar

Implicați întregul personal, oferiți-i resurse, responsabilizați-i și aveți încredere în ei, dar, în același timp, oferiți-le feedback periodic și introduceți un sistem de evaluare. Deoarece urmăriți să construiți o echipă cu spirit de leadership, sprijinul colegial trebuie să aibă prioritate.

Pasul 7: Perfecționați și inovați: Creați o cultură organizațională a celor 4 C

Scopul principal al abordării dvs. bazată pe leadership este să creați o organizație care se îmbunătățește în permanență. Pentru aceasta, trebuie să instituiți sisteme de lucru bazate pe repartizarea sarcinilor de leadership în domeniile planificare strategică, responsabilizare, perfecționarea proceselor și managementului calității.

LEGĂTURI CU ALTE INSTRUMENTE

Instrumentul 7 – *Reflectând la dezvoltarea profesională*

Instrumentul 13 – *Declarație privind Misiunea instituției EICP*

REFERINȚE

P21 – Partnership for 21st Century Learning, source of the 7 Steps method

Jillian Rodd: Leadership in Early Childhood – The Pathway to Professionalism (McGraw-Hill Open University Press 2013.)

How do they manage? - A review of the research on leadership in early childhood - Daniel Muijs, Carol Aubrey, Alma Harris and Mary Briggs (University of Warwick in journal of early childhood research 2004.)

Contextualizing Distributed Leadership Within Early Childhood Education: Current Understandings, Research Evidence and future Challenges - Johanna Heikka, Manjula Waniganayake and Eeva Hujala (in EMAL (Educational Management Administration & Leadership) 2012.)

INSTRUMENTUL 30: CICLUL PDCA

DOMENIUL DE CALITATE

Domeniu Comun

CE

Ciclul PDCA (Plan - Do - Check - Act) este o metodă de management în patru pași, utilizată de companii pentru a controla și a-și îmbunătăți continuu procesele și produsele. Ciclul PDCA se mai numește și cercul/ciclul /roata Deming, după numele lui Deming, considerat de mulți ca fiind tatăl controlului modern al calității.

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să introducă și/sau să consolideze capacitatea de a gestiona calitatea în cadrul organizațiilor furnizorilor de EICP, printr-o metodă interactivă testată și eficientă.
- Să îmbunătățească abilitățile antreprenoriale și manageriale ale conducerii unităților de furnizare de servicii EICP, și în special a celor private
- Să rezolve probleme și/sau să îmbunătățească continuu calitatea serviciilor, pe baza unei metode științifice de culegere a datelor necesare procesului de luare a deciziilor
- Urmărirea procesului de îmbunătățire, pentru a nu repeta aceleași greșeli în viitor și pentru a promova o atitudine de tip *învață să înveți* în abordarea și rezolvarea problemelor/dificultăților

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația preșcolară, personal EICP

Indirect: părinți, familii

CÂND

Proces continuu. Metoda PDCA către un Sistem de Management al Calității este o metodă cu aplicare permanentă.

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CUM

Metoda PDCA se poate aplica ori de câte ori apare o problemă specifică în unitatea EICP și/sau necesitatea de a îmbunătăți calitatea serviciilor prestate, pentru a pune în practică un proces decizional eficace, bazat pe culegerea de date și probe, ca și pe participarea activă a principalilor factori interesați.

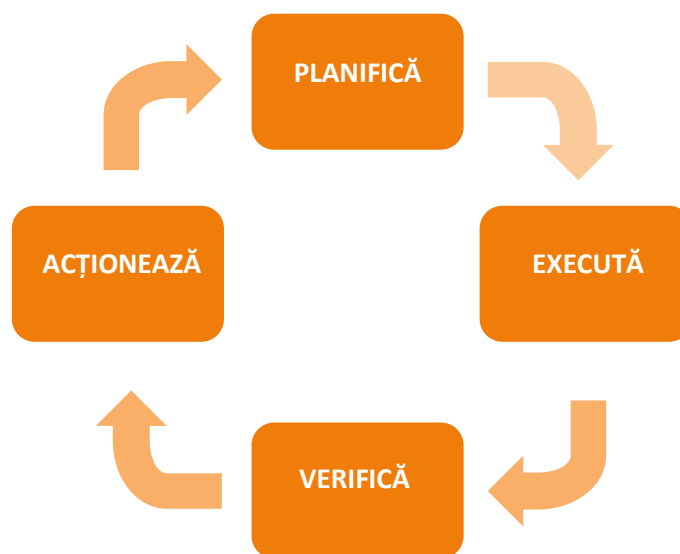
S-au elaborat diverse abordări ale ciclului PDCA pentru Managementul Calității în funcție de diferitele tipuri de organizații și contexte în care metoda poate fi aplicată¹⁴, dar scopurile și structura generală ale ciclului au rămas aceleași.

¹⁴ Cele două abordări majore sunt Abordarea Statistică a Clității, a lui Edwards Deming, și Abordarea de tip Ingineria Calității, a lui Genichi Taguchi. Edward Deming a aplicat PDCA pentru a reduce variabilitatea excesivă a proceselor și produselor, utilizând instrumente statistice. Taguchi a încercat să evite variabilitatea, prin targetarea acesteia în faza de planificare, utilizând soluții robuste de inginerie, pentru a atinge ținta.

Indiferent de metoda de abordare, modelul PDCA ajută la gestionarea de zi cu zi a calității, menține procesele sub control, previne neconformitatea și încurajează schimbările inovatoare, asigurând astfel îmbunătățirea calității și a performanței.

Creșterea calității conduce la creșterea așteptărilor clienților, care, la rândul lor, stimulează îmbunătățirea serviciilor și a proceselor.

Este rolul furnizorului/conducerii EICP să introducă această metodă, ca o practică obișnuită de luare a deciziilor, urmând pașii descriși mai jos¹⁵:

1. PLANIFICĂ

Faza "Planifică" a ciclului PDCA pentru managementul calității cuprinde:

- definirea problemei care trebuie abordată
- definirea stării ideale sau dorite
- colectarea datelor, în scopul stabilirii problemei din punct de vedere al abaterii de la starea ideală
- constatarea cauzei principale a problemei
- evaluarea diferitelor intervenții posibile de rezolvare a problemei și a posibilelor rezultate ale acestora
- selectarea celei mai bune intervenții posibile
- planificarea procesului de remediere, prin planificarea resurselor, stabilirea persoanelor responsabile de a măsurilor corective
- maparea procesului de corectare, cu ajutorul unor diagrame de flux, diagrame de control și a altor instrumente

¹⁵ Of course, before start using the method, a specific training could be required, according to the quality systems knowledge ECEC providers staff can have.

2. EXECUTĂ

Faza "EXECUTĂ" a PDCA constă în implementarea soluției alese pentru a reduce abaterea sau a rezolva problema. Implementarea soluției alese se face, inițial, la scară mică, pentru a verifica eficacitatea acesteia. Dacă implementarea inițială este reușită, se trece la implementarea generalizată.

Această etapă poate include și instruirea angajaților în aplicarea intervenției de calitate adoptată.

3. VERIFICĂ

În sistemele tradiționale de management al calității, etapa "VERIFICĂ" a ciclului PDCA a devenit sinonimă cu controlul calității. Deming a înlocuit etapa „Verifică” cu etapa „Studiază”, care presupune utilizarea instrumentelor statistice pentru a înțelege natura variației în rezultatul procesului de producție, din următoarele puncte de vedere: ce a funcționat, ce nu a funcționat și ce lecții s-au desprins din respectiva experiență. De asemenea, putem asocia această etapă cu sarcini analitice și cu motto-ul consacrat „să lăsăm datele să vorbească”, care înseamnă că monitorizarea prin colectarea de date și probe este importantă pentru a verifica și a analiza dacă soluțiile proiectate sunt eficiente (și în ce măsură) sau nu.

4. ACȚIONEAZĂ

Faza "Acționează" a ciclului PDCA pentru managementul calității presupune:

- standardizarea soluției reușite și adoptarea acesteia la scară generală, pentru îmbunătățirea procesului în ansamblu, implicând și alte părți interesate, cum ar fi colegi, furnizori, părinți și familii (în calitate de "clienți", factori de decizie politică și autorități locale) în procesul modificat
- crearea de mecanisme de control, pentru verificarea eventualelor reveniri la etapa anterioară
- explorarea oportunităților de îmbunătățire în continuare

REFERINȚE

Deming, W. Edwards (1986). Out of the Crisis. MIT Centre for Advanced Engineering Study. ISBN 0-911379-01-0.

American Society for Quality. Plan-Do-Check-Act Cycle

Mindtools.com. Plan-Do-Check-Act (PDCA).

INSTRUMENTUL 31: STABILIREA OBIECTEVELOR SMART

DOMENIUL DE CALITATE

Domeniu comun

WHAT

Un cadrul de referință, care să ajute echipele și fiecare practician să identifice și să stabilească obiective clare și realizabile. SMART este un acronim pentru caracteristicile obiectivelor, care trebuie să fie:

Specifice - Măsurabile - Realizabile - Realiste /Dependente de un termen-limită Smart-Measurable-Achievable-Time-bound)¹⁶

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să se pregătească întâlnirile echipei, să elaboreze planuri și obiective
- Să împărtășească o metodă de stabilire și descriere a obiectivelor realizabile, cu scopul de a îmbunătăți calitatea muncii în colaborare
- Să convină asupra declarațiilor de acțiune

GRUPURI VIZATE

Direct: manageri, Profesioniști în educația preșcolară, personal EICP

Indirect: copii, părinți, familii

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Ori de câte ori calendarul anului școlar prevede “dezvoltarea unui nou plan (de echipă)”, puteți utiliza acest instrument

CUM

Activitatea se desfășoară în echipă, deci necesită un coordonator/facilitator, care poate fi extern sau un coleg; în ambele cazuri, acesta trebuie, desigur, să fie experiment în domeniu.

În funcție de planul care urmează a fi elaborat și/sau de problema care trebuie dezbătută, facilitatorul invită fiecare membru al echipei să specifice domeniul/obiectivul care trebuie îmbunătățit, pe o bucată de hârtie.

Apoi explică ce înseamnă să stabilești obiective SMART:

Specifice – vizează o anumită zonă de îmbunătățire

Măsurabile - cuantifică sau cel puțin sugerează un indicator de progres

Realizabile - cum poate fi atins obiectivul

Realiste - ce rezultate se pot realiza în mod realist, având în vedere resursele disponibile

(relevante – coerența între obiectiv și activități)

Dependente de timp - când anume în timp se obține rezultatul

-În acest punct, fiecare trebuie să îmbunătățească un aspect al obiectivului, prin rescrierea acestuia, inclusiv îmbunătățirea din perspectiva SMART.

¹⁶ Puteți utiliza și metoda **SMARTER** de stabilire a țintelor: **Specific; Measurable; Achievable; Relevant; Time-bound; Evaluate; Re-evaluate** (source: http://en.wikipedia.org/wiki/SMART_criteria_-_24-5-2014)

- După ce toată lumea a terminat îmbunătățirea obiectivului, se citește obiectivul îmbunătățit și, dacă este cazul, se fac rețușuri finale, cu ajutorul coordonatorului și al celorlalți membri ai echipei

De exemplu: Obiectivul general este creșterea gradului de utilizare a instrumentelor TIC în sălile de clasă, deci trebuie să stabilim câteva obiective SMART

Obiectiv non-SMART
Promovarea utilizării instrumentelor de învățare TIC (nespecific, nemăsurabil, independent de termene)
Obiective SMART
Creșterea cu 5% a numărului de profesori care utilizează instrumente TIC în sălile de clasă, în următoarele 12 luni
Creșterea cu 10% a proporției computere/cursanți în următorul an școlar

SPECIFIC	Ce vrem să realizăm? Ce anume vom face? Ce trebuie să facem în prealabil? Ex: creșterea numărului de copii imigranți în unitatea de EICP
MĂSURABIL	Cum vom ști că suntem ne îndreptăm spre obiectivul nostru? Ce diferență vizibilă va apărea după atingerea obiectivului? Cum vor ști alții (elevii, colegii, părinții) că ne-am atins obiectivul? Ex: creșterea cu 3% a.....

15% din cadre didactice vor urma un curs de perfecționare în utilizarea instrumentelor TIC la clasă, în următorul an școlar.

<p>REALIZABIL</p>	<p>Stă efectiv în puterea noastră de a realiza obiectivul? Ce alte modificări sunt necesare pentru a atinge obiectivul? Cum putem influența aceste schimbări? Este implicat altcineva? Cum? Este realist acest lucru? Suntem sprijiniți?</p>
<p>RELEVANT</p>	<p>De ce avem nevoie de acest obiectiv? Dacă nu atingem obiectivul, ce repercusiuni vor fi la nivel de instituție/echipă/cursanți ...? Se potrivește obiectivul cu viziunea, misiunea și valorile noastre? Ex: Da.....</p>
<p>TIME BOUND</p>	<p>Când exact anume vom realiza acest obiectiv? De cât timp avem nevoie pentru a atinge obiectivul? Care este foaia noastră de parcurs pentru a ajunge acolo? Care sunt resursele noastre? Este foaia de parcurs realistă? Ce altceva trebuie să mai facem în același timp? Ex: 24 de luni</p>

INSTRUMENTUL 32: ANALIZA SWOT (PUNCTE TARI, PUNCTE SLABE, OPORTUNITĂȚI, AMENINȚĂRI)

DOMENIUL DE CALITATE

Domeniu Comun

CE

SWOT este un cadru analitic de bază, care vizează evaluarea opțiunilor unei organizații, în diferite domenii și situații, în funcție de factori interni (punctele forte și punctele slabe) și factori externi (potențialele oportunități și amenințări).

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să introducă și/sau să consolideze abilitățile de autoevaluare ale furnizorilor de ICEP, menite să sprijine planificarea obiectivelor și stabilirea priorităților.
- Îmbunătățirea abilităților antreprenoriale și manageriale ale conducerii furnizorilor de EICP, în principal a celor privați,
- să extindă și să îmbogățească resursele, abilitățile și competențele de a pune în aplicare un proces decizional mai eficient în furnizarea serviciilor EICP.

GRUPURI VIZATE

Direct: lideri și manageri de unități de furnizare de servicii EICP, Profesioniști în educația preșcolară
Indirect: părinți, personal non-didactic, comunitatea mai largă

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 – 6 ani

CÂND

Proces continuu, implementat în etapele prestabilite în funcție de elaborarea proiectelor, cerințele ținând de procesul decizional, evenimente speciale etc.

CUM

Analiza SWOT este reprezentată grafic sub forma unor pătrate mari, ca cele ilustrate de mai jos:

Puncte forte	Puncte slabe
Oportunități	Amenințări

Un facilitator/mentor cu experiență în utilizarea acestui instrument poate îndruma unitățile EICP în utilizarea instrumentului, explicând modul de utilizare a acestuia și implicarea tuturor participanților în oferirea de feedback, creând astfel un mediu de cooperare și o atmosferă pozitivă, în care să se examineze toți factorii care influențează unitatea EICP. Încurajează participanții și organizațiile să adopte o abordare pozitivă a îmbunătățirilor și să se concentreze mai degrabă pe soluții decât pe greșeli.

Pasul 1:

Facilitatorul începe prin a desena un pătrat mare pe o tablă albă sau pe hârtie. Apoi, împarte pătratul în cadrane și scrie în cadranul din stânga sus „Puncte forte”, în cadranul din stânga jos „Puncte slabe”, în cadranul din dreapta sus „Oportunități” și în cadranul din dreapta jos „Amenințări”.

Facilitatorul reamintește grupului că punctele tari și punctele slabe sunt factori interni (din unitate), iar oportunitățile și amenințările sunt factori externi.

Pasul 2:

Facilitatorul cere apoi membrilor echipei să enumere punctele forte, analizând ceea ce se face actualmente bine în cadrul unității lor, competențele și experiența membrilor echipei și conducerea unității. Punctele forte pot include povești de succes în ce privește realizările educaționale, un echilibru între sexe în cadrul unității, vasta experiență a practicienilor, competențe și abilități unice și așa mai departe.

Pasul 3

Facilitatorul întreabă apoi care sunt punctele slabe ale unității, folosind inversul întrebărilor de mai sus. Exemple de puncte slabe includ lipsa de interes din partea copiilor și/sau a altor actori-cheie în curriculumul pedagogic; lipsa dotării materiale, jocurilor și a echipamentului, sau nevoia de cadre cu competențe/abilități speciale.

Acești doi pași au în vedere analiza internă, pe baza factorilor asupra cărora persoanele implicate în evaluare pot interveni efectiv.

Pasul 4:

Apoi, facilitatorul trece la evaluarea în funcție de factorii externi, cerând membrilor grupului să identifice oportunități, cum ar fi elemente externe care ar putea fi utilizate în beneficiul grupului. Poate fi vorba de o asociație a părinților dispusă să coopereze, prin furnizarea de jucării și materiale didactice; sau poate municipalitatea intenționează să furnizeze formare profesională pentru Profesioniștii în educația preșcolară și așa mai departe.

Pasul 5

În fine, facilitatorul solicită membrilor grupului să identifice amenințările - lucruri care ar putea afecta negativ grupul și operațiunile acestuia sau care pot provoca dificultăți unității preșcolare. Aceste amenințări pot fi legate, de exemplu, de reduceri bugetare, care vor împiedica investițiile în dotare, sau de adoptarea unor legi/reglementări noi care impun anumite cerințe obligatorii pentru unitatea EICP etc.

După completarea pe rând a cadranelor, facilitatorul încurajează membrii grupului să vorbească despre ceea ce apare ca evident din această analiză și despre ce anume poate face fiecare dintre ei pentru a încerca să depășească dificultățile și a consolida punctele forte și elementele pozitive identificate de analiză. Câteva exemple de întrebări destinate să încurajeze participanții să se implice activ ar putea fi: “Este clar pe ce anume trebuie să vă concentrați atenția”? “Ce vă surprinde cel mai mult”? „Care sunt pașii următori”?

Apoi, în urma acestui proces de reflecție și evaluare, furnizorul/managementul EICP poate elabora un plan de lucru, care să fie implementat în conformitate cu un calendar și un buget, dacă este necesară o investiție financiară.

INSTRUMENTUL 33: ACȚIUNE EDUCAȚIONALĂ DE SUCCES

DOMENIUL DE CALITATE

Domeniu comun

CE

Participanții vor învăța despre și vor implementa metodologia Acțiunii Educaționale de Succes (AES), elaborată de Ramon Flecha și echipa sa de la CREA

OBIECTIVE PRINCIPALE

- Să înțeleagă o metodologie încercată și testată, vizând acțiuni în colaborare
- Să rezolve probleme/provocări legate de educație, în mod democratic

GRUPURI VIZATE

Direct: lideri și manageri unități EICP, Profesioniști în educația preșcolară

Indirect: părinți, personal non-didactic, comunitate

GRUPA DE VÂRSTĂ A COPIILOR : 0 - 6 ani

CÂND

Continuu

CUM

Durata activității: 30-45 minut

Pregătiri necesare:

Înainte de curs: formatorul trebuie să cunoască și să înțeleagă metodologia AES

Instrumente sau recuzită: flip chart, markere, șablon AES pentru participanți, citire în fundal

Descrierea pas-cu-pas a activității:

- participanții sunt informați despre metodologia SEA
- participanții identifică 3-4 nevoi
- participanții elaborează, pe grupe restrânse, planuri educaționale de succes (PES)
- participanții prezintă și discută planurile detaliate

Rezultatele urmărite:

participanții vor deveni capabili să planifice și să desfășoare acțiuni în cadrul unităților EICP/școlilor și în context familial, pe baza valorilor și practicilor democrației

Planificarea Acțiunii Educaționale de Succes

Conform cercetărilor efectuate în cadrul proiectului Includ-ED, următoarele tipuri de acțiuni sunt considerate benefice pentru succesul educațional al copiilor, pe lângă faptul că sunt oportunități de învățare pe tot parcursul vieții, numite Acțiuni educaționale de succes (AES):

- acțiuni care sporesc succesul școlar al TUTUROR copiilor unei școli: aceste acțiuni trebuie să asigure că toți copiii din școală beneficiază de aceste acțiuni, indiferent de condițiile lor.
- acțiuni planificate, organizate și desfășurate de familiile elevilor unei școli: familiile trebuie să joace rolul de lideri de acțiune, deși și alți actori, cum ar fi profesorii sau elevii, pot fi invitați să participe.
- acțiuni care fac parte dintr-un plan mai larg de implicare a familiilor în școală: familiile elevilor școlii trebuie să aibă un plan de desfășurare a mai multor AES într-un cadru organizat.
- acțiuni bazate pe resursele existente ale comunității care le organizează: toate aceste acțiuni trebuie dezvoltate cu ajutorul resurselor disponibile în comunitate, ca singura modalitate ca acțiunile să fie realiste

Plan Educațional de Succes (PES): cum facem**Cheia nr. 1/Reflecție****1. Stabilim ce obiective dorim să atingem**

Ne gândim la ce trebuie să facem pentru a îmbunătăți succesul educațional în comunitatea noastră educațională și ce obiective trebuie stabilite pentru a răspunde acestor nevoi.

2. Ținem cont că avem experiență și competențe

Știm ce să facem și cine ar putea colaboreze cu noi și să ne ajute.

3. Analizăm ce nevoi avem

Resurse, oameni, abilități, timp etc. Ce altceva? Ar trebui să mai știm și altceva, înainte de a începe? Cum facem?

Cheia nr. 2/Organizare**1. Cum diseminăm rezultatele în rândul tuturor familiilor?**

Le spunem ce vrem să realizăm. Mai exact, ce anume le spunem familiilor? Ce anume vrem să le cerem să facă?

2. Cum ne organizăm munca?

Formăm o comisie? Ce resurse umane avem? Și ce competente? Avem aliați în cadrul comunității?

3. Ce calendar propunem?

Atât pentru întâlniri, cât și pentru activitățile pe care le facem. Cât de des ar trebui să ne întâlnim: săptămânal, lunar? Când începem?

Cheia nr. 3 /Acțiune

1. Comunicare. Comunicarea și coordonarea permanentă cu restul comunității educaționale este întotdeauna utilă, deși acest lucru poate fi dificil de realizat, inițial

2. Informare. Este foarte util să diseminăm rezultatele în rândul familiilor, să consolidăm legăturile cu comunitatea educațională, să invităm persoane care nu sunt încă implicate etc.

3. Învățare. Învățăm făcând și împărțind tot ceea ce descoperim! Dacă ceva nu merge bine prima dată, trebuie să ne reamintim permanent că învățăm făcând! Nu trebuie să ne fie frică de schimbare sau de greșeli.

Cheia nr. 4/Evaluare

1. Rezultate. Ce am reușit și ce nu? De ce? Cum ne simțim?

2. "Lecții învățate." Ce am învățat din această experiență? Cum ne-a influențat aceasta personal și la nivel de echipă EICP?

3. Viitorul. Acum ce facem? Continuăm acțiunile educaționale de succes? Vrem să adăugăm mai multe domenii, să modificăm unele aspecte și să continuăm această primă experiență de succes educațional?

Cele șase teme de implicare ale Dr. Joyce Epstein, cheile succesului parteneriatului școală-familie-comunitate

1. **Parenting** – Sprijinirea familiilor în înțelegerea dezvoltării copiilor și a adolescenților și în crearea condițiilor familiale menite să sprijine copiii, în calitate de elevi, pe parcursul tuturor nivelurilor de școlarizare. Sprijinirea școlilor în înțelegerea familiilor.
2. **Comunicare** - Comunicarea cu familiile despre programa școlară și progresele școlare ale copiilor lor, prin comunicare bidirecțională (școală-familie și familie-școală) eficientă
3. **Voluntariat** - Îmbunătățirea recrutării, formării și a programelor destinate implicării familiilor, în calitate de voluntari și ca auditoriu, la școală și în alte locații, în susținerea elevilor și a programelor școlare
4. **Studiu individual** - Implicarea familiilor în procesul de învățare a copiilor acasă, inclusiv teme, alte activități legate școlare, precum și în luarea deciziilor individuale privind cursurile și programul școlar
5. **Proces decizional** - Includerea familiilor ca participanți la luarea deciziilor școlare, la guvernare și în acțiuni de susținere, prin PTA/PTO, consilii școlare, comitete, echipe de acțiune și organizații ale părinților
6. **Colaborarea cu comunitatea** - Coordonarea resurselor și serviciilor comunitare pentru elevi, familii și școlii, cu resurse ale companiilor, agențiilor și altor grupuri interesate, și oferirea de servicii în folosul comunității.

Model de Plan Educațional de Succes (PES):

Nevoi identificate	
Obiectiv/obiective specific/specifice	
Tema de implicare	
AES	
Resurse necesare	
Participanți și grupuri vizate	
Diseminare	
Calendar	

Rezultate scontate	
Evaluare	

Exemplu de PES

Nevoi identificate	Deprinderi și competențe de citire adecvate diferitelor etape de dezvoltare
Obiectiv/obiective specific/specifice	Îmbunătățirea competențelor de citire ale elevilor
Tema de implicare	Participare
AES	Înființarea unei cafenele literare pentru părinți, unde familiile își pot prezenta preocupările și propune lecturi (cărți, lectorate, povești personale de neuitat sau obiceiuri de lectură) (bibliotecă școlară, povestiri, activități extrașcolare, schimb de carte, club de lectură, concursuri literare, teatru, ..)
Resurse necesare	Spațiu și dotări specifice (cărți în diferite limbi etc.), voluntari, resurse pentru diseminare
Participanți și grupuri vizate	P – profesori, organizații ale părinților, voluntari. T – profesori, părinți și elevi ai școlii
Diseminare	Diseminarea înainte și după fiecare activitate organizată de comitet.
Calendar	La începutul anului școlar, se creează comitetul și se stabilește un program de întâlniri la cafeneaua literară, lunar sau trimestrial (în funcție de disponibilitatea voluntarilor). La începutul anului se vor consulta participanții, cu privire la frecvență și la datele viitoarelor întruniri, iar la sfârșitul anului, se vor analiza rezultatele întrunirilor (materialele citite, preocupări/soluții împărtășite, fotografii etc.)
Rezultate scontate	Creșterea procentului de participare activă a organizațiilor de părinți; creșterea participării părinților la toate celelalte activități destinate încurajării cititului. Culegerea de feedback, sub forma unei cărți (cu fotografii, povestiri etc.)
Evaluare	Trimestrial: comitetul va efectua o evaluare a activității sale. La sfârșitul fiecărei cafenele literare, se va proceda la o evaluare rapidă a dinamicii și a țintei urmărite. La sfârșitul anului școlar: chestionar pentru participanți, cu evaluări, propuneri etc.

LEGĂTURA CU ALTE INSTRUMENTE

 Instrumentul 7 – *Reflectând la dezvoltarea profesională*

DEFINIȚII PRINCIPALE

Pe parcursul derulării acestui proiect, partenerii au considerat că este necesară elaborarea unor definiții cheie privitoare la proiect, pentru a facilita înțelegerea corectă și unitară a termenilor des utilizați și specifici proiectului, în special terminologia de la capitolul Rezultate Intelectuale, pentru a avea garanția că aceștia sunt inteligibili și atotcuprinzători.

Pornind de la conceptele-cheie prezentate în Anexa *“Propuneri privind principiile cheie ale unui cadru de calitate pentru educația și îngrijirea copilului preșcolar”* și pe baza experienței partenerilor, consorțiul proiectului SEQUENCES a ales termeni considerați ca fiind cei mai relevanți pentru Profesioniști în educația preșcolară care doresc să abordeze Calitatea și Asigurarea calității în unitățile lor. Termenii descriși mai jos au scopul de a oferi o imagine globală cuprinzătoare a sectorului la nivel european.

UN SISTEM EICP COMPETENT

Competența în contextul EICP trebuie înțeleasă ca o caracteristică sistemului în ansamblu.

Un sistem competent include persoane competente; colaborarea între persoanele și echipele din instituția EICP și între instituțiile EICP (unități EICP, creșe, grădinițe, școli, școli primare, servicii de asistență pentru copii și familii etc.); precum și aranjamente eficiente de guvernare la nivel politic.

ACCES

Accesul la educația și îngrijirea copilului preșcolar înseamnă un loc disponibil sau care urmează să fie pus la dispoziție într-un centru EICP de calitate, unde nici distanța, nici costul nu reprezintă o barieră în calea accesului.

ACCESIBILITATE

Accesibilitatea se referă la experiența părinților în ceea ce privește accesul lor la serviciile EICP. Accesul poate fi împiedicat de bariere explicite sau implicite, cum ar fi cunoștințele inadecvate ale părinților privind procedurile sau valoarea EICP, barierele fizice pentru copiii cu dizabilități, listele de așteptare, lipsa altor opțiuni pentru părinți, barierele lingvistice etc.

CERCETARE-ACTIUNE

Un proces reflectiv de rezolvare progresivă a problemelor, condus de Profesioniștii în educația preșcolară, lucrând în echipă, destinat să îmbunătățească practicile educaționale, să identifice probleme și să le rezolve.

ÎNGRIJIREA COPILULUI

Orice serviciu de îngrijire asigurat în special copiilor între zero și 3 ani în cadrul centrelor EICP, pe baza unei relații educaționale dedicate între copii și practicieni/Profesioniști în educația preșcolară, care include schimbarea scutețelor, culcatul copiilor etc.

PEDAGOGIE CENTRATĂ PE COPIL ȘI INTERESELE COPILULUI

Abordarea centrată pe copil este abordarea care se bazează pe interesele, nevoile și experiențele copiilor. Acestea includ nevoi cognitive, sociale, emoționale și fizice. O abordare centrată pe copil este cea care folosește o pedagogie care promovează dezvoltarea holistică a copiilor și le permite adulților să ghideze și să sprijine dezvoltarea acestora.

SERVICIU CUPRINZĂTOR

Serviciul cuprinzător este serviciul care se extinde dincolo de furnizarea de EICP și include cooperarea cu alte servicii, pentru a se concentra pe toate celelalte aspecte ale dezvoltării copiilor, cum ar fi sănătatea și bunăstarea lor generală, protecția copiilor și sprijin pentru ei și părinții lor, acasă și în sânul comunității.

MEDIU DE ÎNVĂȚARE CENTRAT PE COPIL

Structurarea unui mediu prietenos pentru copii, asigurând timp, spații, oportunități și materiale interesante pentru jocuri și activități de învățare structurate, pe lângă spații ample destinate activităților de îngrijire, precum spații de servire a mesei/ dormitoare (dacă este cazul).

COPII CU RISC DE DEFAVORIZARE

Copiii pot fi în expunși riscului de defavorizare, din cauza circumstanțelor lor individuale sau pentru că ei sau familiile lor aparțin unui grup defavorizat al societății. Acești copii pot include copiii cu dizabilități, cu probleme de sănătate mintală, copii din centre de plasament, cu risc de neglijare/abuz, migranți/solicitanți de azil, copii din familii care trăiesc în sărăcie sau care sunt defavorizate din punct de vedere social, copii ale căror familii sunt migranți și/sau nu vorbesc limba oficială, persoane ale căror familii au acces limitat la servicii, copii romi și copii migratori.

CURRICULUM

Curriculumul EICP (care include acele aspecte care sunt implicite, mai degrabă decât explicite) cuprinde programe de dezvoltare, interacțiuni de susținere, experiențe de învățare ale copiilor și evaluare a progresului acestora. Curriculum este, de obicei, prezentat sub forma unui document oficial, care promovează dezvoltarea personală și socială a tuturor copiilor mici și procesul lor de învățare, pregătindu-i pentru viața adultă și ca cetățeni ai societății.

REGULAMENT CURRICULAR CADRU

Regulamentul-cadru (care poate fi un regulament-cadru național, regional sau local) exprimă valori, principii, orientări sau standarde care ghidează conținutul și abordarea îngrijirii și instruirii copiilor.

DOCUMENTAȚIE

O colecție de documente, care face dovada activităților de învățare ale copilului și a progreselor înregistrate pe parcursul întregului an școlar de acesta (fotografii, desene, lucrări ale copiilor etc.), destinată să asigure transparența procesului de învățare, a experiențelor sociale și a progreselor școlare ale copiilor. De asemenea, documentația pedagogică poate conține scurte însemnări sau idei scrise de profesioniștii din domeniul educației preșcolare, CD-uri și/sau videoclipuri.

Documentația școlară oferă părinților și familiilor o perspectivă practică asupra vieții cotidiene a copilului în unitatea de EICP, a progreselor înregistrate de copil, a activităților desfășurate, a lecțiilor învățate etc., pe lângă faptul că promovează deprinderea de a reflecta în rândul Profesioniștilor în educația preșcolară.

EICP

Serviciile furnizate copiilor, de la naștere până la ciclul primar, care se încadrează într-un regulament-cadru de învățământ național, adică este obligat să respecte un set de norme, standarde minime și/sau să parcurgă proceduri de acreditare.

FURNIZOR DE EICP

EICP se referă la orice aranjament reglementat, care asigură educația și îngrijirea copiilor de la naștere până la învățământul primar obligatoriu - indiferent de forma juridică, finanțarea, orarul de funcționare sau conținutul programelor școlare - și include creșe/ centre de zi pentru îngrijirea copiilor și centre de zi pentru familii; centre private și centre finanțate din fonduri publice; centre preșcolare

INSTITUȚIE EICP

Locul, dotat corespunzător cu echipamente, materiale, jucării, resurse educaționale, în care se desfășoară programul educațional și de îngrijire a copiilor și are loc relația dintre membrii personalul EICP și între aceștia și copii și părinții copiilor. Se referă la orice serviciu de educație publică și privată pentru copiii, de la naștere până la vârsta școlară, livrat într-un mediu/context formal.

PERSONAL EICP

Forța de muncă calificată a unui furnizor de EICP, a cărui activitate profesională sprijină direct și/sau indirect și ghidează învățarea copiilor. Toți membrii personalului EICP (Profesioniști în educație preșcolară, personal auxiliar, pedagog coordonator) sunt incluși în definiția personalului EICP.

PROFESIONIST ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ

Profesionistul calificat să adopte o metodă holistică de îngrijire și educare a copiilor cu vârste între zero și șase ani, specializat în planificarea, livrarea și monitorizarea curriculumului EICP și în împărtășirea acestuia cu copii, părinți, familiile și colegii.

EVALUARE

Evaluarea sistematică a eficacității conceperii, implementării sau a rezultatelor unui proiect, program sau a unei politici EICP în curs sau finalizat/încheiată.

GUVERNANȚĂ

Guvernanța înseamnă repartizarea responsabilităților în cadrul și între nivelurile de guvernare și între furnizorii publici și non-publici și include mecanisme de coordonare a acestor responsabilități.

EXIGENȚE SPORITE

Exigențele sporite apar atunci când sistemul și personalul EICP sunt centrate pe copil și pe ce anume poate face fiecare copil; ce poate învăța neasistat; și ce poate realiza asistat. Acest lucru contribuie la crearea unui mediu în care copiii sunt încurajați în mod activ să-și atingă întregul potențial și în care succesul și realizările copiilor sunt recunoscute și văzute ca o parte importantă a mediului de învățare și îngrijire.

ABORDARE HOLISTICĂ

O abordare holistică a EICP este centrată pe copil și înseamnă a acorda simultan atenție tuturor aspectelor legate de dezvoltarea, bunăstarea și nevoile de învățare ale copilului, inclusiv celor legate de dezvoltarea socială, emoțională, fizică, lingvistică și cognitivă a acestuia.

SISTEME INTEGRATE

Integrarea se referă la o politică coordonată destinată copiilor, în care serviciile sau sistemele de îngrijire și educație înrudite conlucrează. În acest context, alte servicii, cum ar fi asistența socială, școlile, familia, serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile de sănătate, pot, de asemenea, să colaboreze pentru a sprijini copiii în context EICP. Atunci când toate serviciile de EICP sunt integrate, se vorbește, de obicei, despre servicii atotcuprinzătoare. Colaborarea include o relație strânsă de lucru între cei cărora le revine responsabilitatea administrativă pentru furnizarea serviciilor EICP la nivel național, regional și/sau local.

DREPT LEGAL

Un drept legal există atunci când fiecare copil are dreptul de a beneficia de prestarea serviciilor EICP.

JURNAL DE BORD

Jurnal de observare a parcursului educațional al copilului, în care Profesioniștii în educația preșcolară consemnează informații despre principalele activități oferite, rutina zilnică și experiențele copilului/munca în clasă/grupă. Jurnalul conține o scurtă descriere a ceea ce s-a întâmplat la clasă/în grupă în fiecare zi. Aceste informații pot fi adaptate, astfel încât să permită monitorizarea și evaluarea procesului de învățare și dezvoltare personală a copilului.

MANAGER

Persoana care răspunde de funcționarea a tuturor aspectelor legate de instituția EICP pe care o conduce, inclusiv de îngrijirea, educația, siguranța și protecția tuturor copiilor, supravegherea personalului, colaborarea cu părinții și familiile, cu alți profesioniști/alte agenții, și de asigurarea conformității cu legislația și normele în domeniu. Managerul este asistat de comitetul de conducere sau de angajator/proprietar.

MENTORAT

Asigurarea de consultări periodice cu profesioniști cu experiență, care acționează ca mentori, pentru a sprijini managerul EICP și Profesioniștii în educația preșcolară să elaboreze curriculumul, pe bază de respect și încredere. Mentorii reprezintă legătura între unitatea EICP și evoluțiile din domeniu. În timpul consultării cu managerul, mentorul informează, prezintă diverse perspective, propune, face recomandări, furnizează sau sugerează resurse suplimentare și culege date relevante pentru monitorizarea și evaluarea practicilor pedagogice.

MONITORIZARE

În context EICP, monitorizarea se referă la colectarea continuă și sistematică de date cantitative și calitative, care susțin evaluarea periodică a calității sistemului EICP. Monitorizarea se bazează pe standarde de calitate, criterii de referință sau indicatori prestabiliți, care se adaptează pe parcurs, pentru a înlesni auto-reflecția.

OBSERVARE

Procedură non-formală de monitorizare a competențelor copiilor, destinată să aprofundeze înțelegerea și cunoștințele profesionistului în educația preșcolară despre copii și procesele lor de învățare holistică, în viața de zi cu zi a unității EICP.

REZULTATE

Rezultatele sunt schimbări efective reale sau planificate pe termen scurt și pe termen lung, care decurg din furnizarea de servicii EICP și care sunt menite să aducă beneficii copiilor, părinților și familiilor acestora, comunităților și societății.

Aceste schimbări sunt măsurabile, iar beneficiile pe care le aduc copiilor includ, de regulă:

- lărgirea orizontului, îmbogățirea comunităților și progresul civilizației umane;
- dobândirea de abilități și competențe cognitive
- dobândirea de abilități și competențe non-cognitive;
- dezvoltarea emoțională și psihologică echilibrată;
- dezvoltarea fizică;
- succesul tranziției spre școală;
- participarea la viața societății și dezvoltarea simțului civic

SUPORT PARENTAL/ABILITARE PARENTALĂ

Activități structurate și predefinite, de sprijinire a părinților, ca profesori și educatori primari ai copiilor lor. Aceste activități pot fi organizate atât la nivel de unitate EICP, cât și la nivel comunitar, și implică relații bazate pe încredere reciprocă între personalul EICP și părinților.

EVALUARE INTER PARES

O combinație de autoevaluare și evaluare externă, care are scopul de a sprijini analiza unității EICP, din perspectiva eforturilor acesteia de asigurare și îmbunătățire a calității serviciilor pe care le prestează; este efectuată de un grup de experți externi, numiți *Colegi de breaslă*, care lucrează într-un mediu similar cu unitatea evaluată și au experiență și cunoștințe specifice în domeniul metodologiei și al practicilor supuse evaluării.

JOACĂ ȘI JOCURI LIBERE

Joaca spontană și neorganizată este o activitate condusă și inițiată de copil. Oferă copiilor oportunități de a explora liber și de a reflecta asupra intereselor și aspectelor importante și relevante din viața lor. Rolul personalului EICP este acela de a încuraja joaca copiilor, prin crearea unui mediu adecvat și utilizarea jocului ca o abordare pedagogică a învățării.

LEADERSHIP PROFESIONAL

Leadership-ul profesional în context EICP presupune abilități, comportamente și competențe legate de sprijinirea îngrijirii și educației copiilor, pedagogie, comunicarea cu părinții, comunitatea locală, managementul și organizarea personalului. Ca și în cazul altor roluri de conducere din sectorul educațional, liderii unităților de EICP trebuie să stabilească o cultură și un mediu care să asigure servicii de calitate pentru toți copiii și în care toți angajații și toți părinții și familiile să se implice și să beneficieze de asistență.

ROL PROFESIONAL

Un rol profesional este rolul reglementat și care impune ca indivizii să dezvolte și să reflecteze asupra propriilor practici și asupra părinților și copiilor, să creeze un mediu de învățare care se înnoiește și se perfecționează în mod constant. Cei care îndeplinesc astfel de roluri trebuie să aibă calificări adecvate și să își asume responsabilitatea pentru furnizarea de servicii EICP de înaltă calitate, în consonanță cu resursele disponibile și cu cerințele și așteptările sistemului.

CALITATEA ÎN CONTEXT EICP

Calitatea în contextul EICP este un concept relativ, bazat pe valori și convingeri, și un proces dinamic, continuu și democratic. Este nevoie de echilibru între definirea anumitor obiective comune, aplicarea acestora la nivelul tuturor serviciilor EICP și sprijinirea diversității între diversele servicii.

SISTEMUL DE MANAGEMENT/ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN CONTEXTUL EICP

Sistemele de management al calității se bazează pe ciclul PDCA (Plan-Do-Check-Act), în care fiecare proces care afectează calitatea serviciilor EICP este planificat, livrat, evaluat și standardizat, prin metode de îmbunătățire continuă, bazate pe indicatori prestabiliți, monitorizare calitativă și cantitativă, culegerea de date și decizii manageriale.

Sistemele de asigurare a calității sunt sisteme de management, destinate să garanteze capacitatea unităților de EICP de a furniza servicii de calitate, recurgând la o abordare bazată pe dovezi.

PREGĂTIRE PENTRU ȘCOALĂ

În sensul în care este folosită de statele membre, noțiunea de pregătire pentru școlară implică faptul că un copil are motivația și abilitățile cognitive și socio-emoționale necesare pentru a învăța și a parcurge cu succes procesul de școlarizare.

AUTOEVALUARE/AUTANALIZĂ

Toate metodele și/sau procedurile utilizate sistematic de personalul EICP pentru a-și evalua performanțele și procesele-cheie, în conformitate cu indicatori de performanță și criteriile de calitate predefiniți/predefinite.

AUTOREFLECȚIE

Metodologie de lucru specifică EICP, bazată pe un proces de reflecție, planificat a se desfășura la anumite etape pe parcursul derulării programului educațional, precum și la sfârșitul acestuia. Se bazează pe analiza individuală și de grup a activităților desfășurate în cursul anului școlar, a lucrurilor care au funcționat bine și a aspectelor care trebuie îmbunătățite, și servește drept bază pentru pregătirea anului școlar următor, ținând cont de provocările viitoare și de problemele rămase nerezolvate.

SISTEM PARTAJAT

Serviciile EICP se prestează în contexte separate, pe diferite grupe de vârstă, adesea cu structuri administrative diferite. Categoriile de vârstă ale copiilor din unitățile EICP variază de la țară la țară, dar, de obicei, este vorba de copiii cu vârste între zero/1, 2/3 ani și 3/5 ani, adică de la naștere și până la școala primară (de obicei, la vârsta de 5/6 ani).

SUSTENABILITATE

Capacitatea de a menține și asigura un nivel adecvat al calității furnizării de servicii EICP, în funcție de resursele financiare și umane disponibile și de contextul social și cultural.

SISTEM UNITAR

Serviciile de îngrijire și educație preșcolară a tuturor copiilor, începând de la naștere și până la școala primară, sunt organizate într-o singură etapă și livrate în cadrul unor centre pentru copiii din această grupă de vârstă. Categoria de vârstă este de obicei stabilită la nivel de național sau la nivelul sistemului de EICP. Sistemele unitare sunt, de regulă, guvernate de un administrator.

FORȚĂ DE MUNCĂ

Forța de muncă se referă la toți membrii personalului care lucrează direct cu copiii într-un cadru organizat care asigură educația și îngrijirea copiilor de la naștere până la ciclul primar. Forța de muncă include lideri și manageri și alți membri ai personalului care lucrează în unități de EICP (adică Profesioniști în educație preșcolară, personal auxiliar etc.).